

Per què s'escriu?

La descoberta d'un procés apassionat

M'agradaria dedicar aquest treball als de casa, a la meva tutora que m'ha guiat pel millor camí i als escriptors i editors que han tingut la paciència de respondre'm l'entrevista. Moltes gràcies a tots i a totes.

Índex

1.- Introducció	8
2.- Procés d'escriptura.....	11
2.1.- Abans d'escriure.....	11
2.2.- Mentre escrivim.....	12
2.3.- Després d'escriure.....	13
3.- Procés d'edició.....	14
3.1.- Tipus d'edició.....	14
3.2.- Procés editorial	16
3.2.1.- LLIURAMENT DE L'ORIGINAL.....	16
3.2.2.- AVALUACIÓ EDITORIAL.....	16
3.2.3.- REVISIÓ FILOLÒGICA I CORRECCIÓ D'ESTIL.....	17
3.2.4.- DIAGRAMACIÓ, COMPOSICIÓ I ARTS FINALS	18
3.2.5.- IMPRESSIÓ.....	18
3.2.6.- ENQUADERNACIÓ I ACABATS	20
3.2.7.- POSADA EN CIRCULACIÓ I VENDA.....	20
3.2.8.- ALTERNATIVES INDEPENDENTS D'EDICIÓ	21
3.2.9.- PROFESSIONALITZACIÓ DE L'OFICI EDITORIAL	21
3.3.10.- L'EDICIÓ I LES NOVES TECNOLOGIES.....	22
4.- Presentació d'un llibre	24
4.1.- Què és una presentació?	24
5.- Per què s'escriu?	26
5.1.- Literatura	26
5.2.- Literatura Catalana	27
5.2.1.-EDAT MITJANA (SEGLES XII-XV).....	27
5.2.1.1.- La poesia trobadoresca.....	27
5.2.1.2.- La narrativa didàctica: Ramon Llull	28
5.2.1.3.- La narrativa històrica: les cròniques	29
5.2.2.- L' HUMANISME.....	29
5.2.2.1.- La narrativa didàctica: Bernat Metge.....	29

5.2.2.2.- El segle d'or.....	30
5.2.2.3.- La novel·la cavalleresca.....	31
5.2.3.- LA DECADÈNCIA (SEGLES XVI, XVII i XVIII).....	32
5.2.3.1.- El Renaixement (segle XVI).....	32
5.2.3.2.- El Barroc (segle XVII).....	32
5.2.3.3.- La Il·lustració i el Neoclassicisme (segle XVIII).....	33
5.2.3.4.- La literatura popular (segles XVI, XVII i XVIII).....	33
5.2.4.-LA RENAIXENÇA (SEGLE XIX).....	34
5.2.4.1.- La poesia: Jacint Verdaguer.....	37
5.2.4.2.- El teatre: Àngel Guimerà.....	37
5.2.4.3.- La narrativa: Narcís Oller.....	37
5.2.5.- EL MODERNISME.....	38
5.2.5.1.- La poesia Modernista.....	38
5.2.5.2.- La narrativa Modernista.....	39
5.2.6.- EL NOUCENTISME.....	40
5.2.7.- LES AVANTGUARDES.....	40
5.2.7.1.- La poesia avantguardista.....	41
5.2.8.- LA LITERATURA FINS ALS ANYS QUARANTA I LA POSTGUERRA (LA DICTADURA).....	42
5.2.8.1.- La poesia.....	42
5.2.8.2.- La narrativa.....	43
5.2.9.- LA LITERATURA CONTEMPORÀNIA.....	43
5.3.- Per què escriuen els escriptors?.....	45
6.- La meva experiència.....	85
6.1.- Experiència al món literari.....	85
6.2.- Experiència per entrar al mercat editorial.....	92
7.- Conclusions.....	103
8.- Bibliografia.....	108

Índex d'imatges

Figura número	1	Dispositiu d'impressió directament a la placa de la casa AGFA. Utilitza un làser violeta per a la generació de la placa litogràfica.	18
Figura número	2	Llibreria virtual de l'iPad i llibre digital.	22
Figura número	3	Trobador medieval	27
Figura número	4	Ramon Llull	28
Figura número	5	Ausiàs March	30
Figura número	6	Joan Roís de Corella	31
Figura número	7	Jacint Verdaguer	37
Figura número	8	Àngel Guimerà	37
Figura número	9	Narcís Oller	38
Figura número	10	Joan Maragall	38
Figura número	11	Pompeu Fabra	40
Figura número	12	Joan Salvat-Papasseit, <i>L'irradiador del port i les gavines</i> . Mostra avantguardista	41
Figura número	13	Clementina Arderiu i Carles Riba	42
Figura número	14	Mercè Rodoreda	43
Figura número	15	Jaume Cabré	45
Figura número	16	Recollida del premi a Gurb	85
Figura número	17	Notícia del diari el 9 Nou	86
Figura número	18	Entrevista al diari el 9 Nou	87
Figura número	19	Jonas Jonasson	94
Figura número	20	<i>L'avi de 100 anys que es va escapar per la finestra</i>	95

1.- Introducció

Escriure és bàsic. Petits i grans ho fan i el primer que s'ensenya a l'escola és a llegir i a escriure. Segurament perquè es tracta dels pilars del coneixement. Des dels temps més remots de la història l'ésser humà ha tingut la necessitat d'expressar-se. Els éssers més primitius dibuixaven a les caveres i a mesura que la humanitat va evolucionar va trobar altres maneres d'expressar-se fins formar-se les lletres. Escriure abarca grans finalitats. Pots escriure una nota perquè no t'oblidis de fer alguna cosa, pots escriure en un examen per mostrar el teu coneixement en aquella àrea, pots escriure una carta per comunicar-te amb una persona... Però per quina necessitat s'escriu per tal de crear literatura? Aquesta pregunta m'ha inquietat durant molt de temps. I és per aquest motiu que faig el meu treball de recerca buscant la raó per la qual s'escriu.

La metodologia emprada no és una única, sinó que es diversifica en tres:

- Una primera part d'experiència personal. Resumint les meves vivències en el món literari i els intents d'entrar al món editorial. Des de ben petit ja escrivia i he guanyat força premis literaris que m'han fet voltar una bona part de Catalunya. Després de participar en concursos literaris amb contes, he volgut donar un pas més endavant, a veure si una editorial em publicaven.
- Això va portar a plantejar-me un segon punt de recerca: el treball de camp de com s'edita un llibre. Aquí la meva feina va ser doble: per una banda buscar en llibres i pàgines web, quin és el procés d'edició. I d'altra banda buscar informació a través de persones que es dedicaven a aquesta feina: els editors. La seva col·laboració ha estat molt valuosa per poder entendre la pràctica, el procés de selecció i l'edició d'un llibre.

Però això no era tot, volia saber què li passa a un ésser humà quan decideix, o no, escriure un llibre. Aquí la metodologia va ser doble:

- Una recerca bibliogràfica per tal de saber quines són les finalitats que han mogut els escriptors a escriure d'una determinada manera al llarg de totes les èpoques.
- Una altra recerca, a través de llibres, era intentar aclarir la idea principal, la finalitat, el leitmotiv del meu treball: per què hom escriu?

A més a més he fet un recull de diferents escriptors que han editat de maneres distintes i m'han explicat les seves experiències en el món literari i editorial. També he

entrevistat alguns editors perquè m'expliquessin les tècniques editorials i altres factors que influeixen a l'hora d'editar.

Havia de posar uns límits al treball i vaig entrevistar a escriptors i editors catalans i espanyols, no obstant no de totes les entrevistes que n'he enviat he obtingut resposta. També he recercat opinions del perquè escriuen escriptors d'àmbit nacional espanyol i internacional.

L'obtenció de la documentació es basava en la recerca per material informàtic, bibliogràfic i de premsa. Per poder fer les entrevistes vaig haver de fer servir càmeres fotogràfiques, de vídeo, gravadores de veu i el més bàsic de tot: una llibreta i un bolígraf. El material usat per poder escriure el treball és informàtic, he utilitzat des de programes d'escriure, fins a programes per editar vídeos, imatge i so.

El meu interès inicial no va ser aquest treball. Vaig intentar fer diferents treballs abans d'aquest:

El primer, com a estudiant del batxillerat científic, volia recercar les semblances i diferències de les seqüències de nucleòtids de l'ADN entre els meus familiars (pare, mare, germà, àvia i cosí), arribant a la conclusió que, a mesura que els lligams familiars s'allunyen, la seqüència de nucleòtids de l'ADN és més diferent i això és degut a l'especificitat genètica. Després d'explicar-li el treball a la meva professora de biologia el va trobar molt interessant, no obstant em va demanar que recerqués el cost de les proves científiques en no tenir a mà l'instrumental necessari. El preu per prova passava dels 400€ cada una, per tant no el vaig poder dur a terme a causa del cost econòmic.

El segon, com a fan de l'Albert Espinosa, volia recercar la seva influència en la meva comarca El Ripollès. Veure si les seves obres literàries, cinematogràfiques, televisives i teatrals havien obtingut una gran atenció a la meva comarca. Però per poder dur a terme el treball necessitava l'ajuda de l'Albert Espinosa, per descomptat. Després d'intentar localitzar-lo de diferents maneres i sense obtenir resposta, vaig haver d'abandonar el tema.

En tercer lloc, volia recercar la influència que pot tenir una associació a un municipi, agafant com a exemple la companyia teatral SAT del meu poble, Sant Joan de les Abadesses. Un cop ja el tenia començat i fil a l'agulla, vaig trobar un llibre que ja

especificava el què jo recercava i a part del poc interès que em causava, la meva tutora em va recomanar abandonar-lo.

Finalment, la meva tutora en saber el meu gran interès literari des de ja feia temps, em va proposar un tema inicial per fer el treball de recerca. Tot i que després la idea s'ha modificat i ha seguit camins diferents al que estava planejat inicialment, el resultat ha estat aquest treball de recerca: *Per què s'escriu?*. Les escriptores i els escriptors són els encarregats d'escriure la literatura i la seva gran il·lusió, a part d'escriure, és que el públic pugui llegir les seves obres. Per aquest motiu el meu treball no acaba en buscar el "Per què s'escriu?", sinó que va més enllà. Des dels procés d'escriptura i edició fins a la presentació d'un llibre.

Les etapes que he seguit per dur a terme el meu treball van ser les que la meva tutora em recomanava. Vaig començar escrivint les meves experiències i a mesura que passava el temps les anava retocant. Després vaig continuar amb les entrevistes a escriptors i editors. Posar-me en contacte amb alguns va ser més fàcil que d'altres. Vaig enviar moltes entrevistes a moltes editorials, i van ser poques les que em van respondre. Finalment vaig recercar per què s'escrivía o per què escrivien alguns escriptors. Amb aquesta informació i juntament amb la que podia extreure de les entrevistes eren l'esperança de respondre la meva pregunta inicial: **Per què s'escriu?**

2.- Procés d'escriptura

Tal i com defineix el diccionari: Un escriptor és una persona que es dedica a la composició literària. Però per poder dur-la a terme hem de tenir clar el procés d'escriptura. Ja que sense aquest la composició literària no gaudiria de riquesa artística i literària. Els tres moments del procés de redacció per a ordenar una mica les idees són:

2.1.- Abans d'escriure

És convenient que ens preguntem sobre la situació comunicativa que establim: a qui escric, sobre què escric, per què escric i com vull escriure.

- A qui escric? Identificar el receptor del document ens permetrà establir, segons la relació que hi tinguem, el grau de formalitat que farem servir i, en correspondència amb aquest grau, el tractament (tu, vosaltres, vostè o vós), les fórmules de salutació i, si escau, la variant segons l'àmbit social del receptor.
- Sobre què escric? Hem de pensar què volem dir, el contingut del missatge, i recollir les idees que tinguem. D'acord amb el tema, haurem de tenir en compte de triar la fraseologia específica i les expressions i mots que farem servir, tenint present que han d'estar en concordança amb el grau de formalitat que hem establert.
- Per què escric? És important determinar el propòsit de la comunicació, analitzar la circumstància que ens porta a escriure i què esperem obtenir amb el text. L'objectiu (la funció) condiciona el tipus de text que redactarem (una carta, una convocatòria de reunió, un informe, una novel·la...).
- Com vull escriure? Per acabar, cal que seleccionem les idees que ens interessin més i que establim l'ordre en què les presentarem.

2.2.- Mentre escrivim

Perquè un text sigui entenedor, bàsicament ha de tenir les idees que s'hi tracten ben estructurades i ha de ser redactat fent servir un llenguatge clar i precís.

Com a norma general hem de dir que a cada paràgraf correspon una idea, tot i que de vegades per a expressar idees complexes cal més d'un paràgraf i, al contrari, de vegades en un mateix paràgraf introduïm més d'una idea que desenvolupem a continuació.

Partint d'aquestes premisses hem de tenir en compte els aspectes següents:

- **Adequació** de les paraules a la situació comunicativa d'acord amb el que ja hem dit abans, de triar les expressions i la fraseologia específica en relació amb el grau de formalitat.
- **Claredat**, que aconseguirem triant paraules i expressions d'ús corrent i construccions sintàctiques que facilitin la comunicació amb el receptor. Evitem, doncs, de farcir el text de sigles, de tecnicismes o d'estrangerismes, sempre tenint en compte el registre de llengua que fem servir. Si ens cal utilitzar algun mot o alguna sigla que pensem que el públic a qui ens adrecem probablement no coneix, és recomanable explicar què significa.
- **Precisió**, l'aconsegüem fent que cada paraula reflecteixi, tant com sigui possible, la realitat a què es refereix. Cal buscar la paraula més escaient, d'acord amb la situació comunicativa, evitar els tòpics, defugir l'ambigüïtat i evitar d'usar el que podem anomenar "mots multiús", que serveixen per a tot però que tenen un significat massa genèric.
- **Concisió**, que aconseguirem substituint les expressions i construccions sintàctiques estereotipades que ens sembla que "sonen bé" o que "queden més bé" per la naturalitat, la claredat i la precisió.

Així, doncs, quan s'escriu s'ha d'aconseguir una redacció clara, ordenada, ben travada, concisa, sense elements innecessaris, que recarregarien el text i el farien artificiosos. A més, la frase ha de contribuir a fer una llengua autèntica, allunyada de models forasters; per això és important que es tingui en compte els punts següents sobre redacció i construcció de la frase.

També ajuda a aconseguir una bona redacció evitar les repeticions innecessàries, tant d'idees com de famílies de paraules, que denoten la pobresa del llenguatge (acordar un acord, autocontrol de si mateix, etc.), i les ambigüitats.

Sovint les ambigüitats són el resultat d'una mala ordenació dels diversos elements que formen la frase, per la qual cosa donem preferència a l'ordre neutre de la frase (subjecte-verb-complements) enfront de la dislocació dels elements que la componen i procurem de fer servir adequadament els connectors.

2.3.- Després d'escriure

Una vegada hem acabat de redactar el text, cal avaluar el que hem escrit, modificar el que calgui per a millorar-lo i adequar-lo a allò que volem comunicar, és a dir, cal que el revisem.

La revisió del text s'ha de fer amb la perspectiva del contingut, la gramatical i la de les convencions.

- Pel que fa al **contingut**, hem de comprovar l'adequació del text al grau de formalitat, a la funció a què respon, etc.; que la informació que s'hi dona sigui completa i reflecteixi exactament el que volem dir; que les idees o subtemes estiguin ben estructurats i cohesionats, i que el text sigui clar i precís.
- Des d'un punt de vista **gramatical**, hem de comprovar la correcció ortogràfica, morfològica, sintàctica i lèxica del text. Una eina que ens pot ajudar a solucionar alguns d'aquests problemes és el corrector ortogràfic.

Quant a les **convencions**, hem de revisar que hi haguem aplicat correctament qüestions formals, com ara majúscules i minúscules, separació entre paràgrafs, etc.

3.- Procés d'edició

L'edició de llibres és la indústria relativa a la producció i difusió de tot tipus de llibres (literaris, tècnics, enciclopèdics, d'entreteniment, còmics, informatius, etc.). L'edició del llibre no inclou l'activitat de posar en circulació la informació disponible al públic en general, és a dir, la distribució. En alguns casos, els autors poden ser els seus propis editors.

En la cultura anglosaxona hi ha una clara diferència entre edició (*edition*) i publicació (*publishing*). Amb la creació de les tecnologies digitals, l'edició s'ha estès a nous escenaris com al món d'Internet, expandint-se a versions més modernes de l'escriptura com ara llocs web, blogs i similars.

L'art de l'edició de textos o art editorial s'anomena **ecdòtica**.

3.1.- Tipus d'edició

Quan l'editor ha pres la decisió de divulgar un determinat text, es presenten davant seu diverses possibilitats o tipus d'edició. Aquests són alguns dels més comuns:

- **Edició acèfala** (o edició sense cap). És aquella que no té portada ni títol.
- **Edició anotada**. Denominada com edició comentada, ja que sol portar comentaris a peu de pàgina o en els espais existents entre les vores.
- **Edició artística**. Es tracta d'aquella en què es posa l'accent en l'expressió artística de l'enquadració, o en la composició del llibre.
- **Edició de bibliòfil**. Generalment és l'edició dedicada o apreciada per bibliòfils, es caracteritzen per una petita tirada, o per a un grup selecte de subscriptors.
- **Edició de butxaca**. Solen ser de format reduït i de cost de producció econòmic, per regla general al contrari que les edicions per a bibliòfils, solen ser de grans tirades.
- **Edició crítica**. En sentit ampli, és la que es planteja els problemes previs a l'edició d'una obra (recerca de fonts, selecció d'exemplars, selecció i establiment d'un text...), i fa partícip al lector de les decisions preses durant el procés d'edició, en sentit estricte, es denomina "edició crítica" a la qual segueix el mètode *neolachmaniano*, basat en les tècniques de Carl Lachmann per a l'establiment d'un text ideal, el més proper possible a la

intenció original de l'autor, mitjançant la confrontació de les diverses versions d'un text.

- **Edició especial.** Dins d'una tirada normal, es treuen alguns exemplars que es diferencien dels altres en alguna particularitat especial que desitgi l'editor, com pot ser una signatura de l'autor, una millora en la qualitat.
- **Edició facsímil.** És la que reproduïx la imatge (fotogràfica o escanejada) del text tal com l'editor l'ha trobat. És una opció comuna sobretot en el cas de textos antics, còdexs il·luminats, manuscrits o obres especialment valuoses. Pot reproduir el text, els materials de l'enquadernació, o tots dos.
- **Edició genètica.** És la que mostra, simultàniament, diversos o tots els estadis en què s'ha presentat un text durant el seu procés de creació i transmissió (per exemple, l'esborrany d'un poema, la seva primera edició, la seva segona edició corregida, una edició modificada per a una antologia, etc.)
- **Edició de luxe.** Caracteritzada per l'excessiva qualitat de materials emprats en l'elaboració de l'edició, com ara el paper, enquadernació, etc.
- **Edició múltiple o edició sinòptica.** És aquella que mostra diversos textos en paral·lel. Aquests textos poden ser traduccions uns dels altres (el cas més freqüent és el de les edicions sinòptiques de la Bíblia), o bé versions diferents d'un mateix text, o textos diferents que es pretén presentar en paral·lel.
- **Edició numerada.** Generalment aquelles edicions amb impressió de gravats sol anar numerada, de manera que les numeracions més baixes solen ser més apreciades que les de major numeració.
- **Edició paleogràfica.** És la que, sense reproduir el text en forma d'imatge, però intenta descriure'l amb la major exactitud possible, donant al lector informació exhaustiva sobre les grafies, les abreviatures, etc.
- **Edició en paper.** Sol ser una edició barata en què els plecs del paper un cop enquadernats i impresos no ha estat enquadernada.
- **Edició príncep.** Es denomina així a la primera edició d'una obra.
- **Edició en branca.** Sol denominar-me així a l'edició que ha estat impresa, plegada, però no té encara una enquadernació.

3.2.- Procés editorial

La producció editorial és un procés compost de diversos passos, els quals van des de la creació del llibre per part de l'autor fins al consum d'aquest per part del lector. Normalment cada part del procés està encarregada a un ens institucional específic. Els passos són els següents:

De l'esquema anterior, es dedueix que hi ha un ordre que s'ha de respectar, el qual està compost per la següent seqüència:

3.2.1.- LLIURAMENT DE L'ORIGINAL

Tot procés editorial s'inicia quan l'autor lliura un text original al «consell editorial» o l'editor d'una publicació, amb la finalitat que l'obra sigui avaluada i es decideixi si pot o no publicar. L'original és el material que servirà de base per al futur llibre. L'original pot ser presentat per un autor en l'editorial, o l'editorial pot demanar l'elaboració de l'original a un o diversos autors (original a comanda).

3.2.2.- AVALUACIÓ EDITORIAL

Aquesta part consisteix bàsicament en una anàlisi de la factibilitat editorial. Per això, es tenen en compte criteris com els següents:

- Determinar si l'original lliurat té el nivell d'elaboració adequat (és a dir, si és un llibre «ben fet»).
- Determinar si l'original compleix amb les funcions per les quals va ser escrit.
- Determinar, a través d'una anàlisi dels costos, si la fabricació del llibre és factible.

Aquesta part culmina quan la comissió accepta o rebutja la publicació del llibre. També pot donar-se el cas, molt corrent, que la comissió retorni l'original a l'autor amb la finalitat que el re-elabori, ho amplii o li faci les correccions que siguin del cas. En aquest cas, l'obra no es publica fins que aquest procés es realitzi.

En aquesta etapa l'editorial també tindrà en compte si l'original de l'autor està enquadrat dins dels anomenats drets d'autor. Aquests drets varien segons el país on es trobin l'editorial o l'editor.

Si l'original no s'enquadra dins del que preveu les lleis de propietat intel·lectual, és a dir, falta a la llei, és possible que la publicació no es completi i quedi a voluntat de l'autor la seva modificació o no de l'obra.

3.2.3.- REVISIÓ FILOLÒGICA I CORRECCIÓ D'ESTIL

La revisió filològica consisteix en la investigació del text per trobar el rerefons cultural i vital que hi ha darrere aquest.

En molts països es denomina filologia al que en realitat seria la correcció del text quant a gramàtica, estil, ortografia, puntuació, accentuació o redundàncies. La correcció d'estil consisteix a preparar l'original tenint en compte l'estructura gramatical de l'idioma.

Des del moment que l'autor lliura el material per ser revisat, aquest es veurà sotmès a diferents fases de correcció: en un primer moment es treballarà sobre el text original (correcció d'originals), i durant la composició d'aquest, en les proves que en resulten, és a dir, les galerades (correcció de galerades) i les compaginades (correcció de compaginades).

La correcció d'originals és una operació que consisteix a intervenir en un text amb la finalitat, pel que fa a les formes lingüístiques, que estigui d'acord amb la normativa oficial i sigui adequat a la situació comunicativa i, pel que fa a les convencions gràfiques, que vagi d'acord amb les normes d'estil de la institució que el subscriu (és a dir, cal aplicar en lectures successives els diferents tipus de correcció existents: lingüística, estilística i ortotipogràfica).

Tot i que el sistema de treball serà diferent segons si el text es lliura en suport paper o en suport electrònic, les intervencions que caldrà fer seran similars.

La següent fase de correcció és la correcció de galerades. Una galerada és una prova de la composició d'un text (sense els elements gràfics que l'integren ni la paginació), abans de la compaginació, que serveix per fer-hi les esmenes o correccions necessàries.

L'objectiu de la correcció de galerades és comprovar que la galerada recull totes les esmenes que s'han fet sobre l'original, comprovació que es duu a terme mitjançant la comparació de tots dos textos.

La darrera fase és la correcció de compaginades. Una compaginada és una prova d'un full que ja incorpora els elements gràfics i textuals que l'integren i la paginació. L'objectiu de la correcció de compaginades és comprovar que el full compaginat inclou les esmenes marcades en la galerada. A més, és l'última possibilitat d'esmenar algun error no detectat anteriorment.

3.2.4.- DIAGRAMACIÓ, COMPOSICIÓ I ARTS FINALS

La diagramació o composició és la posada en pàgina de l'obra. És el procés que forma part del període d'abans d'imprimir el tiratge, on es fixaran les pautes dels processos anteriors i se li donarà forma gràfica final al text i les imatges que conformen l'obra.

Expressat amb més detalls, és el mitjà pel qual, mitjançant programes gràfics de disseny i/o maquetació (com *Microsoft Word*, *LibreOffice Writer* o més avançats com *Adobe InDesign*, *QuarkXPress* o *Scribus*), s'estableix (en una preimpressió), les característiques físiques que tindrà la publicació, com el format de pàgina, tipografies, graella, colors, imatges, etc.

Les anomenades «arts finals» són considerades dins d'aquest mateix procés on s'agreguen els últims detalls artístics abans de la impressió / materialització de l'obra.

3.2.5.- IMPRESSIÓ

La impressió és un procés per a la producció de textos i imatges, típicament amb tinta sobre paper usant una premsa rotativa. Sovint es realitza com un procés industrial a gran escala, i és una part essencial de l'edició de llibres.

Fig. 1: Dispositiu d'impressió directament a la placa de la casa AGFA. Utilitza un làser violeta per a la generació de la placa litogràfica.

Hi ha diferents sistemes d'impressió:

- **En relleu** (tipografia¹, flexografia², hot stamping, encuny sec, timbrat)
- **En superfície** (litografia³, offset⁴)
- **En profunditat** (gravat en relleu o rotogravat⁵)
- **Per penetració** (serigrafia⁶, duplicació digital)
- **Digitals** (impressió digital⁷, impressió làser, raig de tinta)
- **Híbrids** (calcografia⁸, offset sec)

Els sistemes més usats per la indústria editorial de llibres, diaris i revistes són la tipografia, litografia i l'offset. Aquest últim és un dels més difosos dins de les arts gràfiques ja que permet realitzar tirades curtes sense massa elevació en els costos d'impressió i resultats impresos de gran qualitat.

Amb l'aparició de noves tecnologies, com ara els llibres electrònics, moltes editorials integren en les seues catàlegs versions electròniques de les seves publicacions sense necessitat de la impressió com a pas fonamental de l'arribada del producte materialitzat als seus consumidors.

Actualment la indústria editorial es troba en un ardu debat sobre el rol d'aquests nous aparells electrònics i el seu impacte en la producció de llibres.

¹ La tipografia és l'art i tècnica del maneig i selecció de tipus, originalment de plom, per crear treballs d'impressió.

² La flexografia és una tècnica d'impressió en relleu, ja que les zones impreses de la forma estan realçades respecte de les zones no impreses

³ La litografia és un procediment d'impressió, avui gairebé en desús, llevat per a l'obtenció i duplicació d'obres artístiques.

⁴ La impressió offset és un mètode de reproducció de documents i imatges sobre paper o materials similars, que consisteix a aplicar una tinta, generalment oliosa, sobre una planxa metàl·lica, composta generalment d'un aliatge d'alumini. Constitueix un procés similar al de la litografia.

⁵ El rotogravat o gravat en relleu és una tècnica d'impressió en la qual les imatges són transferides al paper a partir d'una superfície la qual les seves depressions contenen tinta. A diferència del gravat tipogràfic, aquest sistema d'impressió té aplicacions específiques, i ha perdut terreny en algunes àrees d'aplicació a mans de l'offset i de la flexografia

⁶ La serigrafia és un procediment d'estampació planogràfic, sense relleu, i per això no es pot considerar un gravat. Es realitza mitjançant estergit, a través d'un teixit porós, pel que un corró o rasqueta fa passar la tinta o pintura. Pot imprimir-se sobre gran varietat de materials. L'artista que més ha popularitzat aquesta tècnica fou Andy Warhol.

⁷ La impressió digital és un procés que consisteix en la impressió directa d'un arxiu digital a paper, per diversos mitjans, sent el més comú la tinta en impressora injecció de tinta (cartutxos), i tòner a impressora làser.

⁸ La calcografia o gravat calcogràfic és una tècnica d'impressió en què les imatges són resultat de l'estampació, mitjançant una premsa o tòrcul, d'una planxa o làmina metàl·lica en la qual s'han realitzat incisions per contenir la tinta que es fixarà al paper.

Diversos estudis i enquestes indiquen que en matèria de lectura de llibres, els lectors encara prefereixen el format en paper. Tanmateix, els llibres electrònics evolucionen constantment i van adquirint protagonisme al mercat, sobretot l' europeu i nord-americà.

3.2.6.- ENQUADERNACIÓ I ACABATS

Es diu enquadernació a l'acció de cosir o enganxar diversos plecs o quaderns de text i posar-los cobertes.

Les enquadernacions tenen per objecte procurar al llibre tres avantatges: la seva conservació, el seu fàcil maneig i la seva presentació artística.

Existeixen diferents tipus d'enquadernació:

- Enquadernació tèrmica
- Enquadernació en rústica
- Enquadernació cartoné
- Enquadernació en pell
- Enquadernació en espiral plàstic i metàl·lic
- Enquadernació alçat
- Enquadernació grapada
- Enquadernació plegada
- Enquadernació fendida
- Enquadernació amb trepant
- Enquadernació en guillotina
- Carpetes i caixes per a projectes
- Enquadernació estampada i enquadernació daurada

3.2.7.- POSADA EN CIRCULACIÓ I VENDA

Un cop imprès el llibre, revista o diari es posa en marxa la seva distribució i venda. Moltes de les estratègies de venda i circulació són predefinides pel Departament de Màrqueting de l'editorial. El màrqueting involucra estratègies de mercat, de vendes, estudi de mercat, posicionament de mercat, etc. Freqüentment es confon aquest terme amb el de publicitat, sent aquesta última només una eina del màrqueting.

La distribució pot ser realitzada per una empresa subcontractada amb logística pròpia en transport o per la mateixa editorial. Els canals de venda dels productes editorials són

molt variats i van des de llibreries petites a grans cadenes internacionals, des de quioscos de diaris i revistes a grans supermercats, o la mateixa venda electrònica a través d'Internet o per subscripció.

3.2.8.- ALTERNATIVES INDEPENDENTS D'EDICIÓ

Els escriptors especialitzats en un tema molt específic tenen poques possibilitats d'entrar al mercat editorial massiu, per això se sol acudir a petites impremtes en la forma d'auto-publicacions. Més recentment, aquestes opcions inclouen formats basats en print on demand⁹ i formats *ebook*¹⁰. Aquesta diversitat de publicacions ha obert en els anys vuitanta una avinguda de possibilitats i de diverses formes d'expressió.

3.2.9.- PROFESSIONALITZACIÓ DE L'OFICI EDITORIAL

En diversos països es dicten cursos i carreres sobre l'ofici editorial amb la idea de professionalitzar l'activitat.

A Espanya no existeix com a tal una carrera de grau dedicada a l'edició. Hi ha però diversos màster destinats a formar editors, el més ben considerat és el màster en edició de la Universitat de Salamanca.

A Colòmbia, la Cursa de Comunicació Social de la Pontifícia Universitat Javeriana ofereix l'èmfasi en producció editorial.

A Argentina hi ha la cursa d'Edició que es dicta en la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Buenos Aires. Va ser creada l'any 1991 per la signatura d'un conveni entre la facultat i la Cambra Argentina del Llibre. D'acord al lloc web de la facultat, els objectius de la cursa són:

"Es tracta d'una carrera interdisciplinària, en la qual convergeixen diferents àrees d'abordatge del coneixement, el que permet capacitar els alumnes per: Proporcionar un sòlid coneixement del procés editorial en el seu conjunt i de la indústria i el comerç del llibre (en edició gràfica, en publicacions periòdiques, en publicacions institucionals i en edició electrònica), a través d'una visió àmplia dels seus elements claus. Subministrar elements per a una reflexió madura sobre els principals problemes i reptes de la

⁹ És una metodologia de publicació en la qual es produeix un nombre determinat d'exemplars en el moment de rebre una comanda.

¹⁰ Un llibre electrònic, llibre digital, ciberllibre, també conegut com e-book, eBook, ecolibro, és una versió electrònica o digital d'un llibre o un text publicat a la World Wide Web o en altres formats electrònics.

indústria editorial a Espanya i al món. Dotar l'estudiant d'una bona preparació que combini la seva formació general humanística amb un conjunt específic de vocabulari, coneixement, destreses i maneres de negociar, típics de l'activitat editorial. Avaluar noves tecnologies i mercats, planificar estratègies i aconseguir avantatges competitius per tal de respondre a les oportunitats i necessitats canviants del camp editorial".¹¹

3.3.10.- L'EDICIÓ I LES NOVES TECNOLOGIES

La introducció de les noves tecnologies en el procés d'edició de textos ha suposat una revolució en molts aspectes, i seguint diverses etapes:

En un primer moment, les noves tecnologies van ser (i segueixen sent) emprades en el procés d'edició impresa, per a tasques com l'escriptura, la correcció, la maquetació o la il·lustració.

Posteriorment, les noves tecnologies es van convertir no en una eina, sinó en un mitjà de difusió en si mateixes, amb l'aparició de les edicions en format digital (en CD-ROM, llibres electrònics i sobretot Internet). En aquesta primera etapa, les edicions digitals van tractar d'imitar les edicions en paper, el mateix que, en el seu moment, els llibres impresos van tractar d'imitar als manuscrits.

Finalment, les noves tecnologies han començat a alliberar-se de l'ombra de l'edició en paper, i s'han començat a explorar les noves possibilitats que ofereixen els nous mitjans: edicions hipertextuals, edicions múltiples alineades, aplicació d'eines d'anàlisi lingüística ...

És evident que la combinació de les noves tecnologies amb el procés editorial ha comportat grans avenços: a través d'Internet podem accedir ara, des de qualsevol lloc del món, a obres abans gairebé inaccessibles; qualsevol persona pot editar amb molt baix cost, la capacitat d'emmagatzematge és molt més gran ... No obstant això, també hi ha perills i problemes: per exemple, moltes de les edicions que circulen per Internet són poc fiables (no descriuen les seves fonts ni els seus criteris, contenen errades, etc.) O

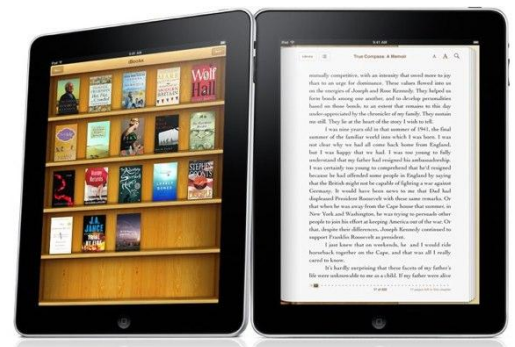

Fig. 2: Llibreria virtual de l'iPad i llibre digital.

¹¹ Pàgina web de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UBA

són meres reproduccions d'edicions antigues de baixa qualitat (ja que bona part de les edicions crítiques del segle XX encara estan subjectes a drets d'autor).

El procés d'edició d'un llibre a través d'una editorial digital és molt més simple que en una editorial normal. Actualment, la major part d'autors ja escriuen usant alguna programa informàtic de tractament de textos. Si passen aquest primer arxiu a l'editorial, es corregeix ortogràficament i sintàctica, se li dóna forma en el procés que es coneix com a maquetació i finalment es transfereix a la plataforma de venda (Apple i Amazon per exemple), seguint els protocols i normatives de cada una.

4.- Presentació d'un llibre

Les presentacions de llibres ofereixen el contacte més humà amb un llibre: permeten conèixer l'autor i els lectors que tenen interessos semblants als nostres. A més, són activitats gratuïtes, per a tots els públics i amb l'encant del directe, que fa que cada una sigui diferent de la resta i única.

4.1.- Què és una presentació?

La presentació d'un llibre és com una estrena teatral. És un dia important per a tots els que hi han participat, però sobretot per a l'autor: es presenta la seva creació davant dels lectors. Les presentacions es poden fer en molts llocs: centres comercials, fires del llibre, casals festers, bars, etc. Només cal imaginació per a despertar l'interès del públic i fer una selecció de títols apropiada al lloc.

A vegades l'editor del llibre hi és present, fent una petita explicació de les anècdotes i de les dificultats de l'edició.

En el cas que el llibre hagi estat editat per ser el guanyador d'un concurs, un dels representants del jurat, explica per què aquest llibre ha estat el guanyador.

Si el llibre no ha estat editat per ésser el guanyador d'un concurs, hi ha un presentador encarregat d'obrir l'acte. Aquest comenta el llibre llegint alguns fragments significatius i parlant de l'autor, a qui dona la paraula. L'escriptor explica qüestions com el que l'animà a començar i altres anècdotes sobre el llibre produïdes fins al moment de presentar-lo en societat.

Quan l'autor finalitza la seva intervenció, comença el torn del públic. És el moment de les preguntes sobre l'autor i l'obra o sobre els aspectes de la presentació que han despertat la curiositat dels lectors. Acabat el torn de preguntes, sol haver-hi un temps per a conversar amb altres assistents i, per descomptat, amb l'autor. Sens dubte, estarà encantat de dedicar el llibre d'una forma personalitzada que farà del nostre un exemplar especial. Naturalment, abans s'ha de comprar el llibre, cosa que convé fer en la llibreria mateixa, ja que sovint fan un descompte especial el dia de la presentació.

Tot i que es fan invitacions, no cal tenir-ne una per a anar a una presentació. Si t'interessa, ja estàs convidat. Les cartelleres i els diaris ho posen fàcil amb les seves agendes. A més, les llibreries, els centres culturals o les editorials mantenen informats a

la societat de les activitats que organitzen a través de les seues pàgines web o de butlletins gratuïts que distribueixen en paper i, cada vegada més, per correu electrònic.

Com que de llibres n'hi ha de molts gèneres, també hi ha presentacions per a tot tipus de persones. Normalment la dinàmica de l'acte s'adequa a l'edat dels lectors i a la temàtica del llibre. Per exemple, si és un llibre infantil, pot incloure algun joc o l'actuació d'un conta contes; si és un poemari, hi haurà un recital; si es tracta d'un llibre de teatre, es pot veure la dramatització d'algun fragment... Afortunadament, hi ha tantes possibilitats com llibres.

5.- Per què s'escriu?

Què en serien de les expressions: "les paraules se les emporta el vent" o "et dono la meua paraula" si no existís l'escriptura? Està clar que s'escriu per necessitat. La necessitat d'apuntar-se una nota en un full per tal de recordar-la, escriure uns apunts per poder memoritzar-los... Per tant cada vegada que s'escriu és per a una finalitat. Però, quan s'utilitza l'escriptura per crear art i literatura, per a quina finalitat és fa?

5.1.- Literatura

La literatura és l'art d'escriure. Etimològicament, el mot deriva de la paraula llatina *litteratura*, el sentit original de la qual n'és: *Art d'escriure i de llegir, coneixement de tot el que ha estat escrit*, essent aquesta la traducció de l'expressió grega γραμματικὴ τέχνη. Tanmateix, el concepte de literatura és més ampli. També es considera la literatura com el conjunt d'obres literàries d'un poble (literatura catalana), d'una època (literatura romàntica), d'un gènere (literatura èpica), etc. Segons apareix en el *Diccionario de Autoridades* de 1734, la literatura és el coneixement i ciències de les lletres. Etimològicament també deriva de la paraula llatina *littera*, que significa "lletres".

En general, es pot entendre com a literatura qualsevol tipus de text. Fins i tot hi ha qui defensa que es pot incloure qualsevol tipus de treball basat en símbols (còmic, imatges, escultura...). Habitualment, però, es consideren com a literatura només els textos escrits d'una certa qualitat, excloent algunes formes populars com el còmic o certes novel·les "de gènere" (novel·la "rosa", "de lladres i serenos", etc). Els temes són força variats però giren al voltant de l'existència humana i les preguntes que provoca.

Es considera un gènere literari cadascuna de les manifestacions formals de les obres literàries segons una classificació que té en compte l'estructura i el contingut. Des de Plató i Aristòtil fins gairebé al segle XIX, foren establerts com a bàsics tres gèneres, que partien de la imitació i de la descripció de la natura. De la primera sorgeix el gènere dramàtic (tragèdia, drama, comèdia), de la segona el líric (poesia) i de llur fusió l'èpic.

5.2.- Literatura Catalana

El concepte de literatura catalana es pot entendre de dues maneres: En primer lloc, la literatura catalana és aquella escrita per escriptors catalans, principalment en català i, des del segle XVI també en castellà. En segon lloc, la literatura catalana és la escrita en català sense atendre al lloc o l'origen de l'autor.

5.2.1.-EDAT MITJANA (SEGLES XII-XV)

En aquella època només una petita minoria de persones, principalment els clergues i part de la noblesa, tenien accés a la cultura, centrada sobre tot en els monestirs. Aquesta cultura s'expressava en llatí culte, que era la llengua utilitzada en situacions formals, com la burocràcia de la cort, els documents notariais, les cròniques històriques i científiques...

Cal dir que existia una literatura oral en llengua catalana conreada per les capes populars. Va arribar un moment, en el segle XIII, en què el català s'introduí en la literatura escrita, amb les cròniques reials i l'obra de Ramon Llull. Tot i així, hem d'anotar que les primeres mostres de literatura culta es van escriure en occità. Els gèneres de la literatura catalana durant l'Edat Mitjana són:

5.2.1.1.- La poesia trobadoresca

Durant els segles XII i XIII va sorgir a Occitània (sud de l'actual França) un tipus de poesia escrita en provençal (dialecte de l'occità parlat en aquest territori) que va tindre una gran influència en les literatures romàniques de l'època. És la primera mostra de poesia culta no feta en llatí. Molts trobadors catalans escrivien en occità, ja que era la llengua de prestigi i de moda entre els poetes cultes de l'època.

Fig. 3: *Trobador medieval*

El trobador era el poeta que escrivia aquest tipus de poesies; els joglars eren els qui la cantaven. Els trobadors podien pertànyer als estaments socials més alts o bé als més baixos.

La finalitat de la poesia trobadoresca era de diversió en el cas que el poeta treballés en les classes socials més altes, en canvi si el poeta composava per les classes més baixes només es tractava del seu ofici.

5.2.1.2.- La narrativa didàctica: Ramon Llull

La finalitat de la narrativa didàctica de gènere era que el lector pogués aprendre. La narrativa didàctica medieval té com a màxim exponent a Ramon Llull.

Ramon Llull va néixer a Palma de Mallorca i va viure aproximadament entre els anys 1232 i 1315. Pertanyia a una família benestant provinent de Barcelona que es va establir a l'illa arran de la conquesta de Jaume I. En la seva joventut va rebre una bona educació i visqué de manera molt activa, fastuosa i alegre, però canvià de vida cap als trenta anys.

Fig. 4: *Ramon Llull*

A partir d'aquell moment, la seva gran preocupació va ser la transmissió de la Paraula de Déu i la conversió dels infidels. És considerat el creador del català literari i la seva obra és importantíssima tant per la quantitat com per la qualitat literària. Va ser el primer autor d'Europa a utilitzar una llengua romànica per a parlar de filosofia, ciència, religió..., àmbits dominats fins aleshores pel llatí. També va emprar el català per a escriure poesia, en un moment en què els seus contemporanis de Catalunya només feien servir el provençal o l'occità.

Va escriure prop de 250 llibres en català, llatí, àrab, en què tractava temes com la teologia, la filosofia, l'astronomia i les ciències exactes. D'obres importants hi trobem *Fèlix* o *Llibre de meravelles* (que inclou el *Llibre de les bèsties*) com a prosa i el *Llibre d'amic e Amat* escrit en prosa poètica.

5.2.1.3.- La narrativa històrica: les cròniques

Ocupà un lloc cabdal en la prosa medieval catalana, tant per la seva importància històrica com pel valor literari i lingüístic.

Les cròniques medievals són narracions en prosa **la finalitat** de les quals era enaltir la dinastia catalana regnant i justificant les seves actuacions. Les quatre gran cròniques són. *Llibre dels feits* (Crònica de Jaume I), *Llibre del rei En Pere*, *Crònica* (de Ramon Muntaner) i *Crònica* (de Pere el Cerimoniós)

5.2.2.- L' HUMANISME

A partir del segle XIV es produeix un tomb en la cultura medieval, amb l'aparició de l'Humanisme. S'anomena humanisme el moviment cultural que va sorgir a Europa a la fi de l'edat Mitjana (XIV I XV) i que es caracteritza per:

- La revaloració de l'antiguitat grecolatina per mitjà de la lectura i la traducció des autors clàssics
- Una nova actitud davant la vida que porta la valoració de l'ésser humà, o antropocentrisme, com a superació del teocentrisme (Déu com a centre de la vida) i a la preocupació per la fama i la posteritat.

Les ciutats italianes, on es desenvolupà la burgesia comercial, van ser el bressol de l'Humanisme. Allà es va obrir pas la nova manera de veure el món i hi van aparèixer escriptors de tarannà humanista, com Dante (*Divina comèdia*), Petrarca (*Sonets a Laura*) i Boccaccio (*Decameron*). L'Humanisme italià anuncià el Renaixement europeu, en el segle XVI. L'Humanisme va suposar una revolució en la manera d'entendre el món. Déu deixava de ser el centre de tot, per passar a entendre que l'home per si sol podia canviar el món

5.2.2.1.- La narrativa didàctica: Bernat Metge

Bernat Metge és l'escriptor més destacat de la prosa humanista de caire didàctic en llengua catalana. **La finalitat** de les seves obres era l'aprenentatge del lector. Bernat Metge va néixer a Barcelona cap l'any 1340 i va morir l'any 1413. De jove va treballar com a notari de la Cancelleria Reial i més tard va ser secretari del rei Joan I. Al cap d'uns anys el van processar, acusat de malversació de fons públics, fins i tot, de la mort del monarca. Finalment, va ser absolt i va ser secretari del rei Martí I l'Humà.

En les primeres obres encara s'hi endevinen trets medievals (el viatge fantàstic, la utilització del vers en el diàleg filosòfic, el llenguatge provençalat...), tot i que, com en el cas de *Valter i Griselda*, ja s'hi observa la influència de la literatura italiana, especialment de Francesco Petrarca. *Lo somni* és el seu llibre més important, es tracta de la primera obra humanista de la península Ibèrica.

5.2.2.2.- El segle d'or

En la història de la literatura catalana, el segle XV ha rebut el qualificatiu de "segle d'or". En aquest període històric el protagonisme de la Corona Catalanoaragonesa va passar de Barcelona a la ciutat de València, i és al País Valencià on varen sorgir els escriptors de gran qualitat literària.

Ausiàs March va néixer a Gandia (la Safor) l'any 1400 en el si d'una família de cavallers i poetes. Va participaren diverses campanyes militars, entre les quals l'expedició d'Alfons el Magnànim contra l'illa de Sardenya. Pocs anys després es va retirar a una finca de València i va començar escriure poesia. Ausiàs March va morir l'any 1459.

Ausiàs fou influenciat per l'estil literari del *dolce stil nuovo* de Dante, Petrarca i Boccaccio. Es tracta d'una poesia sincera que concep la dona com un ésser angelical i superior, no per raó social sinó per la pròpia naturalesa.

Sol escriure sobre les tensions entre l'amor intel·lectual i l'amor sensual que aboquen al fracàs, poemes dedicats a Teresa en què idealitza l'amor i fa referències a la mort, expressa remordiments per un amor descontrolat, la maduresa i l'acceptació de la sensualitat i l'assimilació de la pau espiritual amb un amor tranquil. Encara que no és humanista, la seva mentalitat es va ajustant més al concepte de la valoració de l'home, els seus sentiments i els seus problemes.

Joan Roís de Corella nascut a Gandia vers el 1433, en una família noble, també és un dels representants del segle d'or. En la seva obra usa la temàtica amorosa amb un toc

Fig. 5: Ausiàs March

del renaixement, com l'abundància d'imatges i percepcions de les coses per mitjà dels sentits; fa que la natura participi dels sentiments dels personatges.

Encara que diferents, els dos poetes s'assemblen en la seva **finalitat** de mostrar les seves sensacions i pensaments com a temàtica principal.

5.2.2.3.- La novel·la cavalleresca

En la literatura catalana del segle XV, la narrativa està representada per la novel·la cavalleresca, la qual va néixer com una evolució dels llibres de cavalleria¹².

Fig. 6: *Joan Roís de Corella*

Les novel·les cavalleresques catalanes són més versemblants que la de resta d'Europa, tot i que continuaven mostrant el món dels cavallers amb propietats heroiques amb virtuts i febleses, que vencen en el camp de batalla gràcies a llur força física i a llur astúcia. Les dames també són valorades per la seva intel·ligència i s'hi introdueix l'erotisme.

Aquestes característiques les trobem en les dues novel·les cavalleresques per excel·lència:

- **Curial e Güelfa:** es tracta d'una obra d'autor anònim escrita probablement entre 1435 i 1456. Explicar la història d'una parella d'enamorats: el jove Curial, d'origen humil, i Güelfa, una dama noble i culta que vol ajudar-lo a esdevenir un cavaller cèlebre perquè així es pugui casar-se amb ella. La novel·la es centra a relatar les aventures del cavaller Curial, que aconsegueix ascendir socialment i econòmicament. Malgrat que la relació entre els dos protagonistes passarà per moments de tensió provocats per la gelosia, la història té un final feliç.
- **Tirant lo Blanc, de Joanot Martorell:** aquesta novel·la cavalleresca és una de les obres més importants de la literatura catalana. El valencià de Gandia, Joanot Martorell, la va escriure entre el 1460 i 1468. Narra les aventures del cavaller Tirant des que entra en l'ordre de cavalleria fins als seus viatges i les seves batalles. Quan arriba a Constantinoble (a l'actual Turquia), malgrat que

¹² Narrativa de ficció predominant a Europa durant bona part de l'Edat Mitjana.

continuen els episodis bèl·lics, s'obre un nou vessant en la novel·la, l'amorós. A la cort coneix Carmesina, filla de l'emperador, de qui s'enamora. L'obra és marcada per la versemblança i l'absència d'elements fantàstics. S'hi destaca dues temàtiques: la cortesana amb tocs d'erotisme i la bèl·lica amb la capacitat de l'enginy.

La **finalitat** d'aquestes obres era difondre la realitat amb ambients novel·lístics que inserien personatges reals i contemporanis.

5.2.3.- LA DECADÈNCIA (SEGLES XVI, XVII i XVIII)

Durant aquest període va representar una pèrdua del pes polític i econòmic de la Corona Catalanoaragonesa. Es va produir un afebliment de la llengua catalana i al segle XVII es prohibí l'ús del català en alguns àmbits. A més a més aquest segle és el segle d'or de la literatura castellana i els escriptors catalans se senten atrets pels temes, els recursos i la mateixa llengua castellana. La literatura culta va patir una important minva de qualitat, en contrast amb la literatura popular, que va mantenir la seva plena vitalitat.

5.2.3.1.- El Renaixement (segle XVI)

El Renaixement té els seus orígens en l'Humanisme italià. S'oposa a la visió medieval del món i es caracteritza per l'afany de conèixer l'ésser humà i tot el que en volta. Té com a model el món clàssic grecollatí. La **finalitat** de l'escriptura durant aquesta època era la necessitat de descriure la natura, el símbol de la perfecció i l'equilibri; la idealització de la dona; la mitologia. Tot plegat, com una manera nova de veure el món, a la manera dels clàssics, amb serenitat, ordre i equilibri

En poesia els principals autors són Joan de Timoneda i Pere Serafí. Pel que fa a la prosa, destaca Cristòfor Despuig i Joan Ferrandis d'Herèdia.

5.2.3.2.- El Barroc (segle XVII)

El Barroc substitueix l'optimisme del Renaixement per una visió fosca i pessimista, i sovint satírica, de l'existència humana. Els temes preferits són la fugacitat de la vida i la vanitat, presos com a elements de contrast; també es tracten la lletjor i el dolor. A Catalunya, aquesta època va coincidir amb la Guerra dels Segadors i el flagell del bandolerisme.

Francesc Vicent Garcia, influenciat per Quevedo i conegut com *el rector de Vallfogona*, va escriure poesia amb abundor d'hipèrbats, metàfores i referències mitològiques, i

ahora amb una tendència envers els temes burlescos i satírics. També va fer poemes de tema amorós. La seva **finalitat** podria ser explicar el món a partir de l'exageració i els contrastos per fugir de tot el que suposi "normalitat", ordre i equilibri

Francesc Fontanella és autor de poesia i de teatre, utilitzava amb una gran freqüència la tècnica barroca.

5.2.3.3.- La Il·lustració i el Neoclassicisme (segle XVIII)

La Il·lustració és el moviment cultural i filosòfic que confiava en la raó. El Neoclassicisme és el seu vessant estètic i proposa com a **finalitat** un retorn al món clàssic i, per tant, a un equilibri i una harmonia que superessin l'excés de sentimentalisme del Barroc. A Catalunya, aquests corrents culturals no van tenir gaire influència i no van revitalitzar la literatura catalana.

Joan Ramis és el màxim representant del nostre Neoclassicisme, que va arrelar amb més força al Rosselló i a Menorca (que pertanyien, respectivament al Rosselló i a la Gran Bretanya) que no pas a la resta de territoris de parla catalana. Va escriure teatre i poesia. Destaca la seva tragèdia *Lucrècia*.

Rafael d'Amat i de Cortada, baró de Maldà, és autor de *Calaix de sastre*, un extens dietari en què descriu la vida de les ciutats de les terres de Catalunya durant prop de 50 anys. Fa servir un llenguatge col·loquial que dona a l'obra un to familiar.

5.2.3.4.- La literatura popular (segles XVI, XVII i XVIII)

Durant aquest període la literatura popular va gaudir d'una gran vitalitat. El poble, aliè a les llengües que s'introduïen en les classes altes, va continuar parlant només en català i conreant la literatura tradicional de transmissió oral, que tenia els orígens en l'Edat Mitjana.

Els goigs dedicats als sants i a la Mare de Déu, les nades, les corrandes i les cançons de bandolers i de lladres de camí ral. Tenien com a **finalitat** distreure, divertir i també informar, i algunes també moralitzar.

La narrativa popular girava al voltant de la rondalla i la llegenda. La primera narració breu i senzilla que té la finalitat moralitzadora, mentre que la segona parteix d'un fet històric que és deformat i enriquit amb elements inversemblants, com per exemple la llegenda del Comte Arnau i que té com a **finalitat** divertir i moralitzar alhora.

Pel que fa **la finalitat del teatre**, és bàsicament religiosa, i vol donar a conèixer les principals celebracions de l'església. Es classifica en cicles de Nadal, de Pasqua, d'alguns sants i de la Mare de Déu, i Bíblic.

5.2.4.-LA RENAIXENÇA (SEGLE XIX)

El segle XIX, suposà, per a Europa i, amb un cert retard per a Catalunya, una profunda transformació econòmica i social.

En l'àmbit cultural, va ser el segle del Romanticisme, moviment que va influir en la Renaixença catalana. Va néixer al final del segle XVIII a Alemanya. Va sorgir com a oposició a les normes i la rigidesa neoclàssiques i, durant la primera meitat del segle XIX, es va estendre per la resta d'Europa. Les característiques són:

- Defensa del subjectivisme, l'originalitat i la llibertat de creació
- Predomini del sentiment i la imaginació per damunt la raó
- ús de temes com l'enyor, el patriotisme, la solitud, la passió, l'amor...
- Exaltació del passat medieval
- Barreja de gèneres i estils
- Valoració de la bellesa mitjançant l'ús de recursos expressius

Les idees del Romanticisme van arribar a Catalunya durant la segona meitat del segle XIX per mitjà de revistes. L'assimilació d'aquestes idees van afavorir l'aparició d'un moviment cultural conegut amb el nom de Renaixença.

Els escriptors d'aquest període tornen a valorar el català com a llengua autòctona i redescobreixen la cultura popular i la història pròpies. Es crea així un sentiment nacional. La seva producció cultural es caracteritza per **les finalitats** següents:

- L'interès per recuperar la literatura catalana
- L'exaltació de la història medieval de Catalunya
- La recuperació de l'ús del català com a llengua literària
- La presència d'elements nostàlgics en la literatura
- La valoració del paisatge català com a element identificador per a l'artista i per a la Catalunya

L'obra precursora de la Renaixença és el poema *La Pàtria* de Bonaventura Carles Aribau. El poeta treballa fora de Catalunya, hi explica l'enyorança que sent:

Adéu-siau, turons, per sempre adéu-siau,
oh serres desiguals, que allí en la pàtria mia
dels núvols e del cel de lluny vos distingia
per lo repòs etern, per lo color més blau.
Adéu tu, vell Montseny, que des ton alt palau
com guarda vigilant cobert de boira e neu
guaites per un forat la tomba del Jueu,
e, al mig del mar immens la mallorquina nau.

Jo ton superbe front coneixia llavors
com conèixer pogués lo front de mos parents,
coneixia també lo so de tos torrents
com la veu de ma mare, o de mon fill los plors.
Mes arrencat després per fats perseguidors,
ja no conec ni sent com en millors vegades;
així d'arbre migrat a terres apartades
son gust perden los fruits e son perfum les flors.

Què val que m'haja tret una enganyosa sort
a veure de més prop les torres de Castella,
si el cant del trobador no sent la mia orella
ni desperta en mon pit un generós record?
En va a mon dolç país en ales jo em transport
e veig del Llobregat la platja serpentina,
que, fora de cantar en llengua llemosina
no em queda més plaer, no tinc altre conhort.

Plau-me encara parlar la llengua d'aquells savis
que ompliren l'univers de llurs costums e lleis,

la llengua d'aquells forts que acataren los reis,
defengueren llurs drets, venjaren llurs agravis.
Muirà, muirà l'íngnat que, en sonar en sos llavis
per estranya regió l'accent nadiu, no plora;
que, en pensar en sos llars, no es consum ni s'enyora,
ni cull del mur sagrat la lira dels seus avis.

En llemosí sonà lo meu primer vagit
quan del mugró matern la dolça llet bevia.
En llemosí al Senyor pregava cada dia
e càntics llemosins somiava cada nit.
Si, quan me trobo sol parl ab mon esperit,
en llemosí li parl, que llengua altra no sent;
e ma boca llavors no sap mentir ni ment,
puix surten mes raons del centre de mon pit.

Ix, doncs, per a expressar l'afecte més sagrat
que puga d'home en cor gravar la mà del cel,
oh llengua a mos sentits més dolça que la mel
que em tornes les virtuts de ma innocent edat.
Ix, e crida pel món, que mai mon cor íngnat
cessarà de cantar de mon patró la glòria
e passe per ta veu son nom e sa memòria
als propis, als estranys, a la posteritat.

En ell s'hi poden identificar tots els trets que anteriorment s'han esmentat.

5.2.4.1.- La poesia: Jacint Verdaguer

Va néixer a Folgueroles (Osona) l'any 1845. Pertanyia a una família de camperols humils. L'any 1856 va iniciar els estudis sacerdotals al seminari de Vic, que li proporcionaren una sòlida formació humanística. Va ser capellà dels marquesos de Comillas i va viatjar a Amèrica. Va morir l'any 1902 a Vallvidrera (Barcelona).

La seva obra literària té un mercat caràcter romàntic i, sobretot, té profundes arrels populars, com a gran coneixedor de la literatura tradicional catalana que era. Fou el gran poeta de la Renaixença tot i que també va escriure prosa. Va guanyar els Jocs Florals instaurats de nou l'any 1895.

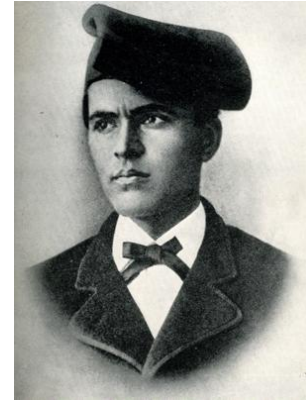

Fig. 7: Jacint Verdaguer

5.2.4.2.- El teatre: Àngel Guimerà

Va néixer a Santa Cruz de Tenerife l'any 1845. El seu pare era un comerciant del Vendrell que retornà a Catalunya l'any 1853. Alguns aspectes biogràfics van influir en la seva obra, com el fet de néixer fora de Catalunya i fora del matrimoni. Però això hi apareixen personatges condicionats pel seu origen i presoners entre dues cultures. Va morir a Barcelona l'any 1924. Guimerà cultivà inicialment poesia, però va destacar sobretot com autor teatral. La valoració del paisatge català com a element identificador per a l'artista i per a la Catalunya. Va guanyar els Jocs Florals.

Fig. 8: Àngel Guimerà

Tot i que les seves primeres obres estan inserides dins del pensament romàntic, va acabar escrivint d'acord amb el nou estil *realista* i la seva nova manera d'entendre el món: sense buscar mons ideals i descrivint la societat del moment.

5.2.4.3.- La narrativa: Narcís Oller

Va néixer a la ciutat de Valls el 1846. Va estudiar Dret i va treballar en feines relacionades amb l'advocacia. Tot i que va començar escrivint en castellà, es va decantar pel català, sobretot a fi de donar realisme a la seva obra. Va contribuir a la recuperació

de la literatura catalana en el terreny de la narrativa. Va morir l'any 1930. Oller va escriure contes i novel·les.

La seva concepció de la literatura és plenament realista i ja decantada cap al Naturalisme, una visió del món influïda pel determinisme biològic i ambiental.

Fig. 9: *Narcís Oller*

5.2.5.- EL MODERNISME

Aquest moviment va sorgir a Catalunya en la darrera dècada del segle XIX i perdurà fins a la primera dècada del segle XX (1892-1911). El Modernisme tenia una clara voluntat de construir una cultura nacional i oberta a Europa, en contraposició a la Renaixença. Es caracteritza per un desig de modernització i un afany amb un esperit cosmopolita. Es considera el Modernisme mort després de la mort de Joan Maragall l'any 1911. Hi ha diverses tendències dins el Modernisme, però en general es caracteritza per obrir la literatura no tant al món material o real, com abans, sinó al món dels sentiments i fins i tot de l'irracional.

5.2.5.1.- La poesia Modernista

Joan Maragall, home d'una gran cultura, nascut al cor de Barcelona, pertanyia a una família burgesa dedicada al negoci tèxtil. Va traduir els autors europeus que més van influir en el Modernisme, com ara el filòsof Nietzsche i els escriptors Goethe i Schiller, tots tres alemanys. Tenia profundes conviccions religioses i la seva vida familiar va ser força tradicional. Destacava sobretot com a poeta, tot i que també escrigué prosa on explicava la seva concepció de l'art poètic. Estiuejava a la vella vila de Sant Joan de les Abadesses (El Ripollès), on es va inspirar per escriure una de les seves obres més famoses: *La vaca cega* i per escriure una de les llegendes més importants d'aquest poble: *El Comte Arnau*.

Fig. 10: *Joan Maragall*

En l'etapa de la consolidació del Modernisme, Joan Maragall usà la proposta espontaneïsta, la qual defensa l'expressió oberta, lliure i espontània, sense sotmetre's a normes estrictes, així com la creativitat del poeta.

Les poesies de Joan Maragall es poden classificar segons la seva **finalitat**:

- Poesia de la natura: el paisatge és un dels seus temes principals; per mitjà dels seus elements suggereix sentiments personals. Com per exemple "*La fageda d'en Jordà*".
- Poesia patriòtica: reelabora mites de Catalunya i també mostra trets catalanistes en el cas de fets històrics de la història espanyola.
- Poesia vitalista: mostra el seu vessant més optimista, d'amor a la vida malgrat la contradicció entre joia i dolor. Com per exemple "*Excesior*".

Poesia decadentista: expressa els estats d'ànim que parlen de la mort i del mal.

L'Escola Mallorquina està integrada per poetes mallorquins que comparteixen, d'una banda, els trets poètics i de l'altre, l'interès pel projecte de modernitzar la llengua i la cultura catalanes, així com la voluntat d'incorporar les illes Balears a la realitat cultural catalana. En l'etapa de la consolidació del Modernisme, l'escola Mallorquina usà la proposta formalista, la qual té com a **finalitat** recuperar el valor de la forma en la creació poètica i aspira a crear un llenguatge poètic més definit i formal. S'identifica amb el corrent del parnassianisme (moviment literari nascut a França i representava un retorn a la cultura clàssica). Els personatges més representatius d'aquesta escola són Miquel Costa i Llobera, Joan Alcover i Maria Antònia Salvà. Els temes preferits són el paisatge harmònic i equilibrat; el dramatism de la vida; la història i l'art clàssics, i els temes bíblics.

5.2.5.2.- La narrativa Modernista

En aquest període **la finalitat** d'aquest gènere era modernitzar la prosa en llengua catalana. Per mitjà de l'exploració de noves formes d'expressió, que mostressin el món interior dels protagonistes. Un dels subgèneres literaris especialment utilitzat fou la prosa poètica; que se situa a mig camí entre la poesia i la prosa i està farcida de recursos retòrics. Temàticament, reflecteix les tensions individu-societat. Els tres tipus de narrativa modernista són la rural, la costumista i la decadentista.

Víctor Català, pseudònim de Caterina Albert i Paradís, i Santiago Rusiñol són els escriptors més representatius.

Totes tres expressen aquesta inadaptació de l'individu a una societat que no l'entén i de la qual se'n sent al marge.

5.2. 6.- EL NOUCENTISME

Durant el 1906 i el 1923 el moviment anomenat Noucentisme en què polítics i intel·lectuals van endegar de manera conjunta un projecte de reformes d'inspiració catalanista i burgesa. Enric Prat de la Riba va ser-ne el líder polític. El Noucentisme té **la finalitat** de la construcció d'una Catalunya culta i europea, on la literatura hi té un paper molt important, i considera la ciutat l'esplai ideal per a la implantació d'aquestes reformes. La cultura i els artistes passen de l'amateurisme i l'espontaneïtat a la professionalització i la institucionalització.

Pompeu Fabra va néixer a l'antiga vila de Gràcia (Barcelona) el 1868. Va estudiar enginyeria industrial a la universitat. Tot i que no havia fet estudis filosòfics, de ben jove va mostrar un gran interès per la llengua catalana. Va rebre l'encàrrec de l'IEC (Institut d'Estudis Catalans) de normativitzar el català, ja que era la persona més preparada i amb una idea més clara, científica i moderna de com s'havia de fer aquesta tasca. S'exilià a França el 1939, on va morir el 1948.

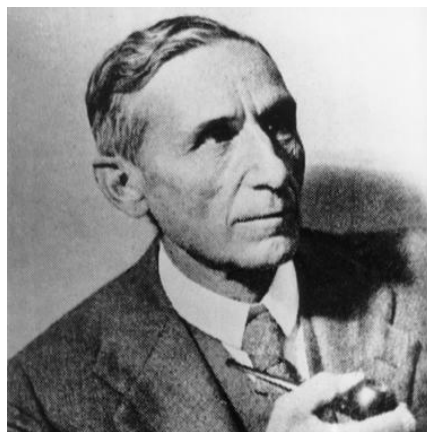

Fig. 11: *Pompeu Fabra*

Eugeni d'Ors és el màxim representant de la narrativa i Josep Carner el de la poesia.

5.2.7.- LES AVANTGUARDES

Reben el nom d'avantguardes els moviments culturals europeus que en el primer terç del segle XX trenquen amb la cultura precedent i tenint com a **finalitat** un desig de renovació, experimenten noves formes d'expressió. Les avantguardes estaven influïdes per la crisi de valors causada per la Primera Guerra Mundial (1914-1918) i per la voluntat d'oposar-se als models de comportament burgesos.

5.2.7.1.- La poesia avantgardista

La seva **finalitat** era un esperit de revolta i crítica dels artistes i intel·lectuals enfront d'una societat que volen superar i d'una cultura amb la qual volen trencar. Hi predominen dos temes:

- La tecnologia i les innovacions
- El món del somni i de l'absurd

Pel que fa a la forma, les tècniques avantgardistes en poesia són:

- El cal·ligrama: es tracta d'una composició poètica que expressa de manera plàstica el tema tractat en el poema.
- El salt de falla: són els talls de versos que formen un esglaó en el poema.
- El collage: consisteix a incorporar al text elements que semblen enganxats
- Les paraules en llibertat: són paraules col·locades en el text de manera inusual, sense formar part de cap oració.

A Catalunya, escriptors com Joan Salvat-Papasseit i Josep Vicenç Foix van incloure elements avantgardistes en la seva producció literària.

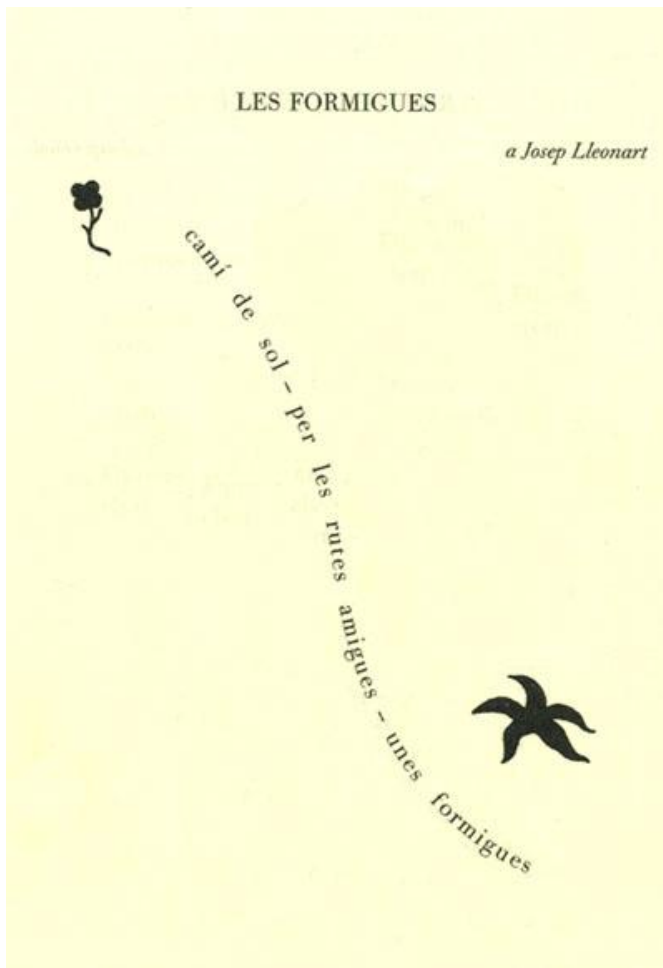

Fig. 12: Joan Salvat-Papasseit, *L'irradiador del port i les gavines*. Mostra avantgardista

5.2.8.- LA LITERATURA FINS ALS ANYS QUARANTA I LA POSTGUERRA (LA DICTADURA)

Els anys trenta van tenir una repercussió decisiva en l'evolució de la literatura catalana del segle XX, ja que s'hi van produir uns esdeveniments històrics força importants: la proclamació de la Segona República, el 1931, que va comportar la recuperació de la Generalitat de Catalunya i l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia (1932), i en segon lloc la Guerra Civil (1936-1939) i la postguerra.

La cultura catalana va viure un gran apogeu durant l'època de la Generalitat republicana (1931-1939), però es va estroncar amb la guerra: molts escriptors i escriptores es van haver d'exiliar, i durant molts anys no es van poder publicar llibres en català.

5.2.8.1.- La poesia

Algunes obres literàries a partir dels anys trenta estan relacionades amb moviments anteriors, com el cas de Carles Riba i Clementina Arderiu, influïts pel Noucentisme.

Carles Riba era un intel·lectual polifacètic: feia de traductor, crític literari i escriptor, però també va recuperar la tradició literària catalana de la postguerra que tenia com a **finalitat** de la continuïtat de la cultura i la literatura catalanes malgrat les dificultats de l'època. Carles Riba va escriure tankes que són un poema breu d'origen japonès compost per cinc versos que sumen un total de trenta-una síl·labes. Aquestes tankes estan en el llibre *Elegies de Bierville*, escrit a la postguerra.

Clementina Arderiu va ser la parella de Carles Riba, amb la qual va compartir interès per la llengua catalana i per la poesia. Junts viatjaren a Itàlia, Alemanya, Grècia i França. Es va exiliar amb Carles Riba en acabar la Guerra Civil però tornà i va contribuir al moviment literari clandestí.

Altres poetes de la postguerra foren Pere Quart, Salvador Espriu i Gabriel Ferrater.

Fig. 13: *Clementina Arderiu i Carles Riba*

5.2.8.2.- La narrativa

Durant els inicis de la postguerra, la narrativa era gairebé inexistent a causa de la censura, la manca d'un mercat editorial i, en conseqüència, la manca d'un públic lector. A partir de la primera meitat dels anys cinquanta, la novel·la i el conte van començar a recuperar la importància que havien tingut en els anys anteriors a la Guerra Civil. Un dels **objectius** era per la represa del mercat editorial i l'establiment de premis literaris que garantien la continuïtat de la narrativa catalana de la mà d'autors que ja havien publicat alguna obra abans de la guerra.

En aquest moment els narradors **busquen maneres diferents de**

mostrar la realitat que els envolta. Els corrents de la narrativa catalana són:

- La novel·la psicològica: se centra en l'anàlisi del món interior i la vida moral d'un personatge.
- La novel·la realista: utilitza un narrador que explica els seus records de fets viscuts o un narrador més testimonial que denuncia la realitat del moment.

Mercè Rodoreda està considerada com la narradora més important de la literatura contemporània. Va nèixer l'any 1908 a Barcelona, on va viure fins a l'acabament de la Guerra Civil, 1939. Al final de la Guerra Civil va haver d'exiliar-se a França i després a Suïssa. És la màxima representant de la novel·la psicològica.

Josep Pla, Llorenç Villalonga i Manuel de Pedrola eren els màxims representants de la novel·la realista.

Fig. 14: *Mercè Rodoreda*

5.2.9.- LA LITERATURA CONTEMPORÀNIA

Quan parlem de literatura contemporània fem referència a la literatura des dels anys setanta fins a l'època actual.

Els anys setanta marquen l'inici d'una situació d'una major normalitat per a la literatura catalana. Aquesta situació és una conseqüència de la important represa de les obres en català els anys seixanta, la fi de la dictadura, la recuperació de la democràcia i el restabliment de l'autonomia. Aquests fets van crear les condicions necessàries perquè la

literatura catalana es trobés progressivament en una situació de normalitat. La qual implicà:

- Una infraestructura editorial molt diversa i modernitzada
- Un augment important del públic lector en llengua catalana
- L'aparició ininterrompuda d'escriptors en tots els gèneres.

En la narrativa hi trobem a Montserrat Roig, Jaume Fuster, Jaume Cabré i Baltasar Porcel.

En el conte els màxims representants són actualment Quim Monzó i Sergi Pàmies.

En la poesia hi trobem dos corrents. El primer és el realisme que tracta una poesia que parla de la realitat quotidiana, i que, de l'altra banda, serveix d'instrument de denúncia de la situació política. Els poetes més representatius d'aquest moviment són Miquel Martí i Pol i Vicent Andrés Estellés. El segon corrent és el formalisme, aquest és una corrent que es preocupa sobretot pels principis formals. Contràriament al realisme, aquesta poesia, de caràcter intimista i personal, està subjecta a la mètrica i a uns elements retòrics. Els màxims representants són Maria Mercè Marçal, Narcís Comadira i Pere Gimferrer.

Aquests són els escriptors més representatius, però potser en el futur alguns escriptors actuals es mereixeran tenir el nom aquí, tanmateix tot just ara estan treballant per aconseguir-ho.

Però l'objectiu de la literatura actual és que la literatura catalana es trobi en una situació de normalitat? Segurament ja no és aquest l'objectiu prioritari, perquè ja han passat aquests temps de tendir cap a la normalització.

La literatura catalana, en aquests moments, ja és reconeguda com a literatura amb bagatge cultural i entitat pròpia arreu del món. Els escriptors catalans ja no senten la necessitat de reivindicar-se davant els altres en situació de desigualtat cultural.

Ara bé, ¿quina és la tendència general, la manera d'entendre i explicar el món, allò que en termes generals s'ha estat anomenant *finalitat*, de la literatura catalana de la nostra època? Aquesta qüestió és probable que no tingui encara resposta. Ens cal un allunyament en el temps per poder veure amb claredat una visió global de la nostra època. Veiem els autors i les seves obres, però necessitaríem allunyar-nos en el temps per poder adquirir una visió del conjunt de l'època. En aquests moments els arbres encara no ens deixen veure el bosc.

5.3.- Per què escriuen els escriptors?

La pregunta del treball: "Per què s'escriu?", és una pregunta difícil de respondre. Per aquest motiu he investigat què en pensen els escriptors més famosos nacionalment i internacional. Cal afegir que no tots els escriptors s'atreveixen a respondre aquesta pregunta tan comprometedora.

En **Jaume Cabré i Fabré** va néixer a Barcelona el 30 d'abril de 1947 i és un escriptor i guionista català. És llicenciat en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona, catedràtic d'ensenyament mitjà en excedència, professor a la Universitat de Lleida i membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Durant molts anys ha compaginat

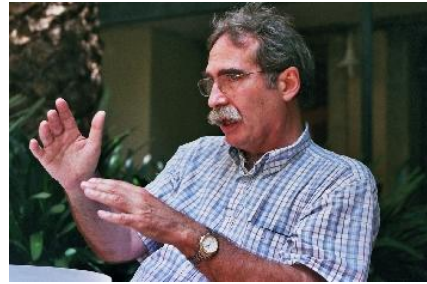

Fig. 15: Jaume Cabré

l'escriptura literària amb l'ensenyament. També ha treballat en el guionatge televisiu i cinematogràfic. Ha rebut els principals premis de la literatura catalana a obra inèdita i obra publicada, així com el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, atorgat per Òmnium Cultural, pel conjunt de la seva obra i trajectòria. En la seva obra *El sentit de la ficció* es pregunta "Per què un escriptor escriu?". Ell proposa com a resposta:

"És un gran misteri i és la pregunta que em fan sovint però que no sé respondre. Normalment ho soluciono dient que escric perquè, si no, rebentaria. Aquesta resposta no és una boutade; és una manera d'explicar aproximadament que les raons per posar-me a escriure són profundes, íntimes i desesperadament inexplicables. És clar que també escric per explicar-me. I escric per mirar d'entendre'm. En secret també sé que quan escric no penso mai en cap lector concret a qui pugui agradar allò que escric. Confesso que escric perquè m'agradi a mi, la qual cosa no està renyida amb el fet que un cop he acabat una novel·la i l'he donada definitivament per enllestida, i ja en parlarem, d'això de donar per acabat un text, no la torno a llegir mai més. En tinc prou amb tenir-la tota al cap, per més que amb el pas dels anys se me'n vagin desdibuixant els perfils i de vegades, molt més que els perfils. Per tant, m'imagino que escriure amb la intenció de mirar d'entendre'm, usar l'escriptura com a eina d'autoconeixement pertany a l'àrea de l'inefable: la creació, entre altres coses suposa arrencar sentiments, vida, pensaments del no-res verbal i fer-los sorgir en forma i força de paraules i de sintaxi. D'on vén, on vas, qui ets, són les preguntes que et fa el policia i que es fa el filòsof. Però no són els únics: entre d'altres, l'escriptor també se les fa. "

Jaume Cabré no sap donar resposta possible a la seva pròpia qüestió, no obstant ell afirma que escriu per a ell mateix, per aprendre, per explicar-se i per entendre's, per conèixer, per passar-s'ho bé...

En **Javier Cercas** és un escriptor i traductor espanyol, fill d'un veterinari rural. Al 1966 la seva família es va traslladar a Tarragona. El 1985 es va llicenciar en Filologia Hispànica a la Universitat Autònoma de Barcelona. És un col·laborador habitual de la edició catalana i del suplement dominical del diari *El País*. En una de les seves publicacions va escriure:

"Por qué escribir

No hay ni un solo escritor en el mundo al que no le hayan hecho cien veces esta Pregunta. Los escritores contestamos como podemos: unos, con una solemnidad embustera (valga la redundancia); otros, con un chiste laboriosamente excéntrico; otros, con lo que han contestado otros escritores; otros, mirando a quien formula la pregunta como si fuera el tipo más imbécil de la OTAN y murmurando con gesto de asco que la pregunta no es pertinente (cuando la triste verdad es que no se le puede hacer a un escritor una pregunta más pertinente que esa); la mayoría, me temo, mintiendo como perros. Me avergüenza confesar que hasta hoy he incurrido en todas esas infamias, pero sobre todo en la última; me enorgullece proclamar que eso se ha acabado: en este mismísimo momento, gracias a la gentileza inaudita de este periódico, que me paga religiosamente cada mes por escribir tonterías, me dispongo a decir la verdad, toda la verdad y etcétera. Con todas sus consecuencias. Pero atiendan bien, porque es la última vez que la digo.

Escribo porque me encanta que me pregunten por qué escribo. Escribo porque me aburro y porque si no escribiera me aburriría muchísimo más. Escribo porque escribir no sirve absolutamente para nada y sin embargo mientras escribo tengo la absoluta seguridad de que sirve absolutamente para todo. Escribo porque absolutamente nada tiene ningún sentido y sin embargo mientras escribo absolutamente todo parece tener un sentido absoluto. Escribo para leer mejor y también para dejar de vez en cuando de leer, porque el mucho leer embota (esto último lo dijo Nietzsche, que escribía pensamientos paseados). Escribo para escribir algún día un libro paseado. Escribo

porque a los ocho años leí Pimpinela escarlata y desde entonces no he hecho otra cosa que intentar plagiar esa novela. Escribo porque a los 15 años yo tenía una profesora radiante: un día la interrumpí en clase al grito de que estaba buenísima y ella, que estaba explicando a Borges; me expulsó de clase y yo me impuse como penitencia la lectura de las obras completas de Borges, cosa que todavía no he terminado de hacer y que no creo que termine de hacer nunca, porque en realidad es imposible. De más está decir que escribo porque a partir de los 15 años no me ha pasado absolutamente nada que tenga algún interés. Escribo porque me pagan por escribir tonterías.

Escribo porque todavía no he encontrado una forma más decente de ganarme la vida. Escribo (me explico) porque no sé hacer nada útil, ni siquiera atarme los cordones de los zapatos: si supiera curar a los enfermos, no escribiría; si supiera rematar en plancha un libre indirecto, créanme, no escribía. Escribo porque sí y porque me da la gana, y a quien le parezca mal que me lo diga en la calle. Escribo para poder pensar (esto, creo, lo dijo Cabrera Infante). Escribo porque cuando escribo tengo la impresión acusadísima de que soy una persona inteligente y también de que todos los que me rodean son todavía más inteligentes que yo, sólo que ellos no se dan cuenta.

Escribo para que me lea mi madre, que es la única que me leía cuando no me leía nadie y la única que me leerá cuando ya nadie me lea (un abrazo, mamá). Escribo para que me lean dos tipos que están muertos y dos o tres que todavía están vivos. Escribo para que me lea usted (¡sí, usted, el de la tercera fila, no se esconda!). Escribo porque la vida es una mierda, y los hombres, un hatajo de indeseables y de cobardes, pero cuando escribo salgo a la calle cantando canciones tirolesas y sintiéndome John Wayne y con ganas de abrazarme al primero que pasa y echarme a llorar de tristeza en su cuello. (No escribo, por cierto, para que me quieran más: las personas que me quieren me querrían igual si no escribiera, y las personas que no me quieren no me querrían ni aunque dejase de escribir.) Escribo por todas estas cosas y por muchísimas más. En realidad, escribo por casi todo, porque cualquier excusa es buena para escribir. A veces (Dios me perdone) he llegado incluso a escribir para hacerles creer a quienes me leen que no quiero que me pregunten nunca más por qué escribo."

Es tracta d'un text periodístic amb un toc d'humor. Javier Cercas explica que la pregunta més obvia que se li pot fer a un escriptor és per què escriu i aquest es queda estranyat

sense poder respondre. Ell diu que escriu perquè li dona la gana i li agrada. Si és feliç escrivint, que escrigui, al cap i a la fi vivim per ser feliços.

En **Gabriel Garcia Márquez** és un escriptor d'Aracataca (Colòmbia), especialitzat en novel·les, contes, guions i articles periodístics. És considerat un dels autors més significatius del segle XX. Va obtenir el Premi Nobel de Literatura el 1982, segons la laudatòria de l'Acadèmia Sueca "*per les seves novel·les i històries curtes, en les que la fantasia i la realitat es combinen en un tranquil món d'imaginació rica, reflectint la vida i els conflictes d'un continent*". La seva novel·la més reconeguda internacionalment és *Cent anys de solitud*. Gabriel afirma:

"Un escriptor no decideix fer un llibre sinó que és el llibre que decideix fer-se a través de l'escriptor."

Per tant, creu que escriu per poder fer realitat un llibre que sense ell no existiria.

L'**Héctor Abad Faciolince** va néixer a Medellín (Colòmbia) el 1958. Va iniciar estudis de medicina, filosofia i periodisme a la seva ciutat natal, cap conlòs. Finalment va estudiar llengües i literatures modernes a la Universitat de Torí. Es va exercir com a columnista de la revista *Semana*, fins a l'abril de 2008 i a partir de maig d'aquest mateix any es va integrar a l'ara diari *El Espectador* com columnista i assessor editorial.

Ha rebut el Premio Nacional de Cuento (1981), una Beca Nacional de Novela (1994) i un Premio Simón Bolívar de Periodismo de Opinión (1998). Va obtenir a Espanya el primer Premio Casa de América de Narrativa Innovadora l'any 2000, i l'abril de 2005 li va ser conferit a la Xina el premi a la millor novel·la estrangera de l'any per *Angosta*. El setembre de l'any 2010 li va ser atorgat el premi Casa d'Amèrica Llatina de Portugal pel llibre "El olvido que seremos", com a millor obra llatinoamericana. Respecta a la pregunta del treball respongué:

Porque mi cerebro se comunica mejor con mis manos que con la lengua. Porque el papel es un filtro, una coraza, entre mis palabras y los ojos del otro. Porque me odio menos escribiendo que hablando. Porque mientras escribo puedo corregir, escoger una

por una las palabras y nadie me interrumpe ni se desespera mientras las encuentro. Por un ameno vicio solitario.

En **John Banville** va néixer a Wexford el 8 de desembre del 1945, és un novel·lista irlandès, "un dels grans talents de la llengua anglesa". Va obtenir el Premi Booker 2005. Escriu també novel·la sota el pseudònim de Benjamin Black. Ell opina:

Escribo porque no sé escribir. Un periodista le preguntó una vez a Gore Vidal por qué escribió Myra Breckinridge, a lo que contestó: 'Porque no estaba ahí'. Fue una buena respuesta. Poner algo nuevo en el mundo es un privilegio que no se le concede a mucha gente. Y además, la realidad no es real para mí hasta que no se haya pasado por el tamiz de las palabras. Por eso, supongo que escribo con el fin de imaginarme la realidad totalmente real. El arte crea la vida, dice Henry James, y así es.

En **Felipe Benítez Reyes** va néixer a Rota (Cadis), on va iniciar els seus primers estudis, que després va continuar al Col·legi San Luís Gonzaga del Port de Santa Maria. Va estudiar Filologia Hispànica a la Universitat de Cadis i en la de Sevilla. Actualment resideix en el seu lloc natal, Rota. És autor d'una obra versàtil que abasta la poesia, la novel·la, el relat, l'assaig i l'article d'opinió. Ha obtingut el premi Nadal de novel·la, el premi Hucha de Oro de cuentos, el premi Julio Camba de periodisme, el premi Ateneu de Sevilla de novel·la, el premi Loewe de poesia, el premi de la Crítica i el Premi Nacional de Literatura. Els seus llibres estan traduïts a l'anglès, l'italià, el rus, al francès, al romanès i al portuguès. Ell pensa:

Si a alguien le preguntan por qué escribe, lo normal es que recurra a una frase más o menos ingeniosa, y casi todas las frases ingeniosas contienen un grado oscilante de falsedad, porque el ingenio suele implicar una ligera alteración del sentido en beneficio de la formulación misma. No sé por qué escribo, ni tampoco tengo demasiado interés en saberlo. En este caso, me preocupa más el cómo que el porqué. La pregunta me parece ociosa, de modo que cualquier respuesta posible no pasaría de ser una pirueta truculenta en el vacío. Aunque -quién sabe- a lo mejor escribe uno para eso: para

obtener respuestas sin el requisito de una pregunta previa y, sobre todo, para ensayar piruetas truculentas en el vacío, que es un territorio literario bastante fértil.

En **John Boyne** va néixer a Dublín el 1971, és un novel·lista irlandès. Es va llicenciar en literatura anglesa a la Universitat de Dublín i va estudiar creació literària a Norwich. Va guanyar el premi Curtis Brown i va començar a publicar relats breus i l'any 2000 va publicar la primera novel·la que porta per nom *The Thief of Time*. El 2006 va publicar la que de moment és la seva obra més coneguda i la primera que s'ha traduït en català, *El noi del pijama de ratlles*. Boyne continua vivint a la seva ciutat natal i prepara noves novel·les, que ja s'han traduït a 22 llengües. Ell creu:

Como la mayoría de los escritores, no escribo porque lo haya elegido; escribo porque tengo que hacerlo. Escribo porque estoy tratando de entenderme a mí mismo, mi vida, la razón por la que nací, la explicación de por qué moriré, y descubro que solo puedo hacerlo entrando en un universo habitado por personajes que nacen de mi imaginación. Escribo porque las historias entran en mi mente y me niego a irme hasta que no escribo 26 letras en el teclado y las envío a una pantalla ante mis ojos. Escribo por Charles Dickens. Y por George Orwell. Y John Irving. Y Colm Toibin. Escribo porque me encanta la sensación de tener un libro en mis manos y un libro en mi cabeza. Escribo porque me encantan las palabras. Escribo porque leo. Escribo porque siempre quiero saber qué ocurrirá a continuación.

En **José Manuel Caballero Bonald** va néixer a Jérez de la Frontera l'11 de novembre del 1926. De pare cubà i mare de descendència aristocràtica francesa, va estudiar Filosofia i Lletres a Sevilla entre 1949 i 1952 i nàutica i astronomia a Cadis. L'abril de 2009 publica "La noche no tiene paredes", un poemari compost per 103 poemes on fa una reivindicació de la incertesa, perquè, en les seves pròpies paraules, «*el que no tiene dudas, el que está seguro de todo, es lo más parecido que hay a un imbécil.*» Aquest escriptor assegura:

Empecé a escribir porque quería parecerme a Espronceda. Ya lo he contado por ahí alguna vez. Un día encontré en mi casa familiar una biografía del poeta y quedé

fascinado por alguien que murió con 33 años y había vivido las grandes aventuras: fundó una sociedad secreta, sufrió persecuciones y cárceles, anduvo exiliado en Lisboa y Londres, combatió en las barricadas de París, fue guardia de corps y diputado, vivió amores difíciles, luchó heroicamente contra el absolutismo, etcétera. Pues bien, como yo no podía emular a Espronceda en tantas y tan singulares hazañas, elegí lo que me resultaba más factible: ejercer de insumiso y escribir poesía. Luego, con los años, la afición por la lectura me fue activando una discontinua dedicación a la escritura. Y así hasta hoy.

L'Andrea Camilleri és un guionista, director teatral i televisiu, i novel·lista italià. Va néixer a Porto Empedocle (província d'Agrigent, Sicília) el 6 de setembre de 1925. Amb la creació del comissari Salvo Montalbano i la seva sèrie de novel·les policíiques, aquest autor es va convertir en un dels escriptors de més èxit al seu país. El personatge va passar a ser gairebé un heroi nacional a Itàlia i ha protagonitzat una sèrie de televisió supervisada pel seu creador. El 1978 va publicar la seva primera novel·la, *El curs de les coses*, la primera d'una sèrie de novel·les històriques ambientades a la Sicília del segle XIX. El 1980, a *Un fil de fum*, ja apareix la ciutat imaginària de Vigata, que protagonitzarà més endavant la saga policíica de Montalbano. Les obres de Camilleri són conegudes arreu del món i han estat traduïdes a més de vint llengües. Gaudeixen d'un bon predicament entre els lectors dels Països Catalans i han estat àmpliament publicades per Edicions 62. Amb la seva novel·la *Aigua bruta* va rebre el Premi de Literatura Científica 2006. Andrea contesta a la pregunta:

Escribo porque siempre es mejor que descargar cajas en el mercado central.

Escribo porque no sé hacer otra cosa.

Escribo porque después puedo dedicar los libros a mis nietos.

Escribo porque así me acuerdo de todas las personas a las que tanto he querido.

Escribo porque me gusta contarme historias.

Escribo porque me gusta contar historias.

Escribo porque al final puedo tomarme mi cerveza.

Escribo para devolver algo de todo lo que he leído.

La **Luisa Castro** va néixer a Foz (Lugo, Espanya) el 1966. És escriptora i columnista en llengües gallega i castellana. Publicà els seus primers articles a *El Progreso* i *El Faro de Vigo* als 16 anys. El 1984 comença els seus estudis de Filologia Hispànica a Santiago de Compostel·la i als 19 anys rep el premi Hiperion de Poesía. El 1990 rep el Premi Rei Joan Carles de Poesia, i publica la seva primera novel·la *El Somier*, que és finalista del Premi Herralde aquest any. A partir de llavors diversifica la seva carrera com a novel·lista i poeta, i amplia els seus estudis a Urbino (Itàlia) i a Nova York, on es trasllada el 1993 amb una beca Fulbright per realitzar estudis de cinema. Rep el premi Azorín per la seva novel·la *El secreto de la lejía*, i la novel·la *La segunda mujer*, que rep l'any 2006 el premi Biblioteca Breve. Ha rebut també el premi Torrent Ballester pel seu llibre de contes *Podría hacerte daño*, i el premi Pur Cora de Periodisme. Ella considera:

La escritura para mí es una rendición. No soy una escritora con método; se me caen muchas cosas de las manos. Solo progresa la escritura que previamente se ha ido gestando dentro de mí, a veces contra mí. Escribo para conocer esos relatos, para descubrirlos. Me los cuento a mí misma. Me asombro, me indigno, me río, lloro y pataleo. No me siento dueña de mis relatos, tienen vida propia, son autónomos y más poderosos que yo. No me identifico con ellos, no comparto sus ideas, ni su visión del mundo. Se producen en mi cabeza sin mi permiso, y cuando los suelto es porque me han vencido. No hay otra razón.

La **Lucía Etxebarria** va néixer a València el 7 de desembre de 1966, és escriptora basca que escriu en castellà. La seva família prové de Bermeo (Biscaia) i és una de les escriptores espanyoles més importants en l'actualitat. Després de treballar en diversos llocs (traductora, cambrera o cap de premsa de l'FNAC) i llicenciar-se en filologia anglesa, va publicar el seu primer llibre en 1996, la biografia de la Courtney Love ("Aguanta Esto" 1996). Gràcies a Ana María Matute, va aconseguir publicar la seva primera novel·la *Beatriz y los cuerpos celestes*. El seu primer llibre "Amor, curiosidad, prozac i duas" ha estat portat al cinema. El 1998 va rebre el Premi Nadal,

amb *Beatriz y los cuerpos celestes* el 2001 se li atorgà el Premi Primavera amb *De todo lo visible y lo invisible* i el 2004 obtingué el Premi Planeta amb *Un milagro en equilibrio*. Lucía reflexiona que escriu perquè:

1. *Para que me quieran más como Bryce Echenique.*
2. *Porque cada vez que alguien me dice " tus libros me han ayudado mucho, por favor sigue escribiendo", me da una razón para hacerlo.*
3. *Para entenderme a mí misma.*
4. *Porque disfruto mucho haciéndolo.*
5. *Porque al colocar a personajes en situaciones que simbólicamente pueden representar aspectos de mi vida, y conseguir que salgan airosos de ellas, de alguna forma me salvo a mí.*
6. *Para darles voz a personas cuyas historias nadie escuchaba*
7. *Porque es como enviar un mensaje en una botella: creo que quizá le llegue a alguien a quien no conozco, pero que lo entenderá.*
8. *Porque siempre lo he hecho, porque es natural en mí, y porque es de las cosas que mejor hago, amén de dibujar, cocinar, hacer el amor y organizar fiestas.*
9. *Porque es una forma rentable y efectiva de exorcizar neurosis.*
10. *En parte, porque me pagan. Escribo por amor, publico por dinero. Por esa razón, no publico ni la mitad de lo que escribo.*

L'**Umberto Eco** nascut el 5 de gener de 1932 a la població d'Alessandria (Itàlia) en una família de 13 fills, va estudiar filosofia i Lletres a la universitat de Torí, on es va doctorar. Ha exercit com a professor en diversos centres de prestigi i des de l'any 1971 ocupa la càtedra de semiòtica a la universitat de Bolonya. El reconeixement del món de l'educació superior fa que sigui doctor honoris causa d'una trentena d'institucions. Va ser anomenat sàtrapa de la patafísica per les seves obres humorístiques, entre les que destaca *Com viatjar amb un cangur*, i per haver

perfeccionat una de les seves branques, la cacopèdia. Altres distincions el van portar a ser membre del Consell de Savis de la UNESCO. Va rebre l'any 2000 el Premi Príncep d'Astúries de Comunicació i Humanitats. Ha treballat també als mitjans de comunicació com a difusor cultural. Les seves passions se centren en l'edat mitjana, les llengües i els clàssics. Curiosament, també manifesta ser un expert en James Bond. Entre les seves obres famoses s'hi troba *El nom de la rosa*. Va rebre, també, El Premi Austríac de Literatura Europea, conegut com el Premi Europeu de Literatura. Eco rumia una resposta curta, però contundent:

Porque me gusta.

En **Ken Follet** nascut a Cardiff (Gal·les) Gran Bretanya, és un autor de més d'una dotzena de *bestsellers*, ha estat aclamat en més d'una ocasió com un narrador nat, però, i si s'analitza la seva joventut, potser resultaria més apropiat dir que es va educar per ser-ho. Algunes de les seves grans obres són: *Un món sense fi* i *La Caiguda dels Gegants*. Ken Follet afirma:

Cuando me levanto por la mañana en lo primero que pienso es en escribir la próxima escena de mi libro. Es con lo que más disfruto. Es fantástico dedicarse a algo que uno sabe hacer bien. Disfruto escribiendo pero "disfrutar" es una palabra que se queda corta. El acto de escribir me apasiona. Envuelve todo mi intelecto, mis emociones y comprende lo que sé del mundo y de cómo funciona el ser humano. Todo forma parte del reto de hechizar a mis lectores. Mi trabajo me absorbe de forma total.

En **Carlos Fuentes** va néixer a la Ciutat de Panamá l'11 de novembre de 1928 i morí a la Ciutat de Mèxic el 15 de maig de 2012. Fou un advocat i escriptor mexicà, un dels autors llatinoamericans més coneguts de finals del segle XX i que fou guardonat amb el Premi Cervantes el 1987. En fer-li aquesta pregunta va respondre amb una altra qüestió:

¿Por qué respiro?

Amb aquesta resposta s'entén que per ell escriure és una necessitat vital i que per ell és un procés espontani.

L'**Almudena Grandes** va néixer a Madrid el 7 de maig del 1960, és una escriptora espanyola. La seva primera novel·la publicada *Las edades de Lulú* (1989), una obra eròtica que va guanyar el *XI Premi La Sonrisa Vertical* i va ser portada al cinema per Bigas Luna l'any següent. La novel·la va tenir un gran èxit i ha estat traduïda a més de 19 idiomes. El 2007 va publicar *El corazón helado*, un extens i complex relat en el qual es plasma la vida de dues famílies espanyoles al llarg de gran part del segle XX. Aquesta novel·la va guanyar l'any següent dos importants premis: el José Manuel Lara i el del Gremio de Libreros de Madrid. Ha guanyat més premis al llarg de la seva carrera. Almudena opina:

Cuando era pequeña y leía un libro que me gustaba mucho, me inventaba a solas, para mí sola, otro final, la continuación que su autor no había querido escribir. Todavía ahora, cuando no puedo dormir, me cuento historias, las pienso, las repaso, las describo en silencio, con los ojos cerrados, hasta que me quedo dormida.

No estoy muy segura -dudo que alguien pueda estarlo-, pero creo que escribo porque siento una necesidad insuperable de escribir. Para mí, la escritura es un impulso que no se define por sus resultados, sino por su naturaleza necesaria, algo parecido al hambre o la sed, que pueden proporcionar mucho placer, si se sacian, o mucho sufrimiento, si persisten, pero nunca dejan de ser dos necesidades, el hambre y la sed.

En **Mark Haddon** va néixer a Northampton el 26 de setembre del 1962, és un escriptor britànic. Va estudiar literatura anglesa a la Universitat d'Oxford i un cop llicenciat va treballar amb persones amb deficiències físiques i mentals, cosa que el va portar a escriure novel·les per a nens i joves, com la més coneguda *The Curious Incident of the Dog in the Nighttime* (*El curios incident del gos a mitjanit*) del 2003. També s'ha dedicat a la il·lustració, a la pintura i a ensenyar escriptura creativa. Mark pensa:

Ficción, poesía, teatro, pintura, dibujo, fotografía... en realidad eso no importa .

Un día que no consigo hacer alguna cosa, por pequeña que sea, me parece un día desperdiciado.

Una semana sin crear algún tipo de arte me resulta sumamente dolorosa.

A veces puede parecer una bendición ser así, saber con tanta certeza lo que quiero hacer.

Pero a menudo es un sufrimiento porque saber lo que quieres no es lo mismo que saber cómo hacerlo.

Podría haberme dedicado a cualquier otra cosa salvo que no me siento en condiciones para ello.

Odio que me digan lo que tengo que hacer y cuándo tengo que hacerlo y, aunque disfruto en compañía, necesito pasar varias horas al día solo, únicamente pensando.

Por eso nunca he conseguido conservar un "auténtico" trabajo durante más de seis semanas.

¿Por qué escribo? La única respuesta es porque no puedo hacer otra cosa.

En **Gonzalo Hidalgo Bayal** nascut a Higuera de Albalat (Càceres) al novembre de 1950. Ha treballat com a professor de llengua i literatura a secundària. És un reconegut novel·lista, poeta i assagista. Ell creu que:

"Por afición, por aflicción", escribí alguna vez. Por afición, porque es inclinación, necesidad, perseverancia y distracción. Por aflicción, porque solo el dolor y sus numerosas circunstancias proporcionan suficiente materia literaria "in hac lachrymarum valle". En la afición se centra la relación con el lenguaje, que es, cuanto más intensa, más grata y divertida. La aflicción obliga, en cambio, a la búsqueda del sentido, si es que algún sentido tienen las desventuras de los hombres. Y, en fin, como antídoto contra el sinsentido y las sinrazones de la trama, tal vez también para no caer en las vanidades de la trascendencia, el virtuoso ejercicio de un séptimo sentido: el sentimiento del humor.

En **Fernando Iwasaki** nascut a Lima el 5 de juny de 1961 és un escriptor, investigador, docent, filòleg i historiador peruà. Resident a Sevilla, Espanya. Ha guanyat diferents premis arreu del món: Lima, Madrid, Nova York... Fernando assegura:

Escribo porque leo y gracias a la lectura nacen arroyos y afluentes del torrente de libros leídos. Escribo porque creo en la austera inmortalidad de la palabra escrita y en las bibliotecas como paraísos laicos. Escribo porque es el más poderoso acto libertario que conozco. Escribo porque el hechizo de la literatura es fulminante y a mí me hace ilusión ser aprendiz de aquellas magias. Escribo porque mis padres y mis hijos se alegran cada vez que alguien les cuenta que ha leído algo mío. Escribo porque contar historias es el oficio más antiguo del mundo. Escribo porque dedico todos los libros de ficción a mi mujer y así -mientras siga escribiendo- ella sabrá que la sigo queriendo.

L'Use **Lahoz** va néixer a Barcelona el 1976. El 2009 va publicar *Los Baldrich*, novel·la amb la qual va ser nomenat Talent FNAC i que va tenir una excel·lent acollida per part dels lectors i la crítica. És autor també de la novel·la *Leer del revés* (2005), distingida al Festival du Premier Roman de Chambéry, i dels llibres de poemes *Envío Sin cargo* (2007) i *A todo pasado* (2010). És col·laborador habitual a *El Viajero d'El País* i en altres mitjans nacionals i llatinoamericans. Use contesta:

Es una pregunta trampa en cuya respuesta se funden el placer y la necesidad. Supongo que escribo porque adoro las sorpresas y vivir con intensidad. Nada hay más inalcanzable que lo vivido, y la escritura incluye a veces la quimera de atrapar el pasado junto a la posibilidad de soñar despierto. Trae implícita la aventura de revivir, de combatir el paso del tiempo. Escribir ayuda a comprender y a ordenar el desorden. Escribir equilibra. Escribo para encontrar sentido al sinsentido, y porque me permite sentir el placer de contar la realidad y lo que imagino. Y también porque en el acto de escribir interviene la memoria, la experiencia y la imaginación, bienes a proteger. Escribo para reflexionar y pensar y darle vueltas a la vida de personajes siempre más interesantes que la mía. Y disfrutar del placer de la ficción, que es adictivo y que, como la realidad, no tiene límites. Escribo por supuesto para combatir el aburrimiento y pasarlo en grande. Para un escritor vivir, fundamentalmente, es escribir. Escribo para estar en paz conmigo mismo, por aquello que decía Machado de "yo vivo en paz con los hombres y en guerra con mis entrañas". Escribo porque conmueve y perdura, cada novela es la primera. Además es bastante barato. En fin: escribo porque aprendo, y así, a veces, parece que siga estudiando.

La **Donna Leon** és una escriptora nord-americana nascuda a Nova Jersey el 28 de setembre de 1942. El 1965 va marxar a estudiar a Itàlia (Perusa i Siena). Els anys posteriors els va passar viatjant per Europa i Àsia. Va treballar de guia turística a Roma, de redactora de textos publicitaris a Londres i de professora a diferents escoles nord-americanes d'Europa i Àsia, entre d'altres. Després de dedicar uns anys a la docència, va decidir abandonar-la per dedicar la totalitat del seu temps a les seves dues passions: la literatura i l'òpera. És coneguda per les seves novel·les protagonitzades pel comissari venecià Guido Brunetti, personatge central de tota la seva obra i que Donna Leon va crear al començament de la dècada del 1990. Els seus llibres, traduïts a vint-i-tres idiomes, són un fenomen de crítica i vendes a Europa i als Estats Units. L'any 2000, la seva novel·la *Friends in High Places* (*Contactes a les altes esferes*) va ser guardonada amb el premi Daga de Plata de la *Crime Writers Association*. Per altra banda, *Death at La Fenice* (*Mort a La Fenice*) va rebre el premi Suntory per la millor novel·la d'intriga. Donna explica:

Al principio, con los primeros libros, escribía para ver si podía hacerlo. Nunca había escrito un libro antes. Se me ocurrió la idea de escribir uno y por eso lo intenté. Después de todo, había leído muchos libros, por eso me parecía que el siguiente paso era escribir uno. Al final, resultó ser bastante más que un paso, pero a lo largo del proceso, resultó que escribir un libro era muy divertido.

Y por eso ahora, después de 20 años haciéndolo y de 20 libros, lo hago porque es divertido. Los personajes hacen lo que les digo que hagan; la realidad se puede cambiar para adaptarla a mis necesidades; si alguien muere, lo puedo resucitar al día siguiente; si hay un problema social que me indigna, puedo hacer que un personaje exprese una opinión. No es necesariamente mi opinión pero normalmente es una opinión firme.

Supongo que también hay un elemento de vanidad en ello. En una cena, todos queremos que presten atención a nuestras ideas, ¿no es cierto? Pero los buenos modales mandan que compartamos la conversación con los demás. Pero en un libro, nuestro libro, nosotros los escritores podemos seguir -bla, bla, bla- sin parar, y nunca tenemos que interrumpirnos para dejar hablar a nadie más.

L'**Elvira Lindo** nascuda a Cadis el 23 de gener de 1962, és una escriptora espanyola. La seva activitat ha abordat el periodisme, la novel·la i el guió televisiu i cinematogràfic. Viu a Nova York de desembre a juny i a Madrid la resta de l'any. El 1998 va obtenir el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil per *Los drapos sucios de Manolito Gafotas* i el 2005 el XIX Premi Biblioteca Breu per *Una palabra tuya*. Escriu tant novel·la infantil com adulta. Elvira considera:

"Escribo desde los nueve años. Desde muy joven empezaron a pagarme en la radio por guiones, cuentos y sketches. A los 31 años comencé a escribir libros. Pensé que escribir era mi oficio hasta que me di cuenta de que se trataba de algo más. Es un oficio pero también una forma de vida. No sabría vivir sin escribir. Todo lo que hago al cabo del día, lo que veo y escucho, lo que me provoca asombro, alegría o desdicha es material para ser contado. Y esa actitud vital, la de formar parte de la comedia humana pero la de ser también espectadora de ella, ese estar fuera y dentro a la vez, me ayuda a asimilar la experiencia de una manera enriquecedora. Escribo todos los días. Cuando no escribo me siento una inútil, así que he llegado a una conclusión radical: nunca podré dejarlo. No sé hacer otra cosa, no sabría vivir de otra manera".

L'**Alberto Manguel** va néixer a Buenos Aires (Argentina) el 1948, és escriptor, traductor, i un explorador de la paraula oral i escrita. Té una gran facilitat per combinar l'erudició i el joc. És ciutadà canadenc des del 1988. Creador polifacètic, viatger apassionat i lector curiós, Manguel ha estat periodista, escriptor, editor i crític literari d'importants diaris i revistes de distintes ciutats del món, i ha dirigit diversos seminaris sobre literatura en universitats d'Europa, el Canadà i els Estats Units. També ha fet programes de ràdio i de televisió sobre art i literatura i ha escrit una obra de teatre: *The Kipling Play*, estrenada al Canadà el 1985. Entre les seves obres de no-ficció, encara no publicades en espanyol, figura *Bride of Frankenstein* (1997), de l'Institut de Cinema Britànic de Londres. Alberto narra:

Porque no sé bailar el tango, tocar un instrumento musical como la celesta o el glockenspiel, resolver problemas de matemáticas superiores, correr una maratón en Nueva York, trazar las órbitas de los planetas, escalar montañas, jugar al fútbol, jugar al rugby, excavar ruinas arqueológicas en Guatemala, descifrar códigos secretos, rezar

como un moje tibetano, cruzar el Atlántico en solitario, hacer carpintería, construir una cabaña en Algonquin Park, conducir un avión a reacción, hacer surf, jugar a complejos videojuegos, resolver crucigramas, jugar al ajedrez, hacer costura, traducir del árabe y del griego, realizar la ceremonia del té, descuartizar un cerdo, ser corredor de Bolsa en Hong Kong, plantar orquídeas, cosechar cebada, hacer la danza del vientre, patinar, conversar en el lenguaje de los sordomudos, recitar el Corán de memoria, actuar en un teatro, volar en dirigible, ser cinematógrafo y hacer una película, en blanco y negro, absolutamente realista de Alicia en el País de las Maravillas, hacerme pasar por un banquero respetable y estafar a miles de personas, deleitarme con un plato de tripas à la mode de Caën, hacer vino, ser médico y viajar a un lugar devastado por la guerra y tratar con gente que ha perdido un brazo, una pierna, una casa, un hijo, organizar una misión diplomática para resolver el problema del Medio Oriente, salvar náufragos, dedicar treinta años al estudio de la paleografía sánscrita, restaurar cuadros venecianos, ser orfebre, dar saltos mortales con o sin red, silbar, decir por qué escribo.

En **Javier Marías** nascut a Madrid el 20 de setembre de l'any 1951 és un escriptor, traductor i editor espanyol, membre de la Real Academia Española. L'obra de Javier Marías és extensa i inclou nombroses novel·les, relats, col·leccions d'articles periodístics, assajos i traduccions. Ha obtingut gairebé una vintena de premis. Javier afirma:

Como ya he dicho en muchas ocasiones, escribo para no tener jefe ni verme obligado a madrugar.

También porque no hay muchas más cosas que sepa hacer, y lo prefiero y me divierte más que traducir o dar clases, que al parecer sí sé hacer. O sabía, son actividades del pasado.

También escribo para no deberle casi nada a casi nadie ni tener que saludar a quienes no deseo saludar.

Porque creo que pienso mejor mientras estoy ante la máquina que en cualquier otro lugar y circunstancia.

Escribo novelas porque la ficción tiene la facultad de enseñarnos lo que no conocemos y lo que no se da, como dice un personaje de la novela que acabo de terminar. Y porque lo imaginario ayuda mucho a comprender lo que sí nos ocurre, eso que suele llamarse "lo real".

Lo que no hago es escribir por necesidad. Podría pasarme años tan tranquilo, sin escribir una línea. Pero en algo hay que ocupar el tiempo, y algún dinero hay que ganar. También escribo para eso.

En **Luisgé Martín** va néixer a Madrid el 14 de gener del 1962, és un escriptor espanyol que obtingué el Premi Ramón Gómez de la Serna (2000), el Premi del Tren "Antonio Machado" de Cuento (2009) i el Premi Vargas Llosa NH de relatos (2012). Ell afirma:

Cuando escucho a algún escritor explicar las razones por las que escribe pienso que yo también comparto esas razones. Todas. Me siento como un compendio, como uno de esos hipocondríacos que encuentran en sí mismos todos los síntomas de los que oyen hablar. Escribo como terapia psíquica, para ordenar el mundo y comprenderlo, para explicar el mundo a los demás tal como yo lo veo, para cambiar el mundo, para vivir vidas que no he podido vivir, para enmendar la vida que sí he vivido, para curar mis culpas, para pasar a la posteridad, para sobrevivir a la muerte, para sentir, al menos durante un instante, que soy Dios. Pero hace poco, leyendo el discurso de Pamuk en la Academia Sueca cuando recibió el Nobel, encontré una razón que nunca había escuchado así formulada y que me parece formidable: "Escribo porque puede que así comprenda la razón por la que estoy tan, tan enfadado con ustedes, con todo el mundo".

En **Luis Mateo Díez** nascut a Villablino (León) el 21 de setembre de 1942, és un escriptor i acadèmic espanyol. Guanyà el Premio de la Crítica l'any 1986 per *La fuente de la edad*, el Premio Nacional de Narrativa l'any 1987 per *La fuente de la edad*, el Premio de la Crítica l'any 1999 per *La ruina del cielo* i el Premio Nacional de Narrativa l'any 2000 per *La ruina del cielo*. Luis respon a la pregunta:

Escribo para disimular la incapacidad de hacer cualquier otra cosa. Escribir no solo me entretiene, también me apasiona y me hace sentir dueño de algo que se contrapone en mi existencia a una cierta inclinación de inutilidad. También escribo, igual que leo, para conocer gente, quiero decir que me siento haciéndolo inmerso en aquel callejón lleno de gente desconocida al que se refería Nemiroski. Siempre hay alguien esperándome, y solo en el relato de la vida encuentro lo más complejo del sentido de la misma. Además, los días en que me quedo satisfecho con lo que acabo de escribir, tengo la convicción de no haber perdido el tiempo.

L'Eduardo Mendicutti va néixer a Sanlúcar de Barrameda, a Cadis el 24 de març de 1948. És un escriptor i periodista espanyol. El seu primer llibre publicat va ser *Una mala noche* la té qualsevol, el 1982 en una editorial de Saragossa. Per la seva obra i el seu activisme, està considerat un dels autors més importants de la literatura homosexual a Espanya. Ha guanyat set premis literaris i ha escrit guions cinematogràfics. Ell opina:

También a mí, como a Vargas Llosa, me dicen montones de veces que lo único que sé hacer es escribir. A lo mejor por eso acaban dándome el Nobel. Para todo lo demás, estoy convencido, soy un desastre: para poner ladrillos, para cultivar tomates, para imponer el orden, para correr a pie o en bicicleta aunque sea dopado, para condenar a delincuentes -con lo que a mí me gustan algunos delincuentes- sin que se me parta el corazón, o para defenderlos sin contagiarme... Cierto que, desde hace 30 años, soy bastante bueno como secretario general de una patronal de empresas consultoras, pero con algo tengo que redimirme. Así que escribo. Para inventarme inventando historias, para disfrutar del lenguaje, para compensar la timidez, para sacar los pies del plato, para que me lean. Claro que, según algún crítico y algunos colegas, puede que también para escribir sea una calamidad, pero de eso aún no he llegado a convencerme.

L'Eduardo Mendoza és un escriptor en llengua castellana nascut a Barcelona l'11 de gener de 1943. Mendoza, fill d'un fiscal, estudià dret i va viure a Nova York entre 1973 i 1982, on es traslladà per a treballar com a traductor per a les Nacions Unides. L'any 1975 publicà la seva primera novel·la, *La verdad sobre el caso Savolta*, on ja es pot verificar el geni de l'autor per a intercanviar discursos i estils narratius i va rebre

el Premio de la Crítica. El 1995 va rebre la Creu de Sant Jordi i el 2010 el Premi Planeta. Eduardo respon:

Sinceramente, no lo sé. Nunca me lo he preguntado, ni al principio, que fue espontáneo, ni a lo largo de todos estos años. Hacerlo a estas alturas no creo que tenga interés, ni para mí ni para nadie. No es una respuesta bonita, pero es la que más se aproxima a la verdad.

En **Ricardo Menéndez Salmón** va néixer a Gijón l'any 1971, és un escriptor espanyol. Ha escrit novel·les, relats, *ensayos*, poesia i teatre, entre les seves obres ha guanyat una desena de premis. Ricardo contesta:

Escribo por insatisfacción. Si estuviera satisfecho, me limitaría a "vivir la vida", no a intentar comprenderla mediante la escritura. Claro que al intentar comprenderla, es decir, al escribirla, me doy cuenta de que en realidad la vida resulta incomprensible. Lo cual genera una nueva insatisfacción, la de comprobar que el intento por comprender la vida mediante la literatura lo único que ilumina es la imposibilidad de alcanzar esa comprensión. Pero entonces sucede algo curioso, y es que el hecho de descubrir esa imposibilidad me conmueve, admira e impulsa a escribir más y más. Así, lo que nace como un gesto decepcionado, insatisfecho, acaba convirtiéndose en un acto agradecido, admirativo. De modo que una dolencia (escribo porque soy infeliz; escribo porque soy inconsolable; escribo porque no entiendo lo que me rodea) se acaba convirtiendo en una necesidad (escribo porque no me resigno a ser infeliz, inconsolable e ignorante).

En **Juan José Millás** nascut a València (Horta) el 1946, és un escriptor i periodista valencià. Ha rebut diferents premis de periodisme. Joan José considera:

Escribo por las mismas razones que leo, porque no me encuentro bien.

La **Rosa Montero** nascuda a Madrid el 3 de gener de 1951, és una periodista i escriptora espanyola d'origen humil. Va estudiar Periodisme i Psicologia, encara que va

abandonar aquesta última carrera en quart curs. Va col·laborar amb grups de teatre independent, com Cànon o Tábano, alhora que començava a publicar en diversos mitjans informatius. Des de finals de 1976 treballa de manera exclusiva per al diari *El País*. En 1981 va guanyar el Premio Nacional de Periodismo per reportatges i articles literaris. En 1997 va guanyar el Premi Primavera per *La hija del caníbal*, obra que a l'any següent també va rebre el premi a la millor novel·la atorgat pel Cercle de Crítics de Xile. *La loca de la casa* va guanyar el premi Qué Leer a la millor novel·la espanyola de 2003 i el Grinzane Cavour al millor llibre estranger publicat a Itàlia en 2004. *Historia del Rey Transparente* va obtenir el Premi Que Leer a la millor novel·la espanyola de 2005, a més del Premi Mandarache de 2007. La seva obra està traduïda a una vintena de llengües. Rosa argumenta:

Escribo porque no puedo detener el constante torbellino de imágenes que me cruza la cabeza, y algunas de esas imágenes me emocionan tanto que siento la imperiosa necesidad de compartirlas. Escribo para tener algo en qué pensar cuando, en la soledad tenebrosa del duermevela, por la noche, en la cama, antes de dormir, me asaltan los miedos y las angustias. Escribo porque mientras lo hago estoy tan llena de vida que mi muerte no existe: mientras escribo soy intocable y eterna. Y, sobre todo, escribo para intentar otorgar al Mal y al dolor un sentido que en realidad sé que no tienen.

En **Luis Muñoz** nascut a Granada el 1966, és un poeta, professor i traductor. Els seus quatre primers llibres estan recollits en el volum antològic *Limpiar Pescado*. La seva obra està present en algunes de les més conegudes antologies de la poesia espanyola contemporània. Luis Muñoz assegura:

Se me amontonan las razones. Son muchas más de lo que luego rinden. Creo que puedo distinguir razones de tipo general y razones particulares.

Entre las particulares:

-Por darle forma a una emoción concreta, por ejemplo a un pinchazo de belleza que me deja desorientado; el poema es en ese caso un intento de orientación, es la confección de un mapa que sitúa ese pinchazo con sus coordenadas y todo.

-Por hacerle un hogar de palabras a uno de esos pensamientos que uno cree que pueden ser salvadores; es como ponerle casa al pensamiento para hacer que viva allí, abrir ventanas, instalarle una cama, un baño, una cocina.

-Por ser vulnerable al contagio de otro poema que creo admirable y hacerme la ilusión de que puedo responderle, conversar con él o seguir alguno de sus hilos sueltos.

-Por enseñarle a un amigo algo de lo que me sienta medianamente orgulloso; es cómo decirle mira, he encontrado este trozo de vida, lo he trabajado así, le he hecho esto, aquello, a qué no soy tan desastre.

Entre las razones generales, que funcionan sobre todo cuando no estoy escribiendo, o sea, antes y después:

-Por querer sentir mi tiempo, el rabioso presente, en el lenguaje.

-Por estar enamorado de la capacidad de las palabras por volver a decir la verdad.

-Porque escribir es el modo más fiable que conozco para distinguir lo que importa.

-Por el sentimiento de libertad que produce, toda esa explanada inmensa que significa escribir.

-Por darle forma a seres informes: embriones de voces, sentimientos, sensaciones, ideas.

L'Antonio Muñoz Molina nascut a Úbeda el 10 de gener de 1956, és un escriptor espanyol compromès amb la societat i amb el passat històric del poble espanyol. És un autor preocupat per la seva pròpia història personal i la de tota la col·lectivitat. A la seva obra intentar salvar o fins i tot justificar aquell qui ha patit la derrota. Va estudiar Història de l'Art a la Universitat de Granada i també la llicenciatura de Periodisme a la Universitat de Madrid. Actualment és membre de número de la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola (RAE). Va ser escollit el 8 de juny de 1995 i va prendre possessió del càrrec el 16 de juny de 1996. Està casat amb la també escriptora Elvira Lindo, la creadora del famós *Manolito Gafotas* (anomenada anteriorment). Antonio pensa:

Creo que nunca he pensado mucho en por qué escribo, salvo cuando me han hecho esa pregunta y he tenido que improvisar una respuesta que sonara convincente. Escribo, sobre todo, porque me gusta mucho hacerlo, y me ha gustado casi desde que tengo recuerdos. Me gustaba inventar cuentos, escribirlos y dibujarlos cuando era niño. Me gustaba escribir redacciones en la escuela. Luego empecé a leer novelas de aventuras y me enteré de que todas ellas tenían un autor, que solía ser Julio Verne, y por primera vez me imaginé practicando ese oficio. Después me aficioné a leer poesía y por imitación me puse a escribir versos, siempre muy malos. Cuando tuve una máquina de escribir se me iban las tardes improvisando lo que fuera, por el puro gusto de golpear las teclas: diarios, poemas, obras de teatro. Escribo por gusto y porque me gana la vida escribiendo. Algunas veces disfruto mucho y otras preferiría estar haciendo cualquier otra cosa. Pero en ocasiones en que me he puesto a escribir contra mi voluntad y casi a la fuerza he encontrado cosas que de otra manera no se me habrían ocurrido. También escribo por quitarme la mala conciencia de no haber escrito, o para tener el alivio de haberlo hecho. Me puedo imaginar no publicando, al menos durante largos períodos, pero no me imagino no escribiendo. En el fondo es un vicio, un hábito cotidiano, o una manera de estar en el mundo, como tener afición por la lectura o por la música.

La **Julia Navarro** va néixer a Madrid l' any 1953 i ha treballat al llarg de la seva carrera en la premsa escrita, a la radio i a la televisió. Amb la seva primera novel·la *La Hermandad de la Sábana Santa* va arribar als primers llocs en la venda d' exemplars dintre i fora d' Espanya. Amb la seva segona novel·la, *La Biblia de Barro*, li va confirmar el seu exit públic i crític. Aquest dos llibres han venut dos milions de exemplars aproximadament en tot el món. Julia opina:

Para mí, escribir es una oportunidad de viajar al mundo de los sueños y de la imaginación; de inventar personajes y de vivir otras vidas; pero también de asumir compromisos, aunque a veces vayan envueltos con el papel del entretenimiento.

L'**Andrés Neuman** nascut a Buenos Aires el 28 de gener de 1977, és un narrador, poeta, traductor, blogger i columnista espanyol i argentí. La seva obra més famosa és *El*

viajero del siglo. Ha guanyat una desena de premis tant espanyols com sud-americans. Andrés assegura:

Escribo porque de niño sentí que la escritura era una forma de curiosidad e ignorancia. Escribo porque la infancia es una actitud. Escribo porque no sé, y no sé por qué escribo. Escribo porque solo así puedo pensar. Escribo porque la felicidad también es un lenguaje. Escribo porque el dolor agradece que lo nombren. Escribo porque la muerte es un argumento difícil de entender. Escribo porque me da miedo morir sin escribir. Escribo porque quisiera ser quienes no seré, vivir lo que no vivo, recordar lo que no vi. Escribo porque, sin ficción, el tiempo nos oprime. Escribo porque la ficción multiplica la vida. Escribo porque las palabras fabrican tiempo, y tiempo nos queda poco.

L'Amélie Nothomb nascuda el 13 d'agost de 1967 a Kobe, Japó, és una escriptora belga en llengua francesa. El fet que el seu pare fos ambaixador de Bèlgica va fer que durant tota la seva infantesa i adolescència visqués a diversos països a banda del seu Japó natal: Xina, Estats Units, Laos, Birmània i Bangla Desh. Als 17 anys s'instal·là per primera vegada a Europa, i estudià filologia romànica a la Universitat Lliure de Brussel·les. El fet de provenir d'una influent família política de caire catòlic i dretà li van fer difícil la integració. A part d'un període a Tòquio (episodi que donà origen a *Estupor i Tremolors* i -més tard- *Ni d'Eva ni d'Adam*), ha viscut a Brussel·les d'aleshores ençà. Des de 1992 publica una novel·la cada any (tot i escriure'n, segons declaracions de la mateixa Nothomb, 3 cada any, fruit d'almenys quatre hores diàries dedicades a l'escriptura). Els seus relats es caracteritzen per una fascinació pel contrast entre la lletjor i la beutat, el vocabulari precís i (sovint) els trets autobiogràfics. En total té 24 llibres al mercat. Nothomb contesta:

Me preguntan por qué elegí escribir. Yo no lo elegí. Es igual que enamorarse. Se sabe que no es una buena idea y uno no sabe cómo ha llegado ahí pero al menos, hay que intentarlo. Se le dedica toda la energía, todos los pensamientos, todo el tiempo. Escribir es un acto y al igual que el amor, es algo que se hace. Se desconoce su modo de empleo, así que se inventa porque necesariamente hay que encontrar un medio para hacerlo, un medio para conseguirlo.

L'**Arturo Pérez-Reverte Gutiérrez** va néixer a Cartagena el 25 de novembre de 1951, és un periodista i escriptor espanyol en llengua espanyola. És també membre de la Reial Acadèmia Espanyola des de 2003. És llicenciat en periodisme i exercí de reporter de guerra durant 21 anys. Mentre cobria la guerra d'Eritrea de 1977 va desaparèixer durant uns mesos i va sobreviure gràcies a l'ajut de la guerrilla. Aquests fets el van inspirar per escriure la novel·la *Territori comanche*. Va iniciar la seva carrera com a escriptor el 1986, amb la publicació d'*El mestre d'esgrima*. Aquesta i d'altres novel·les seves, com *La taula de Flandes*, *El club Dumas* i *El capità Alatriste* han estat versionades al cine amb èxit. Arturo contesta:

Escribo porque hace 25 años que soy novelista profesional, y vivo de esto. Es mi trabajo. Igual que otros pasan en la oficina ocho horas diarias, yo las paso en mi biblioteca, rodeado de libros y cuadernos de notas, imaginando historias que expliquen el mundo como yo lo veo, y llevándolas al papel a golpe de tecla. Procuero hacerlo de la manera más disciplinada y eficaz posible. En cuanto a la materia que manejo, cada cual escribe con lo que es, supongo. Con lo que tiene en los ojos y la memoria. Muchas cosas no necesito inventarlas: me limito a recordar. Fui un escritor tardío porque hasta los 35 años estuve ocupado viviendo y leyendo; pateando el mundo, los libros y la vida. Ahora, con lo que eché en la mochila durante aquellos años, narro mis propias historias. Reescribo los libros que amé a la luz de la vida que viví. Nadie me ha contado lo que cuento.

La **Nélida Piñón** nascuda el 3 de maig de 1937 a Rio de Janeiro, el seu nom és un anagrama del nom del seu avi, Daniel. Amb una família d'arrels gallegues, va estudiar i es va graduar en periodisme a la Pontifícia Universitat Catòlica (PUC) de Rio. Va ser editora i membre del consell editorial de diverses revistes a Brasil i l'exterior. També va ocupar càrrecs en el consell consultiu de diverses entitats culturals a la seva ciutat natal. Així mateix és professora de literatura convidada de moltes universitats. Es va iniciar en la literatura amb el romanç "Guia-mapa de Gabriel Arcanjo", publicat el 1961, que conté temes com el pecat, el perdó i la relació dels mortals amb Déu. Piñón ha estat la primera dona en arribar a ser presidenta de l'Acadèmia Brasileira de Lletres el 1996. L'any 1995 va obtenir el Premi Juan Rulfo, el 2003 va obtenir el Premi Internacional Menéndez Pelayo, i el 2005 fou guardonada amb el Premi Príncep

d'Astúries de les Lletres *per la seva incitant obra narrativa, artísticament sustentada en la realitat i la memòria, i també en la fantasia i els somnis.*

El seu llibre "A república dos Sonhos" tracta de l'emigració concreta que van realitzar els seus avis des de Galícia fins el Brasil, i totes les penúries que van passar. La seva obra ha estat traduïda a Alemanya, Itàlia, Espanya, Rússia, Estats Units, Cuba i Nicaragua. Piñón opina:

Yo creo con la esperanza de que la narrativa jamás me abandone, de que siga estando en todas partes. De que como compañera de mis días, irradie los caprichos humanos, los intersticios del misterio, frecuente en los puntos cardinales de mi existencia.

Escribo porque el verbo provoca en mí desasosiego, afila los mil instrumentos de la vida. Y porque, para narrar, dependo de mi creencia en la mortalidad. Con la fe en que una historia bien contada me arrebate las lágrimas. Sobre todo cuando, en medio de la exaltación narrativa, menciona amores contrariados, despedidas hirientes, sentimientos ambiguos, despojados de lógica. Escribo, en conclusión, para ganar un salvoconducto con el que deambular por el laberinto humano.

L'Álvaro Pombo García de los Ríos nascut a Santander el 23 de Juny de 1939, és un poeta, novel·lista i activista espanyol. Llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat Complutense de Madrid i Bachelor of Arts en Filosofia pel Birkbeck College de Londres, on va viure des de 1966 a 1977. Des que en 1973 es va publicar el seu primer llibre de poesia, *Protocolos*, a Álvaro Pombo se l'ha considerat una veu personal i única en la Literatura espanyola. Només quatre anys després de la publicació d'aquells versos, Pombo va guanyar el Premi El Bardo amb la seva obra *Variaciones* el 1977. Ha guanyat 6 premis. Álvaro afirma:

Pienso en el pequeño cementerio de Londres, a unos diez minutos a pie de Paddington Green, donde robé un perro feo, de cemento, del sepulcro de una dama ahí enterrada. Al venir a Madrid, abandoné ese perro a su suerte en el Flat A, que era el top flat con una cocinita y un cuarto de baño. Escribir esto, ¿es escribir, o no? Es, desde luego, un modo de hacer surgir los recuerdos y las imágenes distinto del modo normal: un modo prefabricado, artificiado, que desea causar un efecto imborrable al menos en mi alma y luego en la de un lector o un millón, si es posible. Y también es un intento de expresar

el ser, el Dios, en la claridad del ser-ahí que era yo en aquel entonces, al borde de la nada. Querer decirlo era querer estar más cerca del ser que lo corriente. Aún no sé si estoy en lo cierto. Hablar es inmediato, como respirar. Escribir, mediato como el respirar del pranayama.

En **Benjamín Prado** es un escriptor espanyol nascut el 13 de juliol de 1961. La majoria de les seves obres són poètiques. Prado afirma:

Yo escribo por una sola razón: para divertirme, para entretenerlos, para aprender, para enseñarles, para que sea cierto que "escribir es soñar / y que otros lo recuerden / al despertar", para que no me olviden, para que no nos callen y, en primer lugar, porque no podría no hacerlo.

La **Soledad Puértolas** va néixer a Saragossa el 3 de febrer de 1947, és una escriptora aragonesa en llengua castellana. Va començar a estudiar Ciències Polítiques a Madrid, però per problemes polítics se li impedí continuar els estudis. Va anar a estudiar Ciències Econòmiques a Bilbao però no va acabar la carrera. Finalment va estudiar periodisme. Es va casar als 21 anys i va anar a viure amb el seu marit, amb una beca adjudicada a ell, a Trondheim (Noruega). Després de tornar a Espanya, amb una altra beca, es van traslladar a Califòrnia on va obtenir un MA en Llengua i Literatura Espanyola i Portuguesa per la Universitat de Califòrnia, Santa Bàrbara i on va néixer el seu primer fill, el també escriptor Diego Pita. El 1974, al tercer any d'estada a Califòrnia, van tornar a Espanya. Va guanyar el Premi Sèsam el 1979 amb *El bandido doblemente armado*; el Premi Planeta 1989 amb *Queda la noche*, i el Premi Anagrama d'Assaig 1993 amb *La vida oculta*. Va ser també guardonada amb el Premi Aragó de les Lletres. Soledad narra:

Las alegrías de la vida te desbordan. El dolor y la pérdida te superan y hunden. El tedio y la monotonía pueden resultar aniquiladores.

Cuando escribo, estoy fuera de esa realidad. He entrado en otra donde sí es posible buscar un sentido, incluso vislumbrarlo.

La soledad, que tantas veces se ha hecho insoportable, se hace ligera y deseable. El estado perfecto.

Hay metas, humanidad, sentidos. Hasta cabe la risa, el gran regalo.

En la vida, el dolor ahoga y la risa es efímera. En el texto, se produce una transformación que la inteligencia no puede explicar. Nos sumergimos en el dolor sin llegar a morir, conquistamos la distancia. Observamos, podemos emocionarnos, escoger, aventurarnos. La incertidumbre de la narración resulta más segura que las certezas de la vida. La palabra se hace enteramente nuestra.

En **Santiago Roncagliolo** nascut a Miraflores (Lima) el 29 de març de 1975, és un escriptor dramaturg, guionista, traductor i periodista peruà. És l'autor dels contes infantils: *Rugor, el dragón enamorado, La guerra de Mostark i Matías y los imposibles*. La seva primera novel·la fou *El príncipe de los caimanes* i el llibre de contes *Crecer es un oficio triste*. Ha rebut els premis Nuevo Talento FNAC, IX Alfaguara de novela, White Raven, 2007 i Carabela de Plata, 2010. Santiago pensa:

Debería decir que escribo porque no sé hacer nada más: no sé montar bicicleta, llevo un año tratando de sacarme el carné de conducir, no entiendo las declaraciones de Hacienda y, cuando se estropea el ordenador, la única solución que se me ocurre es llorar hasta que se arregle solo. Pero intentaré una respuesta más profunda:

Creo que la realidad no tiene ningún sentido. Las cosas pasan a tu alrededor de una manera errática, a menudo contradictoria, y un día te mueres. Las cosas en que creías dejan de ser ciertas de un momento a otro. En cambio, las novelas tienen un principio, un medio y un desenlace. Los personajes se dirigen hacia algún lugar, la gloria, la autodestrucción o la nada, y sus acciones tienen consecuencias en ese camino. Escribo historias para inventar algo que tenga sentido.

Pero además, escribir -como leer- te devuelve a la realidad mejor equipado para vivirla, con una comprensión mayor de lugares, personajes o sentimientos que no habrías visitado de otra manera. Y en ese sentido, no hace que la realidad sea más sensata, pero sí la vuelve un poquito mejor.

En **Fernando Royuela** va néixer a Madrid el 1963, un dels millors prosistes en espanyol, és autor de *El prado de los monstruos*, *Callejero de Judas* i *La mala muerte*, per la qual va obtenir el Premi Ull Crític de RNE. Les seves següents novel·les, *La pasión según las fieras* i *Violeta en el cielo con diamantes*, també han estat publicades per Alfaguara. La seva obra ha estat publicada a França, Alemanya, Itàlia i Brasil. Fernando afirma:

Escribo por perplejidad. Tengo serias limitaciones para entender al ser humano y mediante la escritura las intento mitigar. La literatura es un vehículo fantástico para observar la realidad y descifrarla. Las palabras son los ojos del escritor. Escribir es saber mirar. Escribo para explicarme un universo inexplicable. Escribo para crear y descreer. Mediante la escritura invoco a los hombres y sacrifico a los dioses. Me río. Busco la belleza, también el horror porque escribir es descender a los infiernos y no salir indemne. Escribo para seducir, para subvertir, para sentirme vivo y muerto, para llorar, amar y maldecir. Escribo para no tener que aguantarme, para negar el mundo, para huir. Escribo porque me da la gana y me lo puedo permitir.

En **David Safier** va néixer el 13 de desembre de 1966 a Bremen, és un escriptor i novel·lista alemany. Safier inicialment es va formar com a periodista, va adquirir experiència en ràdio i televisió, incloent a Radio Bremen. Des de 1996, Safier treballa com a guionista. El 2008 va publicar la seva primera novel·la *Melit Karma*. En aquesta novel·la humorística, però alhora transcendent. El 2008 va publicar la seva segona novel·la *Jesus liebt mich* (Jesús m'estima). David respon:

¿Se acuerda de cuando era niño y jugaba? ¿Inventando historias disparatadas con figuritas de indios, vaqueros o pitufos? ¿O simplemente imaginando en la bañera que era el capitán de un barco pirata que buscaba un tesoro en medio de la tormenta? ¿Se acuerda de cómo se sentía cuando jugaba con otros niños en la calle y vivían increíbles aventuras haciendo de exploradores, cazadores o agentes secretos, luchando contra dinosaurios, monstruos o supermalos que querían destruir la tierra con rayos mortales? Pues bien, todo eso es lo que yo hago todavía. Jugar con mi imaginación. Cada día de mi vida. Y lo seguiré haciendo hasta que me muera. O me vuelva loco. Es lo que me gusta. Y por eso escribo. ¡Hay alguna otra cosa mejor!

En **Jorge Semprún** va néixer a Madrid el 10 de desembre de 1923 i morí a París el 7 de juny del 2011, fou un escriptor, polític i guionista cinematogràfic espanyol, que escrigué la seva obra majoritàriament en francès. L'any 1995 fou guardonat amb la Creu de Sant Jordi concedida per la Generalitat de Catalunya i amb el Premi Blanquerna l'any 2002 concedit per la Generalitat a través de la seva delegació a Madrid. Des de 1996 era membre de l'Académie Goncourt. Va escriure 16 obres i tres de les quals van guanyar el Premi Fémina l'any 1969, el Premi Planeta l'any 1977 i el Premi Fundación José Manuel Lara. Jorge va respondre:

Si lo supiese, tal vez no escribiría. Quiero decir, si lo supiera con certeza, si a cada momento pudiese proclamar taxativamente, sin vacilar, por qué escribo, y para qué, para quién o quiénes, si así fuera, tal vez no escribiría. O sea, que escribo, en cierta medida, para encontrar respuestas al porqué. Escribir no es un acto reflejo, ni una función natural. No se escribe como se come o se ama. No se agota en el hecho de escribir el portentoso, o doloroso, o lo uno y lo otro, milagro de la escritura. No se agota, al escribir, el deseo inagotable de la escritura. Tal vez porque sea ésta la mejor forma de sobrevivir. ¿Por qué escribo? Tal vez para sobrevivir a la muerte, la necesaria muerte que me nombra cada día.

En **Wole Soyinka** nascut a Abeokuta (Nigèria) el 13 de juliol del 1934 és un novel·lista, dramaturg i poeta nigerià en llengua anglesa. Si bé molts escriptors africans rebutjaven l'ús de les llengües europees a causa de l'associació entre Europa i la violenta colonització d'Àfrica, Soyinka va optar per desenvolupar els seus escrits en anglès. Es caracteritza per barrejar les tradicions africanes amb l'estil europeu, utilitzant tradicions i mites africans narrats mitjançant l'ús de formes occidentals. En les seves obres sempre ha optat per difondre la seva postura social i política, per la qual cosa està plegada de simbolismes, un estil àcid que fou la causa principal del seu arrest l'any 1967. A la dècada del 1970 la seva obra es torna més fosca i crítica, atacant el sistema i en elles es reflecteix el sofriment de l'autor i del poble nigerià. El 1986 fou guardonat amb el Premi Nobel de Literatura *perquè amb una perspectiva cultural àmplia i amb insinuacions poètiques ha aconseguit mostrar el drama de l'existència, esdevenint el primer autor africà que rep aquest guardó*. Wole contesta:

Hace varios años, participé en esta misma experiencia con el periódico francés Libération. En aquella ocasión contesté: "Supongo que por el ser masoquista que llevo dentro de mí". Desde entonces, no he tenido ningún motivo para cambiar mi respuesta.

L'Antonio Tabucchi nasqué a Vecchiano (província de Pisa, Itàlia) el 24 de setembre de 1943 i morí a Lisboa el 25 de març del 2012, fou un escriptor italià, professor de Llengua i Literatura portugueses en la Universitat de Siena. Visceralment enamorat de Portugal, era el millor coneixedor, crític i traductor italià de l'escriptor portuguès Fernando Pessoa. Tabucchi conegué l'obra de Pessoa en els anys seixanta, en La Sorbona, li fascinà de tal forma que al seu retorn a Itàlia acudeix a classes de portuguès per a comprendre millor al poeta. Els seus llibres han estat traduïts en divuit països. Va obtenir el premi francès "Médicis étranger" per la seva novel·la *Notturmo Indiano*, i el premi Campiello per *Sostiene Pereira*. Alguns dels seus llibres més coneguts són *Nocturn a l'Índia*, *Piazza d'Itàlia*, *El cap perdut de Damasceno Monteiro*, *Afirma Pereira*, *Rèquiem. Una al·lucinació*, *Es va fent més i més tard*, *Dona de Porto Pim*, *Tristano es mor*, *Somnis de somnis*. Els tres últims dies de Fernando Pessoa i *La gastritis de Plató*. El 2004 va rebre a Espanya el Premi de Periodisme Francisco Cerecedo. Tabucchi afirma:

Preferiría formular la pregunta así: ¿Por qué se escribe? Hace tiempo, cuando era joven, escuché a Samuel Beckett responder: "No me queda otra". Las respuestas posibles son todas plausibles pero con un punto de interrogación. ¿Escribimos porque tememos a la muerte? ¿Por qué tenemos miedo de vivir? ¿Por qué tenemos nostalgia de la infancia? ¿Por qué el tiempo pasado corrió deprisa o porque queremos detenerlo? ¿Escribimos porque a causa de la añoranza sentimos nostalgia, arrepentimiento? ¿Por qué queríamos haber hecho una cosa y no la hicimos o porque no deberíamos haber hecho algo que hicimos y no debíamos? ¿Por qué estamos aquí y queremos estar allá y si estuviéramos allá nos hubiese resultado mejor quedarnos aquí? Como decía Boudelaire: la vida es un hospital donde cada enfermo quiere cambiar de cama. Uno piensa que se curaría más deprisa si estuviera al lado de la ventana y otro cree que estaría mejor junto a la calefacción.

L'**Andrés Trapiello** nascut a Manzaneda de Torío (León) el 10 de juny de 1953, és un escriptor espanyol, poeta (Premi de la Crítica 1993), autor de *Salón de pasos perdidos*, novel·lista (Premi Nadal 2003) i assagista (especialment amb les armes i les lletres. Literatura i guerra civil). Des de 1975 viu a Madrid. Trapiello considera:

¿Para qué escribe uno? Para responder sin afectación algún día esta pregunta. Lo natural es hablar, incluso cantar, pero no escribir. Poner las palabras por escrito en un libro es, decía Unamuno, una "tragedia del alma", y acaso se escriba por miedo a quedarse uno a solas con su dolor, como si escribir fuese un remedio, y no un veneno. Así lo siento yo también.

En **Kirmen Uribe** va nèixer a Ondárroa (Vizcaya, País Vasco) el 5 d'octubre de 1970, és un escriptor espanyol que escriu en basc. Uribe es llicencià en Filologia Basca a Vitòria. El seu primer premi literària important el recollí el 1995 quan estava complint condemna per negar-se a fer el servei militar obligatori. El 14 de octubre de 2009 va rebre el Premio Nacional de Narrativa 2009 per *Bilbao-New York-Bilbao*. Uribe creu:

En noviembre de 2007 tuve la suerte de asistir como escritor invitado a la clase de escritura creativa de Anthony MacCann, en el CalArts de Los Ángeles. Anthony me contó que los mejores de cada promoción son fichados por las grandes productoras para trabajar como guionistas de series de televisión. Se hacen ricos. Los "peores", por el contrario, se dedican a la poesía.

Uno empieza a escribir en la tierna adolescencia por mimesis, porque quiere crear algo parecido a aquello que ha leído. Más tarde, en su juventud, cree que escribir puede hacer mejorar el mundo. Luego se convence de que el suyo es, al fin y al cabo, un oficio. Sin embargo, ahora mismo me doy cuenta que escribo, sencillamente, porque disfruto mucho haciéndolo. Me encanta quedarme solo y escribir. "Un solitario impulso de delicia" me lleva a escribir, como diría Yeats en su poema Un aviador irlandés prevé su muerte. Disfruto casi tanto como los "peores" de CalArts, que tumbados en el césped del campus con un libro en las manos, levantaban la mirada para ver pasar las nubes. Yo, en la clase de Anthony, sería, sin duda, del grupo de los poetas.

En **Mario Vargas Llosa** nascut a la ciutat peruana d'Arequipa el 28 de març de 1936 és un novel·lista, articulista, assagista i polític peruà de naixement, però que compta amb la doble nacionalitat espanyola i peruana des de 1993. Al llarg de la seva carrera literària Vargas Llosa ha rebut innumerables premis i distincions, on cal destacar els dos màxims guardons que es concedeixen en l'àmbit de les lletres hispàniques: el Premi Rómulo Gallegos de 1967 i el Premi Cervantes el 1994. Cal remarcar també el Premi Nacional de Novel·la del Perú el 1967; el Premi Príncep d'Astúries de les Lletres el 1986 i el Premi Planeta de 1993 per la seva novel·la *Lituma en los Andes*. L'any 2010 l'Acadèmia Sueca li va concedir el Premi Nobel de Literatura. Vargas Llosa respon:

Escribo porque aprendí a leer de niño y la lectura me produjo tanto placer, me hizo vivir experiencias tan ricas, transformó mi vida de una manera tan maravillosa que supongo que mi vocación literaria fue como una transpiración, un desprendimiento de esa enorme felicidad que me daba la lectura.

En cierta forma la escritura ha sido como el reverso o el complemento indispensable de esa lectura, que para mí sigue siendo la experiencia máxima más enriquecedora, la que más me ayuda a enfrentar cualquier tipo de adversidad o frustración. Por otra parte, escribir, que al principio es una actividad que incorporas a tu vida con otros, con el ejercicio se va convirtiendo en tu manera de vivir, en la actividad central, la que organiza absolutamente tu vida.

La famosa frase de Flaubert que siempre cito: "Escribir es una manera de vivir". En mi caso ha sido exactamente eso. Se ha convertido en el centro de todo lo que yo hago, de tal manera que no concebiría una vida sin la escritura y, por supuesto, sin su complemento indispensable, la lectura.

En **Juan Gabriel Vásquez** nascut a Bogotà (Colòmbia) al 1973, és un escriptor el qual ha guanyat premis com l'Alfaguara de Novel·la, Fundación Libros & Letras al mejor libro de ficción i Qwerty al mejor libro de narrativa en castellano. Juan assegura:

Escribo porque me irrita y me entristece el desorden del mundo, y descubrí hace mucho tiempo que en la buena ficción el mundo tiene un orden o su desorden tiene un sentido. Escribo porque mi inteligencia es limitada y sólo soy capaz de entender lo que viene en

palabras. Escribo, por lo tanto, porque no entiendo o porque ignoro: "escribe sobre lo que conoces" me parece el consejo más idiota del mundo, porque se escribe, precisamente, para conocer. Escribo porque no he encontrado otra manera de vivir varias vidas, de ser varias personas, sin hacer daño o poner en riesgo a los que me rodean (y aun así les he hecho daño muchas veces, muchas veces los he puesto en riesgo). Escribo porque, como leí en alguna parte, la imaginación transforma la experiencia en conocimiento.

En **Manuel Vicent** va néixer a La Vilavella (Plana Baixa) el 1936, és un escriptor i articulista valencià en castellà. Com a periodista, ha col·laborat en el diari Madrid i a les revistes Triunfo i Hermano Lobo. Actualment escriu en el periòdic El País. Les seves novel·les *Tranvía a la Malvarrosa* i *Son de mar* han tingut adaptacions cinematogràfiques de notable èxit. Ha publicat diverses novel·les, amb 7 premis i recopilacions d'articles, i ha estat també galerista d'art. Manuel afirma:

Si esta pregunta se me hubiera formulado hace muchos años, cuando empecé a escribir, mi respuesta habría sido más romántica, más literaria, más estúpida. Probablemente habría contestado que escribía para crear un mundo a mi imagen, para poder leer el libro que no encontraba en mi biblioteca, para no suicidarme, para enamorar a una niña, para influir en la sociedad o tal vez cínicamente porque no servía para nada más, ni siquiera para arreglar un enchufe. Sin olvidar lo que este oficio tiene de vanidad y de narcisismo, a estas alturas de la profesión creo que escribo porque es un trabajo que me gusta, que unas veces me sale bien y otras mal, pero en cualquier caso la literatura ya forma parte de un mismo impulso vital que me sirve para sentirme a gusto todavía en este mundo, sin que espere gran cosa de su resultado.

L'**Enrique Vila-Matas** va néixer a Barcelona el 31 de març de 1948, és un escriptor català. És autor d'una àmplia obra narrativa que ha estat traduïda a vint-i-nou idiomes, cal destacar títols com *Historia abreviada de la literatura portátil*, *Hijos sin hijos*, *Bartleby y compañía*, *El mal de Montano*, *Doctor Pasavento*, *Exploradores del abismo*, *Dublíneca*. També ha publicat diversos llibres d'assaig literari. Enrique argumenta:

Ah, ya veo, vuelve la vieja y p rfida pregunta. Pero también podrían ustedes preguntarme por qué acabo de hacer una lazada en mis zapatos. Y también por qué no me he contentado con un nudo que, para el caso, me habría servido igual. Este tipo de habilidades no nos llaman la atención, por ser muy familiares. Pero, en algún tiempo remoto, un antepasado hizo la primera lazada. Nosotros no somos más que sus imitadores, un eslab n en la cadena ininterrumpida de la tradición. De modo que a quién habría que preguntarle por qué escribo es a ese antepasado, preguntarle por qué quiso ir m s all  del nudo.

En **Juan Eduardo Z niga** va n ixer Madrid, 24 de gener de 1929, és un escriptor, crític literari i traductor espanyol. Marcat en la seva infància per la Guerra Civil, va estudiar Belles Arts i Filosofia i Lletres, especialitzant-se en llengües eslaves, especialment rus i b lgar, el que li ha perm s al llarg de la seva vida realitzar diferents estudis sobre l'obra dels principals autors en aquests idiomes. A més, va escriure el 1980 el llibre de relats *Largo noviembre de Madrid*, sobre la situació de la capital d'Espanya durant la guerra, diverses vegades reeditat, el 1983 *El anillo de Puskin*, el *La tierra será un paraíso y Sofía*, el 1992 *Misterios de las noches y los días*, el 1999 *Flores de plomo* i el 2003 un altre llibre de relats sobre Madrid en la guerra civil, *Capital de la gloria*.
Juan redacta:

El jardincillo parece envejecido con los fríos de noviembre y el suelo está cubierto de las hojas caídas de una acacia. Dejo de mirarlo desde la ventana, estoy solo en el cuarto vacío donde tengo los juguetes y los cuentos, en las paredes sujetas con chinchetas hay dos láminas referentes a un país extranjero y extranjero es el autor de un libro que cojo, y me aprendo su nombre: Michel Zevaco. Leo el final del segundo capítulo: un hombre busca sin parar en un cofre lleno de joyas y no encuentra lo más importante para él. Me extra a esto  m s valioso que joyas ? Tengo al lado un cuaderno y lápiz, sin pensar escribo: " l buscaba algo entre las joyas ..." y sigo escribiendo, sigo así hasta hoy.

En aquesta petita hist ria vol plasmar que no es necessita una ra  per escriure.

En **Robert Coover** nascut a Iowa (EEUU) el 1932 durant la Gran Depressió, és llicenciat en Arts Literàries a la Universitat de Brown. Ell és generalment considerat un escriptor de fabulació i la metaficció. Robert respon:

Porque el arte insufla vida a lo que no tiene vida, muerte a lo que es eterno. Porque en realidad el arte es preferible al maravilloso terror de la vida. Porque el mundo se vuelve a inventar cada día. Porque escribir, en la inmensidad inimaginable de todos los espacios, es todavía la mayor de las aventuras.

En **Mahmoud Darwish** fou un poeta nacional palestí, nascut el 1941 al poblat d'Al-Birwa, a l'oest de Galilea. És conegut, juntament amb Ghassan Kanafani, com el símbol de l'identitat palestina i la pèrdua de la seva pàtria, com s'observa constantment en l'esperit dels seus poemes. Del còmput d'escriptors i intel·lectuals àrabs contemporanis, Mahmoud Darwish n'és una figura cabdal, tant com Nizar Qabbanii Adonis. Va publicar més de 30 volums de poesia i també vuit llibres de ficció. La temàtica general de la seva poesia és la causa palestina, la pàtria perduda i la nostàlgia i el sofriment que produeix haver esdevingut esclau i ser destinat a l'exili. Darwish contesta:

Escribo para mí mismo, para comprenderme mejor o incluso para liberarme de un peso que me agobia. Escribo a veces como si fuera un juego, sí, como si fuera verdaderamente un juego. Cuando el amor, la patria, el tiempo o la belleza se me escapan, es a través de la escritura como los reencuentro... como restablezco la unión con las paredes del mundo que se derrumban en mi interior.

En **Mircea Dinescu** és un poeta, editor i periodista romanès. Afirmar:

No sólo por la capacidad de maravillarse y por el gozo estético que la satisfacción de tal necesidad puede procurar. Sino para romper con la banalidad de los actos corrientes y así tomar conciencia de que algo se agita en mi interior, de que la emoción está ahí y de que a través mía puede ser creadora. Escribo para ser yo misma y para hacer que mi pueblo exista.

En **Primo Levi** va néixer a Torí (Itàlia) el 31 de juliol de 1919 i morí l'11 d'abril de 1987, va ser un escriptor italià d'origen jueu, autor de memòries, relats, poemes i novel·les. Va ser un resistent antifeixista, supervivent de l'Holocaust. És conegut sobretot per les obres que va dedicar a donar testimoniatge sobre l'Holocaust, particularment el relat de l'any que va estar presoner en el camp d'extermini d'Auschwitz. La seva obra *Si això és un home* està considerada com una de més importants del segle XX. Primo va respondre:

Porque uno siente el deseo o la necesidad. Para divertir o divertirse. Para enseñar algo a alguien. Para mejorar el mundo. Para dar a conocer sus ideas. Para liberarse de la angustia. Para ser famoso. Para ser rico. Por costumbre.

L'**Andrzej Kusniewicz** (1904-1993) fou un escriptor, assagista i poeta polonès. Nascut a Galizia, Imperi Austrohúngaro (actual Ucraïna), en el si d'una família aristocràtica, va cursar estudis de dret, art i ciències polítiques, ocupant diversos llocs com a diplomàtic. El 1939, en esclatar la II Guerra Mundial es trobava destinat al consolat polonès de Tolosa. Després de la victòria alemanya sobre França es va unir a la resistència fins que va ser detingut el 1943. Va sobreviure al camp de concentració de Mauthausen, on va simpatitzar amb el Partit Comunista a què posteriorment s'afiliaria. Condecorat amb la medalla de la Resistència pel govern francès, va romandre en aquest país fins a 1950, com a Cònsol General de Polònia a diverses ciutats. Andrzej explica:

En los tiempos y en las condiciones en que vivimos, creo que la creación artística (musical, poética, etc.) continúa siendo uno de los últimos refugios que existen.

«*¡Para escribir mejor!*» Max Jacob.

«*Escribo para ser rico y para ser estimado*» Paul Morand.

«*Escribo para no pensar*» André Doderet.

«*Escribo para acortar el tiempo*». Knut Hamsun.

«Lo que me empuja (y me ha empujado) a escribir es esa necesidad de hacer que siente todo hombre». Claude Simon.

«En nuestros días el arte es sin duda el único refugio, así como el único campo de experimentación para llegar a una imagen del ser humano no desgarrada». Crista Wolf.

«Porque la escritura, en definitiva, es la más libre de las ocupaciones: sólo se necesita un bolígrafo, papel y soledad». Bruce Chatwin.

L'escriptora Shimone Natasha Thorn va respondre a la meva entrevista dient que escrivia perquè:

Doncs, més que res, per expressar coses que sentim o vols explicar coses que has viscut i no saps com fer-ho. De vegades t'és difícil parlar en persona i escrivint-ho t'és més fàcil.

L'escriptor **Albert Bosch** en la meva entrevista va explicar el què pensava:

El fet de comunicar és un dels trets que ens fa més humans, i escriure és un tipus de comunicació. Faci el què faci, sempre intento concentrar-me al màxim en el moment, tant per intentar fer-ho bé, com per gaudir-ho al màxim i expressar al màxim l'experiència. Un sempre té alguns dubtes i li agradaria millorar o canviar coses a cada lectura; però ha de concloure i entendre que la perfecció no és el millor camí, i millor fer-ho que no acabar-ho per voler-ho tenir tan polit. Escric perquè m'ajuda a gaudir més de tot el que faig, veig o penso. Perquè em permet ser molt més conscient de la vida i del perquè de la vida. Perquè m'agrada molt divulgar conceptes potents i aportar idees que puguin ser útils o inspiradores als demés. Perquè m'ajuda a ordenar idees, crear conceptes i millorar el meu posicionament com a ponent. I sobre tot, perquè m'agrada molt. Si em preguntessin que vull ser de gran, diria que escriptor. A part d'estar en contacte amb la natura on sigui i de la manera que sigui, i d'estar amb els seus fills, és clar; el que més feliç em fa és estar assegut davant de l'ordinador escrivint alguna cosa.

L'editora **Anna Sadurní** en la meva entrevista opinà que s'escriu:

Perquè agrada i és una manera d'alliberar els pensaments.

L'editora **Pema Maymó** en la meva entrevista afirmà:

Molts autors diuen que escriuen “perquè no poden evitar-ho, com respirar”. M'agrada pensar que és així, encara que sigui una idea romàntica de l'escriptura! Suposo que qui escriu és perquè sent que té alguna cosa a dir, a explicar, com qui pinta un quadre o qui fa una cançó.

L'escriptora **Irene Solà** en la meva entrevista va respondre:

Et diré perquè escric jo, perquè si t'he de dir per què s'escriu, no en tinc ni idea. Jo escric perquè m'agrada molt i m'apassiona molt. Perquè em fa sentir molt bé. Perquè quan escric tinc una sensació molt estranya i molt agradable. No sé si et passa que quan estàs escrivint i veus que funciona, et vas emocionant i emocionant i vas escrivint; et ve una sensació molt estranya, molt agradable que només et passa quan estàs escrivint o pintant, en el meu cas, o potser en una obra de teatre quan veig que funciona molt bé. M'agrada molt aquesta sensació i la tinc molt poques vegades. També escric perquè m'agrada molt la literatura i m'interessa molt. Escric poemes perquè crec que em van bé per explicar-me al món i tot el que em passa, ja que escric per conservar els records i tot el que m'envolta, així puc compartir els meus records i romandran per sempre. Més o menys crec que escric per això.

L'escriptor **Daniel Palomeras** en la meva entrevista explica:

En algun moment vaig experimentar aquest desig [escriure], vaig provar-ho, em va agradar i ja no ho he deixat mai. Per tant, crec que el motiu més profund és la satisfacció personal.

L'escriptor i editor **Jordi Caballeria** al preguntar-li per què escriu en la meua entrevista respongué:

No ho sé. Només sé que no podria estar-me'n.

L'escriptor i editor **Jordi Remolins** respongué a la meua entrevista:

Pel que comentava abans. Per alimentar l'ego. Hi ha qui prefereix maquillar-se o estar hores davant del mirall i agradar als altres a través de l'aspecte físic. D'altres tunejar-se el cotxe o tenir un pis espectacular. En el cas dels que provem d'escriure em sembla que volem crear ponts d'afinitat i complicitat a través de la nostra obra amb els possibles lectors: egolatria suposo.

L'editor **Joan Maluquer** en al meua entrevista argumenta que s'escriu:

Per diversos motius. A mi, només m'interessen els escriptors amb la voluntat de fer una aportació ambiciosa i de qualitat a la nostra literatura. Defujo els escriptors compulsius i els que tenen la dèria de fer diners, sense mirar-se què deixaran com a llegat literari. Però de tot hi ha d'haver en aquest món, també en la literatura catalana.

L'escriptor **Ricard Pérez Braña** contesta:

Perquè m'agrada explicar històries. Imaginar el que em dóna la gana i compartir amb els altres.

L'escriptor **Antoni Pladevall** afirma:

Hi ha dues coses en aquesta vida sobre les quals no tinc ni una ombra de dubte. La primera és que el poder de la paraula és extraordinari, i la segona, que escriure em fa sentir més viu. Sobre la resta, ja no em veig amb cor d'opinar amb tanta seguretat. Suposo que escric per dir-me el que em fa viure i desviure i, en definitiva, per viure més intensament. [La primera vegada que vaig escriure era perquè] m'empenyia la necessitat

*de purgar un disgust. Els versos eren una explosió de ràbia contra una persona propera que m'havia ofès profundament.*¹³

Els escriptors anteriors coincideixen que no tenen una resposta segura al 100% del perquè s'escriu. No obstant, estan tots d'acord que els hi agrada fer-ho. Has conegut o sentit a parlar d'un escriptor que no li agrada escriure? No. La majoria diuen, i si no ho diuen és que ho pensen, que escriuen perquè és una manera d'expressar-se i de donar a conèixer els seus sentiments.

A partir d'aquí comencen les variants. Uns diuen que no es poden estar sense escriure, tenen la necessitat de fer-ho. Uns pensen que és una manera d'imaginar-te una realitat real o que és l'oportunitat de viatjar pel món dels somnis i de la imaginació. Uns creuen que no volen saber-ho, perquè si sabessin la finalitat, no ho farien. Uns ho fan per pròpia diversió, perquè s'ho passen bé fent-ho i deixa de ser una afició. Uns escriuen perquè així han de llegir el que han escrit i el més important per ells és llegir. Altres creuen que s'escriu perquè no saben fer cap altra cosa que no fer-ho, no es pot triar escriure o no. Altres escriuen per rutina o bàsicament perquè s'està insatisfet amb la vida per això s'escriu, perquè si tothom fos feliç ningú es dedicaria a explicar-ho. Altres com si l'escriptura fos un refugi i fos l'única manera d'evadir-se i estar segurs. No es posen d'acord entre ells, però tot i així tots escriuen.

¹³ Les entrevistes es troben a l'Annex 1.

6.- La meva experiència

6.1.- Experiència al món literari

Tot té un principi. Uns són més fàcils, altres més complicats. Cada inici comença amb un sospir. Aquest es relaciona amb la dificultat de la tasca que s'ha de dur a terme. Quan era petit estava acostumat a anar a diferents llocs a buscar premis literaris que havia guanyat el meu germà. Però la meva història va començar a 1r de primària. Els jocs florals de la meva escola només eren de poesia, i a mi mai se m'havia donat bé la poesia i per tant no guanyava. Però quan era a casa podia agafar qualsevol disfressa, posar-me-la i en un segon inventar-me milers d'aventures que de vegades escrivia.

Quan feia 3r de primària la professora ens va demanar d'escriure una poesia per enviar-la a concursos. La resta de la classe no sabia de què anava, però jo sí, gràcies al meu germà. Jo li vaig demanar a la professora que a part de fer una poesia si podia fer una narració, ella va acceptar. Tota la classe va fer una poesia, menys jo i un meu company. Els dos vam fer una poesia i una narració.

El temps passa i just quan menys t'ho esperes les sorpreses arriben.

Era final de curs, la professora encara no havia arribat i nosaltres jugàvem corrent per la classe. Ella va arribar i es va posar seriosa. Tots ens vam espantar i després va dir que algú havia guanyat el premi *Ot el Bruixot* als VI Premis Literaris de l'Ajuntament de Gurb. Ella es va posar a riure i em va mirar.

Fig. 16: Recollida del premi a Gurb

Jo i la meva família vam anar a Gurb, però no només per a mi, vam anar a recollir dos premis: el meu i el del meu germà. Era el dissabte 5 de juny de 2004 a les 7 de la tarda. Em van donar un lot de llibres i diners per a l'escola.

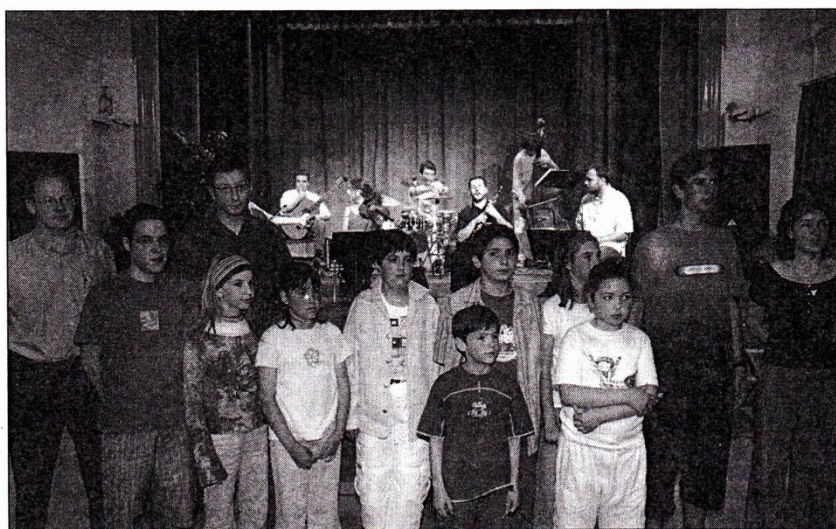
L'acte va comptar amb una xerrada dels autors del llibre 'Tots els colors de la llengua'

Un recull de poemes guanya el setzè Concurs Literari de Gurb

DOLORS ALTARRIBA

Gurb El Concurs Literari de Gurb va arribar dissabte a la setzena edició, amb una participació de 135 originals per als cinc premis que es donaven, més que l'any passat. El premi Tísner per a autors de 18 a 30 anys va ser per a Raquel Casas, de Vilanova i la Geltrú, que va presentar l'obra *Astrolab*, un recull de poemes "amb profunda sensualitat que evocuen Ausiàs March, Vicent Andrés Estellés o Martí i Pol". Feia deu anys que un recull de poesia no guanyava el principal premi, dotat amb 300 euros.

El premi Pere Calders per a joves de 16 a 18 anys, dotat amb 200 euros, va ser per a Joan Casas, de Sant Hipòlit de Voltregà, amb el conte titulat *Onze en punt*. També es va donar un accèssit a l'obra *Tan sols records*, de Carles Güell, de Manlleu. El premi Tirant lo Blanc per a joves d'entre 13 i 15 anys i dotat amb 100 euros va ser per a Adrià Roca, de Sant Joan de les Abadesses, que l'any anterior havia guanyat el premi Gianni Rodari. Aquest cop va presentar l'obra *Un petit amic*, una reinterpretació d'*El Patufet*. El primer dels premis Gianni Rodari per a joves d'entre 9 i 13 anys va ser per a Lúcia Pons, també de Sant Joan, amb l'obra *L'aventura d'Abril*. El

Tots els guanyadors de l'última edició del Concurs Literari de Gurb

segon se'l va endur Júlia Fernandes, de Berga, amb *Pensem per escriure*, i l'accèssit, la gurbetana Joana Espona amb el conte *L'Aivlis d'Àfrica i la Sílvia*. Finalment, el primer premi dels més joves, l'Ot el Bruixot, va ser per a Júlia Bas, de Roda, amb el conte *La conilleta Enriqueta* i els accèssits van ser per a Samiha El Farkat de Manlleu per *Primavera* i Xavier Roca, de Sant Joan per *És un somni?*. Tots van rebre un lot de llibres per a ells i per a l'escola. L'acte es va acabar amb l'actuació d'El Sindicat del Flabiol.

Per entendre i per entendre's

D.A.

Gurb El lliurament de premis va anar precedit d'una xerrada dels periodistes d'EL 9 NOU Mariona Casas i Agustí Danés, autors també del llibre *Tots els colors de la llengua*, editat per l'editorial gurbetana l'Àlber. Els dos autors van explicar com s'havia fet el llibre i com havien anat entrant en les històries "humanes i senzi-

lles" de cada un dels protagonistes, immigrants que aprenen català amb autòctons dins del programa del voluntariat lingüístic. Babacar Sine, un senegalès de 34 anys que fa nou mesos que viu a Osona, va reconèixer haver millorat amb la conversa amb la seva parella lingüística i va animar a tots els gurbetans a "impregnar-se d'aquesta experiència". Una experiència que, per ara, hauran de buscar fora del poble.

Quan vaig veure que si escrivies podies tenir recompensa, vaig quedar bocabadat. Escriure era una de les coses que més m'agradava fer i si continuava escrivint cada any i enviant les meves obres a concursos podria ser recompensat. Quan feia 4t de primària el diari *el 9 Nou*, va venir a la meua escola de primària a entrevistar-nos, a mi i al meu germà, pel nostre trajecte literari. El del meu germà era més llarg i recompensat, jo tot just era novell, però segons ells era una gran promesa.

Fig. 17: Notícia del diari el 9 Nou

Dos germans de Sant Joan de les Abadesses han sigut premiats en una quinzena de certàmens literaris

Són l'Adrià i en Xavier Roca

St. Joan de les Abadesses

Marta Rudé

Adrià Roca té 15 anys i fa 3r d'ESO a l'escola Vedruna de Ripoll. El seu períple literari va començar a 5è de primària, quan va guanyar els jocs florals de la seva escola, l'Abadessa Emma. A partir d'aquí els premis es van anar succeint. El seu nom ha figurat entre els guanyadors de tres certàmens literaris de Campdevàrol, on un any es va endur el primer premi de poesia i prosa; dos jocs florals de l'escola Vedruna, uns premis Joan Triadú, un Gianni Rodari de Gurb i dos Tirant lo Blanc també d'aquest poble osonenc.

Els dos germans comparteixen aficions com el piano o el teatre

Diplomes, llibres i, fins i tot, un xec són alguns dels obsequis que ha rebut l'Adrià per les seves gestes literàries. Però no són els únics que es guarden a casa seva. Xavier Roca té 9 anys, estudia quart de primària a l'escola santjoanina de l'Abadessa Emma i sembla que vol seguir els passos del seu germà gran. De moment, ha guanyat dos accessits del certamen Ot el Bruixot de l'Ajuntament de Gurb i un segon premi del certamen literari de Campdevàrol.

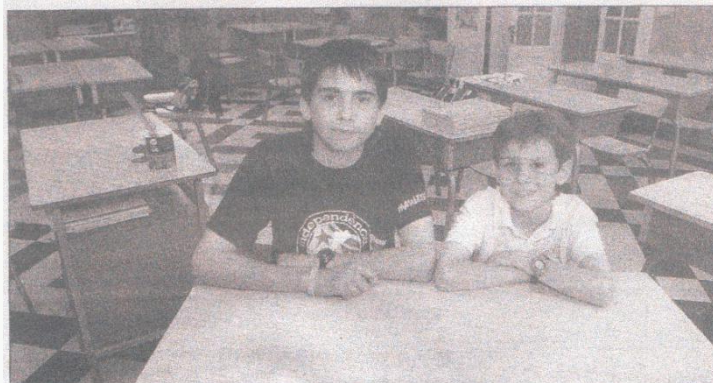
Els dos germans es confessen uns aficionats a l'escriptura, una activitat que no fan per obligació sinó perquè realment els entusiasma.

"M'agrada sobretot la prosa i escriure sobre esdeveniments de l'actualitat, com quan a primer d'ESO vaig escriure *Ocell tacat* en referència al *chapapote*", explica l'Adrià, mentre que en Xavier confessa que "a vegades quan anem a sopar a restaurants em poso a escriure sobre el paper de la taula. Escric sobretot contes d'aventures i d'intriga".

A banda de compartir la bona ploma, els germans Roca també coincideixen en activitats com el teatre, el piano o la lectura. I encara que la trajectòria és prometedora, cap dels dos es planteja l'escriptura com un ofici. Per l'Adrià "m'agradaria escriure en un futur, però com una afició. Jo sóc més de ciències", i per en Xavier "tot i que m'encanta escriure, també gaudeixo molt amb la

El jurat dels concursos ja els coneixen i els animen a tornar-hi

música, ballant o dibuixant". I és que el petit dels Roca també s'ha fet amb algun premi de dibuix, igual que el gran. Tan l'un com l'altre són conscients que un bon dia les coses poden canviar i que poden deixar de guanyar premis. En tot cas i malgrat la joventut, els seus noms ja comencen a ser coneguts entre els jurats dels certàmens on solen endur-se algun premi. "Benvinguts de nou" o "fins l'any que ve" els diuen, animant-los que continuïn escrivint.

Els germans Roca fotografiats en una de les aules de l'escola Vedruna de Ripoll

L'examen

Adrià Roca

Alumne de tercer d'ESO de Sant Joan de les Abadesses

NOTABLE

Adrià Roca, alumne de l'escola Abadessa Emma, de 15 anys, ha estat premiat en una pila de certàmens literaris. I el seu germà, Xavier, de 9 anys, ja comença a obtenir-ne algun. La conclusió és que aquests dos nois deuen veure poca televisió...

Fig. 18: Entrevista al diari el 9 Nou

Mai me n'oblidaré d'aquella entrevista. Va ser com un pas més endavant cap al futur. Hi havia alguna errada en el reportatge. Al peu de foto posa que l'entrevista havia tingut lloc a l'escola Vedruna i en realitat va ser a l'escola Abadessa Emma. I a l'examen posa que mirem poc la televisió, el meu germà potser sí, però jo la miro sempre que puc. En aquella època els dos tocàvem el piano, jo ara toco el violí.

I així va ser, vaig seguir escrivint i enviant les meves obres fins a l'actualitat. Els concursos m'han fet voltar tota Catalunya. He anat a buscar premis a: Gurb, Campdevàrol, Montesquiu, Cunit, Barcelona... I quan es va afegir als Jocs Florals de l'escola la narració, vaig començar a guanyar els concursos. Un dels premis que no vaig obtenir, però n'estic molt orgullós de participar-hi fou ser semifinalista al XV Premis Literaris de la Vila de Puigcerdà d'Adults del 2010.

Però quan de veritat va començar la meva aventura va ser a 3r d'E.S.O. Com cada any escrivia una narració per enviar a concurs. Era una tarda de dissabte i havia d'estudiar perquè tenia els exàmens finals del 2n trimestre. Em vaig adonar que quan a un escriptor li ve la inspiració no se li pot privar d'escriure.

Hi ha escriptors que en escriure han de tenir tota la història de cap a peus planejada. Jo no sóc d'aquests. Jo començo escrivint i no paro. Mentre escrius et ve una idea el cap i una altra i no te'n paren de venir i vas escrivint sobre la marxa. I quan menys t'ho esperes totes les peces del trencaclosques que se t'han ocorregut, de cop encaixen les unes amb les altres. I així fins al final.

Quan vaig acabar la narració tenia 20 pàgines i depenent de l'interlineat 10. Normalment als concursos literaris, per l'edat que tenia, no hi podia participar per culpa de l'extensió. Així que vaig fer-ne una altra més curta. I depenent de l'extensió permesa enviava una o l'altra.

Aquella història que em vaig inventar i que era tan llarga m'agradava més que la resta d'obres que havia fet fins ara. I va ser quan vaig pensar: d'aquest tema se'n podria fer una novel·la. I així vaig començar..

El 15 de maig del 2010 iniciava la meva escriptura, tenint com a patró la narració a concurs. A l'hora de posar-se a escriure un llibre és important definir amb precisió la idea fonamental entorn de la qual girarà la novel·la. Tenia una **fil conductor** en la petita història, però ara anava a escriure una novel·la, és a dir, més extensió, per tant havia de

buscar més trames paral·leles. Una vegada ja la vaig tenir triada vaig haver d'establir l'**enfocament** i l'**extensió**. Vaig arribar a la conclusió que no volia tenir un límit de pàgines i trobar un enfocament precís, la meva intenció era escriure i anar fent.

Després vaig haver d'estudiar la **classificació** de la novel·la. La novel·la està dividida en cinc Llibres. Dins de cada un, hi ha un diferent nombre de Quaderns. A cada Quadern hi ha un Prefaci, un Pròleg i diferents Capítols. D'aquesta manera podria estructurar molt millor les idees i situacions de cada personatge sense fer-me un embolic.

Vaig voler utilitzar el **narrador** protagonista. El narrador protagonista és quan el narrador coincideix amb el personatge principal i per tant és el centre de la narració. En els quatre primers llibres cada narrador és diferent, depenent del protagonista i el seu punt de vista d'afrontar les situacions. I en l'últim llibre el narrador és un narrador omniscient que és aquell que explica una història de la qual ho sap tot, fins i tot els pensaments i sentiments més íntims dels personatges, tot i no formar part de la narració. La seva funció és observar la història per explicar-la. Explica els fets des de la tercera persona, amb la màxima objectivitat i relatant els successos sense formar part de la història narrada, d'una forma externa.

Sabia que si havia d'escriure ho havia de fer a un **ritme** constant.

Però el **ritme** d'escriure no és l'únic que hi ha d'haver. El lector quan llegeixi la novel·la ha d'agafar un hàbit, un ritme. El ritme és una noció molt complexa i difícil de definir. Es poden explicar ben pocs fets i situacions i la novel·la pot tenir un bon ritme perquè al capdavall, l'agilitat amb què el lector llegeix el text depèn directament de com aquest text l'involucra emocionalment... En aquest punt sí que puc oferir-vos una afirmació. L'èxit d'una novel·la depèn en una bona part del fet d'aconseguir aquesta emoció en el lector i aquesta emoció no s'aconsegueix sense uns personatges creïbles.

La meva novel·la té un punt de fantasia i mentre escrivia em preocupava que no donés una sensació real. Però després em vaig adonar que si vols pots escriure una novel·la fantàstica i parlar d'unicorns, de dames d'aigua i castells que floten entre els núvols (que no és el meu cas). Però la seva existència s'ha de percebre com a real perquè el lector jugui a seguir llegint. Com es pot fer això? Crec que hi ha una premissa que, si més no, a mi m'ha funcionat i pot funcionar a força més gent: pensar en éssers realment existents quan es construeixen els **personatges**, pensar en éssers reals ajuda a construir personatges rodons, que són els que converteixen un text narratiu en una ficció en tres

dimensions... Això no vol dir que exclogui la possibilitat de crear-ne un del no-res o sintetitzar un personatge a partir de dues o més persones reals, allò que va bé és pensar en els personatges com a persones reals que viuen i reaccionen segons el seu caràcter i els seus pensaments perquè aleshores resulten més creïbles...

La majoria dels meus personatges són inventats, però pensar que aquests són reals dóna una autenticitat a la novel·la. Hi ha algun personatge basat amb alguna persona del meu voltant, però amb aquesta persona només li correspon el físic ja que les experiències que viuen són ficció.

Un personatge és un caràcter que apareix a obres de ficció, encara que pugui tenir una base real o imitar una persona existent. Els quatre personatges principals són dos nois i dues noies. Cada llibre li correspon a un, i a l'últim llibre s'ajunten tots. Els personatges protagonistes són rodons, és a dir, tenen una profunditat psicològica i per al lector suposa un motiu d'atenció i de vegades de sorpresa. Mostren diferents aspectes de la seva personalitat i evolucionen i canvien al llarg de la novel·la.

L'**espai** és el lloc on es desenvolupa l'acció i actuen els personatges. L'espai del primer llibre és a Hawaii; el del segon, Grècia; el del tercer, Himàlaia; el del quart, Marroc; el cinquè es desenvolupa entre Austràlia i un lloc imaginari.

Hi ha tres tipus diferents de temps:

- El **temps històric** es refereix a l'època que es desenvolupen els fets i aquesta és el 2010.
- El **temps narratiu** es refereix a la duració temporal de l'acció i aquest és durant el mes de Juny.
- El **temps verbal** és el temps que s'utilitza en el relat, que és el passat.

No tenia gaires inconvenients a l'hora d'escriure, excepte el temps i Internet. Sí l'Internet era un inconvenient ja que si escrius a mà, després ho hauràs de passar a ordinador i és feina doble. Per tant comences a escriure ja a l'ordinador. El problema és que si l'ordinador té Internet, estàs connectat al Facebook, Twitter... i aquestes coses et distreuen.

Cal dir que la meua font d'inspiració era simplement la música. Escriure i escoltar. Els més escoltats eren Adele¹⁴, Rihanna¹⁵, Lady Gaga¹⁶, ABBA¹⁷ i Maldita Nerea¹⁸.

¹⁴ Adele Laurie Blue Adkins nascuda a Tottenham el 5 de maig de 1988 és una cantant autora anglesa de soul, pop, jazz i blues. El seu debut va ser amb l'àlbum *19*, al 2008, que tingué una resposta molt positiva per part dels crítics i de la societat. Aquest va ser quatre vegades disc de platí a Gran Bretanya i doble platí als EUA. Als Grammy Awards 2009, va rebre el premi com a Millor cantant Revelació i Millor actuació pop femení. Adele va treure al mercat el seu segon àlbum al 2011, titulat *21*. El qual tingué una bona crítica i fou l'àlbum que la portà al gran èxit. Va guanyar sis premis Grammy Awards inclòs l'Àlbum de l'any. Ha rebut diversos premis com dos Brit Awards, tres American Music Awards, 12 Billboard Music Awards... *21* ha estat certificat 16 vegades disc de platí a Gran Bretanya i als EUA ha estat l'àlbum que ha durat al número 1 durant més temps des del 1985. L'àlbum ha venut 25 milions de còpies a tot el món. A part dels premis musicals, *21* ha entrat diverses vegades al llibre del Guinness World Records. Ella ha estat l'artista de vendre més de 3 milions de còpies de l'àlbum a Gran Bretanya durant només un any. Amb el seu primer àlbum i els dos primers singles de *21* (*Rolling in the deep* i *Someone like you*), Adele ha estat la primera cantant de completar els top5 de l'*UK Official Singles Chart* i del *Official Albums Chart* simultàniament, superant aquest rècord dels *The Beatles* al 1964. Amb el seu tercer single, *Set Fire to the rain*, essent el seu tercer single número 1 als EUA, Adele ha estat la primera cantant de tota la història a liderar la llista Billboard 200 a la vegada amb tres Billboard Hot 100 números 1. I molts més són els rècords que posseeix al llibre Guinness. La revista *Time* americana ha afirmat que Adele és una de les persones més influents del món.

¹⁵ Robyn Rihanna Fenty nascuda a Saint Michael, Barbados, el 20 de febrer de 1988, és una cantant, actriu i model. Es va traslladar a Estats Units, als 16 anys per perseguir una carrera musical sota la direcció del productor musical Evan Rogers. Posteriorment va signar un contracte amb Def Jam Recordings. Només amb 7 anys de carrera ha tret 7 CD, una gran fita per a qualsevol cantant/a. És la persona que té més fans a Facebook amb més de 62 milions. El seu debut fou amb *Music of the sun*, però l'èxit internacional i l'èxit definitiu vingueren amb *A Girl Like me* i *Good Girl Gone Bad*. El següent CD fou *Loud* el qual era un CD ple d'èxits i sense cap mala crítica musical i la portà a la tercera gira mundial. El 19 de novembre del 2012 sortirà *Unapologetic*, el qual promet un altre gran èxit després del famós single llançat de *Diamonds*, ja que no s'esperaven un gir d'estil de l'artista després de *We found love*.

¹⁶ Stefani Joanne Angelina Germanotta, més coneguda pel nom artístic Lady Gaga, va néixer a Manhattan el 28 de març de 1986 i és una cantautora, actriu i model americana. El 19 d'agost de 2008 va publicar al mercat el seu primer àlbum, *The Fame*, que va ésser un èxit tan comercial com de crítica, assolint el número 1 al Regne Unit, Canadà, Alemanya i Irlanda, i va arribar al top-ten en nombrosos països; als Estats Units, va arribar al número dos al Billboard 200. A finals del 2009, Lady Gaga, va publicar el seu segon àlbum, *The Fame Monster*, que conté 8 cançons de gran èxit arreu com *Bad Romance*, *Telephone* (amb la col·laboració de Beyoncé) i *Alejandro*; i va iniciar la seva segona gira mundial, The Monster Ball Tour. Segons la revista *Times* i *Forbes* és una de les dones més poderoses i influents del món. El seu tercer disc titulat *Born This Way*, es va llançar el 23 de maig de 2011. Va debutar en el primer lloc del *Billboard Hot 100* i es va convertir en el dinovè debut al cim d'aquesta llista i el mil·lèsim senzill número u en la història de les llistes. A més va vendre més de tres milions de còpies digitals als Estats Units cap a l'octubre de 2011. En l'edició de 2012 del Llibre Guinness dels rècords, Gaga va figurar com la persona amb més seguidors a Twitter, actualment superant els 30 milions de seguidors.

¹⁷ ABBA fou un grup suec de música pop format per Björn Ulvaeus, Benny Andersson, Agnetha Fältskog i Anni-Frid Lyngstad (Frida). La seva música era plena i de gran qualitat, i van interpretar grans èxits com ara *Mamma Mia*, *SOS*, *Dancing Queen*, *Voulez-Vous*, *Chiquitita* o *Thank you for the music*, per citar-ne només alguns. Van estar en actiu des del 1972 fins al 1983, tot i que sobretot van ser reconeguts mundialment a partir del 1974, any en què van guanyar el XIX Festival d'Eurovisió amb el tema *Waterloo*. Comptant singles i àlbums, han venut més de 300 milions de còpies dels seus discs. ABBA fou el primer grup europeu a mantenir una carrera consistent en els territoris de parla anglesa (Estats Units, Gran Bretanya, Austràlia...).

¹⁸ Maldita Nerea és un grup musical murcià liderat per Jorge Ruiz. Primer van començar donant petits concerts a Múrcia i van continuar amb actuacions a locals a Salamanca. Després d'un cert temps donant

Tenia molt clar en ment que havia de tenir un ritme de treball constant, tal i com he dit abans, però desafortunadament no va ésser així. Vaig començar amb moltes ganes i durant tot l'estiu 2010 vaig avançar bastant. Però quan es va acabar l'estiu, va començar l'escola i el resultat que tenia fins a aquell moment no m'agradava i vaig haver d'escriure'l de nou. Malauradament no vaig tornar escriure fins l'estiu 2011, i va ser a partir d'aquí que vaig escriure d'un manera més o menys constant, fins a acabar-lo l'1 de febrer de 2012.

Estava orgullós del meu resultat final. I la primera persona a llegir la novel·la fou la meva mare. Un cop la va llegir tota em va dir que revisés una part que no estava gaire bé, i un cop arreglada i acabada, què havia de fer? Vaig pensar que el primer era una revisió d'alguna persona que en sabés. I aquesta persona era la meva professora de català de l'escola, veïna des del pati interior i amiga de la família. Ella amablement va acceptar i em va corregir la meva novel·la.

6.2.- Experiència per entrar al mercat editorial

La tasca d'un escriptor és escriure, això és obvi. Tal i com defineix el diccionari: Un escriptor és una persona que es dedica a la composició literària. Però un cop ha acabat la seva composició, què ha de fer? Aquí és quan comença l'aventura.

El meu pare va ajudar-me i buscant a Internet en una pàgina web va trobar:

« Cal protegir la propietat intel·lectual dels seus escrits. Quan un llibre és editat, queda implícitament protegit per la Llei. És recomanable registrar, en el Registre de la Propietat Intel·lectual, els seus texts prèviament a lliurar-los a un editor o intermediari per evitar fraudulentament utilitzacions. »

És clar, era evident. Així que vam trucar a Barcelona per acabar-nos d'informar. Un dia jo i la meva mare vam agafar el tren i ens en vam anar cap a Barcelona al carrer Muntaner on es troba el Registre de la Propietat Intel·lectual de Catalunya.

concerts per petites sales, la multinacional Universal Music s'interessà per ells i publicà, a l'octubre de 2003, el seu àlbum debut, "Cuarto Creciente". Al 2007 és la data clau de Maldita Nerea, ja que treu l'àlbum anomenat "El Secreto de las Tortugas" i posa al conjunt murcià al panorama musical nacional, principalment amb el single "El secreto de las Tortugas". Al 2011 treuen el seu nou disc "*Fácil*". I a finals del 2012 una reedició d'aquest últim anomenat "*Mucho más fácil*" amb tres cançons noves.

En els Registres de la Propietat Intel·lectual es registren drets, que recauen sobre les obres susceptibles de protecció. Aquestes obres són segons la legislació:

- Obres científiques i literàries.
- Composicions musicals.
- Obres teatrals, coreografies i pantomimes.
- Obres cinematogràfiques i audiovisuals.
- Escultures, pintures, dibuixos, gravats, litografies, historietes gràfiques, fotografies i obres plàstiques, siguin o no aplicades.
- Projectes, plànols, maquetes d'obres arquitectòniques o d'enginyeria, gràfics, mapes i dissenys relatius a la topografia, la geografia o la ciència.
- Programes d'ordinador.
- Bases de dades.
- Pàgines web i obres multimèdia.
- Actuacions d'artistes, intèrprets i executants.
- Produccions fonogràfiques, audiovisuals i editorials

Vam arribar a Barcelona i ens vàrem aturar a la Plaça Catalunya. Era tan d'hora al matí que les fonts estaven parades, vaig pensar que potser les tenien tancades per estalviar. Vam observar que estaven construint la gran botiga Apple... Un cop ja vam trobar el bus indicat i vam caminar una mica per carrers desconeguts vam arribar-hi.

Era un edifici del més normal. Un cop dins vam demanar a un home per registrar un llibre i ens va dir la planta. Però abans li vam haver de donar el nostre DNI. Ell va apuntar els nostres noms, número de DNI i la data en què havíem entrat en una quadricula bastant buida. Un cop a dalt hi havia un home i una dona. L'home ens va atendre. Vaig haver d'omplir dos fulls, un amb les meves dades i l'altre amb les dades de la novel·la. Havíem de dur una fotocopia del DNI i no la dúiem, ma mare va haver de marxar a una papereria que estava al costat per fer la fotocopia i tornar a venir.

L'home em va demanar si les fotos de les portades les havia fet jo i li vaig dir que no. Per tant vam haver de registrar el llibre sense cap fotografia de portada. L'home va marxar i va venir la dona i em va demanar si hi havia alguna cita. Jo li vaig dir que sí i

que l'autor d'aquesta ja estava citat. Vaig haver de firmar a la primera pàgina i a l'última i set més del mig del llibre a l'atzar.

L'home va tornar a venir i ma mare li va preguntar quina era la manera més fàcil d'editar. Ell ens va respondre que la sortida més ràpida és per una editorial, però amb l'època en què estem ja no ho publiquen tot. Per tant la manera més factible és per concurs. També ens va dir que si donàvem la novel·la a alguna editorial demanéssim una constància que la novel·la ha entrat en l'editorial.

Finalment ens van donar un full amb totes les dades i ens van dir que en sis mesos ens donarien el codi.¹⁹

Jo em pensava que seria un lloc més bonic. Em va decebre una mica al veure aquella habitació tant petita, amb mobles lletjos, sense cap quadre decoratiu... Semblava que no fos legal. Essent de la Generalitat m'imaginava un edifici més emblemàtic.

Sortint vam anar a esmorzar en un bar que estava al costat. Estava molt ben decorat a l'estil modernista i els cambrers duïen una samarreta del Cobi i la música d'ambient era la de Barcelona 1992. Just aquell dia feia 20 anys de la cerimònia de la inauguració dels Jocs Olímpics catalans.

Vam agafar el bus de tornada cap a Plaça Catalunya i les fonts ja anaven. Vam entrar al Fnac i a la secció de literatura hi havia el llibre estrella del Sant Jordi 2012. *L'avi de 100 anys que es va escapar per la finestra* de Jonas Jonasson.

Aquest va ser el meu primer pas cap a la recerca d'una editorial.

Jonas Jonasson va néixer a Suècia el 1962. Després d'una

llarga carrera com a periodista, assessor de mitjans de comunicació i productor televisiu, Jonas Jonasson va decidir començar una nova vida. Va escriure un llibre, es va vendre totes les propietats que tenia a Suècia i es va traslladar a la ciutat suïssa de Lugano, a tocar de la frontera italiana. Actualment ha tornat a Suècia i viu al camp en una illa amb el seu fill, on està escrivint la seva segona novel·la.

Fig. 19: *Jonas Jonasson*

¹⁹ És un número de registre que correspon a la composició literària.

El fenomen de *L'avi de 100 anys que es va escapar per la finestra* va cridar l'atenció de l'agència literària catalana Pontas, que va fer a l'autor una proposta de cooperació internacional. L'editorial catalana La Campana va ser l'encarregada d'editar el llibre, i de donar-li l'oportunitat després de que aquest llibre fos un fracàs a Suècia. Al cap de poques setmanes la seva novel·la s'havia venut a moltes de les editorials més importants d'Europa. Té 31 traduccions i una pel·lícula de producció sueca en marxa i 7 productores de Hollywood lluitant pels drets d'autor.

Fig. 20: *L'avi de 100 anys que es va escapar per la finestra*

La meva mare em va explicar que va sentir per Rac 1 l'entrevista de l'editora del llibre, Isabel Martí, i que l'editorial La Campana havia donat una segona oportunitat per l'escriptor suec. Vam agafar el llibre i ens vam apuntar el correu electrònic de l'editorial i d'algunes més.

Ens vam passar el dia de compres a Barcelona, sabent que el següent pas era posar-se en contacte amb algunes editorials.

Primer vaig agafar l'adreça de l'editorial La Campana i ens vam posar en contacte:

*Hola! Em dic ***** i de moment tinc 16 anys. He acabat 1r de batxillerat i visc a *****. Sóc un escriptor aficionat des de ben petit i he guanyat força concursos literaris fins a l'actualitat. Quan tenia 14 anys vaig començar a escriure una novel·la que ara fa poc he acabat. Ara no sabia què fer, i un dia escoltant RAC1 vaig sentir que vosaltres us havíeu interessat per un escriptor suec Jonas Jonasson, "L'avi de 100 anys que es va escapar per la finestra", que no havia tingut ningú que li donés una oportunitat i vosaltres li vareu donar. M'agradaria que ara vosaltres em donéssiu l'oportunitat a mi, si és possible.*

M'agradaria saber notícies vostres. Les meves dades:

*correu: *****@hotmail.com*

*telèfon de contacte: 972 72 ** ** (fix), 6** ** ** (mòbil), 6** ** ** (mòbil)*

Espero resposta. Salutacions!

*Benvolgut *****,*

Si vols pots enviar la teva novel·la a aquesta adreça de mail. Un cop l'haguem llegit – després d'agost- et direm si la trobem campanera o no. Ja m'agradaria a mi descobrir un autor tan jove! De tota manera et felicito. El que segur que es necessita per escriure una novel·la és esforç i constància. Cordialment, Isabel Martí

Edicions La Campana

Muntaner 248, 1r 2a

08021 Barcelona

Tel. 934531665

<http://www.edicionslacampana.cat>

Hola Isabel!

M'ha fet molta il·lusió que em responguessis i que estiguéssiu predisposats a llegir la meva novel·la.

Un dia d'aquest he de baixar a Barcelona i tinc còpies de la novel·la en paper. Si vols puc portar-te-la a l'adreça que m'has enviat: Edicions La Campana, Muntaner 248, 1r 2a, 08021 Barcelona. Un cop sigui allà què he de fer? Et va bé d'aquesta manera?

Espero resposta, que he de baixar a finals de setmana o principis de l'altre. Salutacions!

Hola Isabel!

Si la vols en paper ja m'ho diràs! De moment te l'envio per mail tal i com em vas dir. Et faria res enviar-me la confirmació d'entrada a l'editorial de la novel·la?

Ja que estic fent el Treball de Recerca sobre el procés d'editatge d'un llibre i com més documentació millor. Moltes gràcies!

Espero resposta!

Marxo avui de vacances. Com que la llegiré la primera setmana de setembre si vols me la pots portar llavors. L'horari és de 9 a 2 i de 3 a 6. Bon agost! Isabel

Hola Isabel!

Si ja l'has rebuda bé pel mail, fa falta que te la porti? Perquè al setembre els de casa treballen. Salutacions i bones vacances!

No pateixis ja me l'imprimiré jo! (era per estalviar-m'ho, però és igual).

Edicions La Campana

Muntaner 248, 1r 2a

08021 Barcelona

Tel. 934531665

No em podia creure que estava parlant amb la Isabel Martí, la editora del llibre de ***L'avi de 100 anys que es va escapar per la finestra.***

Però La Campana no va ser l'única editorial amb la que em vaig posar en contacte. La segona escollida va ser l'Estrella Polar:

*Hola! Em dic ***** i de moment tinc 16 anys. He acabat 1r de batxillerat i visc a *****.* Sóc un escriptor aficionat des de ben petit i he guanyat força concursos literaris fins a l'actualitat. Quan tenia 14 anys vaig començar a escriure una novel·la que fins fa poc vaig acabar. Ara el meu somni seria publicar-lo i que la gent pugui llegir el meu resultat. M'agradaria que ara vosaltres em donéssiu aquesta oportunitat, si és possible.

M'agradaria saber notícies vostres. Les meves dades:

*correu: *****@hotmail.com*

*telèfon de contacte: 972 72 ** ** (fix), 6** *** ** (mòbil), 6** *** ** (mòbil)*

Espero resposta. Salutacions!

*Bon dia *****,*

Gràcies pel teu e-mail!

Ens podries avançar una petita sinopsi de la novel·la?

Gràcies!

Estrella Polar

Hola!

*Primer de tot, gràcies per respondre'm i estar interessats en la meva novel·la. El títol és: "**** ***** ***** *****".*

La sinopsi és la següent:

[...]

Espero que havent llegit la sinopsi tingueu ànsia de llegir-la. Espero resposta i resto a la seva disposició Salutacions!

La tercera editorial escollida va ser Educaula grup 62.

*Hola! Em dic ***** i de moment tinc 16 anys. He acabat 1r de batxillerat i visc a *****.* Sóc un escriptor aficionat des de ben petit i he guanyat força concursos literaris fins a l'actualitat. Quan tenia 14 anys vaig començar a escriure una novel·la que fins fa poc vaig acabar. Ara el meu somni seria publicar-lo i que la gent pugui llegir el meu resultat. M'agradaria que ara vosaltres em donéssiu aquesta oportunitat, si és possible.

M'agradaria saber notícies vostres. Les meves dades:

*correu: *****@hotmail.com*

*telèfon de contacte: 972 72 ** ** (fix), 6** ** ** (mòbil), 6** ** ** (mòbil)*

Espero resposta. Salutacions!

*Benvolgut *****,*

Ens pots fer arribar la teva novel·la a aquesta mateixa adreça i la valorarem.

Atentament,

Departament d'Edició de l'Àrea Infantil & Juvenil

Hola!

T'adjunto la novel·la. Et faria res enviar-me la confirmació d'entrada a l'editorial de la novel·la?

Ja que estic fent el Treball de Recerca sobre el procés d'editatge d'un llibre i com més documentació millor. Moltes gràcies!

Espero resposta!

*Hola *****,*

Novel·la rebuda!

Moltes gràcies

Em vaig posar en contacte amb tres editorials més, sense rebre resposta. Estava neguitós, havia de passar tot l'agost i part del setembre per rebre alguna resposta.

Mentrestant vaig buscar per Internet la possibilitat de l'auto publicació. En la mateixa pàgina web que va trobar el meu pare hi havia un apartat sobre aquest tema:

« I si em pago jo l'edició? Això és una altra cosa! Si l'autor assumeix el risc que el llibre no es vengui i paga el cost de l'edició, trobarà algunes editorials disposades a fer-li un "servei". S'anomena "*servei editorial per tercers*". Aquí s'acaba la feina d'aquest. És qüestió de negociar-ho. Ara bé, no pensi que així tindrà solucionada la distribució ni la venda ni la promoció. Com que qui li ha fet no li garanteix res més que l'edició del llibre de la resta se n'encarrega vostè i generalment s'acaba amb una pila de llibres sota el llit. Això està bé quan un vol un o dos centenars de llibres per obsequiar a la família, un club que vol fer una memòria, un mercat molt concret i que siguin llibres que no s'hagin de vendre a les llibreries. »

Per tant aquesta solució no em suposava res. Pagar milers de llibres per després intentar vendre'ls jo com si fos un venedor ambulat que ven aspiradores... No valia la pena.

Però buscant vaig trobar una pàgina web interessant: <http://www.pasionporloslibros.es>.

Els seus requisits eren:

« En <http://www.pasionporloslibros.es> editar un llibre és molt fàcil. Només has de fer-nos arribar el teu manuscrit i nosaltres ens encarreguem de tot. Els llibres s'imprimeixen

sota demanda i s'envien al domicili de la persona que el sol·licita. Això ens evita els elevats costos de la impressió inicial, així com els costos d'emmagatzematge.

L'autor pot comprar els llibres que desitgi a preu de cost. Nosaltres et direm el preu de cost, tu decideixes el preu de venda. La diferència entre el preu de venda, en la nostra llibreria, i el preu de cost, és el benefici del llibre. El 80% del benefici és per a l'autor. Per exemple: si un llibre es ven per 20 € i costa 10 € de produir, l'autor rep 8 € per cada llibre venut. Els llibres es venen a través de la nostra pàgina web i d'algunes de les botigues més visitades d'Internet, entre elles <http://www.amazon.es>. »

La veritat és que aquesta pàgina era realment interessant. Però jo crec que si t'han d'editar un llibre és per la seva riquesa lingüística i sobre tot perquè és un llibre que promet. Per tant, si la novel·la és així, una editorial podrà arriscar-se per tu i donar-te l'oportunitat. Aquesta és la manera que m'agradaria que publicuessin la meva novel·la.

Al veure que no em donaven resposta, em vaig moure més. Vaig poder contactar amb Pema Maymó, encarregada del Departament d'Edició de les editorials Columna, Planeta, Destino i Mina, a la qual li vaig enviar un mecanoscrit de la meva novel·la.

Afortunadament, vaig relacionar-me amb l'Anna Sadurní editora de Random House Mondadori que edita Albert Espinosa²⁰ (en castellà), la saga d'èxit *Cincuenta Sombras* de E.L. James, Ken Follet i molts més. Li vaig enviar una sinopsi de la meva novel·la.

El dia 16 de novembre de 2012 vaig obtenir una resposta de la Isabel Martí dient-me:

*Benvolgut Sr. *****,*

²⁰ Albert Espinosa nascut a Barcelona és enginyer industrial de formació i és guionista de teatre, cinema i televisió, actor de teatre i director de teatre i cinema català. És autor del llibre *El món groc*, de la novel·la *Tot el que podríem haver estat tu i jo si no fóssim tu i jo i Si tu em dius vine, ho deixo tot... però digue'm vine*. Va escriure, dirigir i protagonitzar el film *No me pidas que te bese porque te besaré*. També fou el guionista d'altres pel·lícules com *Planta 4a*, *Tu vida en 65 minutos*, *Va a ser que nadie es perfecto* i *Herois*. En la seva vessant com actor, va rebre el premi a actor revelació pel seu paper en la sèrie *Abuela de verano*. També és director, autor i actor teatral en la seva companyia de teatre, anomenada *Pelones*, així com columnista d'El Periódico de Catalunya i col·laborador de diversos programes de ràdio. El gener de 2011 s'inicià l'emissió a TV3 de la sèrie de televisió *Polseres vermelles*, amb guió d'Albert Espinosa amb un èxit mundial.

*Moltes gràcies per la confiança que ens ha mostrat enviant-nos el seu original, *****, però hem de comunicar-li que no el trobem adequat per publicar-lo en aquesta editorial.*

De tota manera, li agraïm de nou que ens hagi volgut fer conèixer aquest text.

Cordialment,

Isabel Martí

En un altre correu em va explicar que la novel·la estava molt bé i que qualsevol adult podria envejar perfectament la meva novel·la. No volia arriscar-se a editar-me i a part l'editorial no edita l'estil de la meva novel·la.

Tal i com em va dir l'editora Anna Sadurní a l'entrevista 3 de l'Annex 1:

XR: *Quin és el procés que un editor ha de dur a terme per saber si una novel·la es pot editar?*

AS: *El més important és que s'ajusti a l'editorial i als llibres que publica l'editorial; és a dir pot ser un molt bon llibre, però no es pot editar en l'editorial que es presenta l'original. Si l'original s'envia en el lloc correcte, es valora que estigui ben escrit, ben estructurat i que enganxi....*

A més Joan Maluquer, a l'entrevista 9 de l'Annex 1, explica:

En una època com l'actual, en què pleguen llibreries i fan fallida distribuïdores, vendre llibres és difícil. Només venen determinats autors, i encara. Llançar un autor novell es fa més arriscat, perquè, per exemple, si no hi ha un premi al darrere, difícilment els mitjans de comunicació en parlaran, pas necessari per a interessar-hi els lectors.

Ambdós editors justificaven el perquè l'editorial *La Campana* no volia editar-me. Per aquest motiu em vaig posar en contacte amb una altra editorial que sí que edita l'estil de la meva novel·la, es diu *Atlantis*.

Tot i que al principi em va saber greu, al cap de poca estona ho vaig comprendre ràpidament. Preferia que no m'editessin perquè la meva novel·la no seguia un estil editorial, abans que em diguessin que no valia res.

No obstant, altres editorials tenen el meu manuscrit i sé que tard o d'hora alguna m'editarà. Mai s'ha de perdre l'esperança. Tard o d'hora la vida et torna tot allò que un dia havies perdut.

7.- Conclusions

Després de la recerca i del treball de camp fet al llarg de l'elaboració d'aquest treball, es pot arribar a les següents conclusions:

Per poder escriure una composició literària cal seguir uns passos, sobretot abans, durant i després de l'escriptura. Abans cal saber: a qui escric?, sobre què escric?, com vull escriure? i per què escric? (tot i que aquesta qüestió és difícil de respondre i per aquest motiu he recercat per què s'escriu en la literatura). Mentre escrius cal que tinguis clar els conceptes d'adequació, claredat, precisió i concisió. Finalment, després d'escriure cal comprovar el contingut, fer una revisió gramatical i revisar les qüestions formals.

Els passos a seguir en l'edició d'un llibre segueixen un estructura bastant similar a totes les editorials. Un cop l'autor signa el contracte, treballen amb ell per arrodonir el llibre. Tot seguit es passa a correcció. Aquest procés normalment comporta un diàleg amb l'autor per a aclarir punts a esmenar. És l'*editing*. Després, un cop entregat l'original definitiu, aquest llibre es maqueta, passa per diverses correccions, es treballa una coberta, uns textos de contracoberta, es fa el pla de comunicació i màrqueting, es presenta a la comercial, als llibreters... I finalment es porta a impremta, es produeix i es distribueix a llibreries. El procés d'edició d'un llibre a través d'una editorial digital és molt més simple que en una editorial normal. Actualment, la major part d'autors ja escriuen usant alguna programa informàtic de tractament de textos. Si passen aquest primer arxiu a l'editorial, es corregeix ortogràficament i sintàctica, se li dona forma en el procés que es coneix com a maquetació i finalment es transfereix a la plataforma de venda.

La presentació d'un llibre és l'últim pas, ja que aquest dia es posa la venda el llibre i la publicitat del llibre ja fa dies que circula. En la presentació hi és sempre l'escriptor i sovint l'editor. Si el llibre ha estat publicat gràcies a ser el guanyador d'un premi literari, de vegades hi sol ser un representant del jurat. Aquest explica per què l'obra publicada ha estat la guanyadora. L'escriptor relata algunes de les anècdotes del llibre i en llegeix algun fragment. i l'editor explica perquè aquell llibre es mereixia la publicació (si no es tracta d'un concurs) i alguna dificultat o historieta del procés editorial.

De la meva experiència personal sobre les meves vivències en el món literari i els intents d'entrar al món editorial, n'he pogut extreure que en època de crisi hi ha poques editorials que s'arrisquin a publicar un escriptor novell. A part, el més important és que

quan envies una novel·la a una editorial cal que l'obra segueixi un estil novel·lístic especialitzat en l'editorial escollida. Un dels meus errors fou no seguir aquest punt i per aquest motiu una editorial em va tancar les portes, no obstant van reconèixer que es tractava d'una bona novel·la. Encara quedaven altres editorials que em responguessin. Encara no ho han fet i és per això que he hagut de finalitzar el treball de recerca sense saber les respostes de la majoria de les editorials escollides. En resum, entrar en el mercat editorial és molt difícil i encara més tractant-se d'un escriptor novell i menor d'edat, tot i que no puc dir-ho al 100% segur en aquest últim cas. No obstant no penso perdre la fe. L'esperança és l'últim que es perd.

Responent a la pregunta del treball de recerca: **Per què s'escriu?** no he pogut obtenir una resposta única al 100%. Hi ha dos maneres d'entendre el per què s'escriu:

1. Un enfocament global que cerqui la finalitat de l'art d'una determinada època. Per poder saber per què s'escriu, cal veure les tendències i les idees generals que movien els escriptors i els artistes d'unes determinades èpoques. Per què s'escrivia? Durant cada època de la literatura catalana s'escrivia per a una finalitat diferent. Per exemple, s'escrivia poesia trobadoresca per entretenir. Si mirem la literatura contemporània podem notar que al començament la finalitat d'aquesta era la normalització de la cultura catalana després de la Guerra Civil, i de la seva prohibició per la dictadura. Però l'objectiu de la literatura actual és que la literatura catalana es trobi en una situació de normalitat? Segurament ja no és aquest l'objectiu prioritari, perquè ja han passat aquests temps de tendir cap a la normalització i la literatura catalana, en aquests moments, ja és reconeguda com a literatura amb bagatge cultural i entitat pròpia arreu del món. Els escriptors catalans ja no senten la necessitat de reivindicar-se davant els altres en situació de desigualtat cultural. Ara bé, ¿quina és la tendència general, la manera d'entendre i explicar el món, de la literatura catalana de la nostra època? Abans d'estudiar aquesta qüestió sabia que no tindria una resposta, i així ha estat. He pogut confirmar que ens cal un allunyament en el temps per poder veure amb claredat una visió global de la nostra època. Veiem els autors i les seves obres, però necessitaríem allunyar-nos en el temps per poder adquirir una visió del conjunt de l'època.
2. Un enfocament individualista, que busqui en cada escriptor el motiu que l'empeny a escriure, després d'estudiar per què escrivien autors d'àmbit

internacional i d'extreure el perquè escriuen els escriptors que he entrevistat he pogut deduir que els escriptors no coincideixen els uns amb els altres. Cap escriptor pot donar una resposta afirmativa a la pregunta sabent el per què ho fa. No obstant, la gran majoria afirmen que ho fan perquè els hi agrada i argumenten que escriuen perquè és una manera d'expressar-se i de donar a conèixer els seus sentiments. També n'hi ha que escriuen pels diners, com si formés part de la seva feina, però molts escriptors van més enllà, volen demostrar que és un art per a ells. A partir d'aquí comencen les variants, cadascú explica les seves pròpies raons i narren el perquè ho duen a terme sense saber la seva finalitat. Algunes de les variants més exemplars són els textos següents:

Al principio, con los primeros libros, escribía para ver si podía hacerlo. Nunca había escrito un libro antes. Se me ocurrió la idea de escribir uno y por eso lo intenté. Después de todo, había leído muchos libros, por eso me parecía que el siguiente paso era escribir uno. Al final, resultó ser bastante más que un paso, pero a lo largo del proceso, resultó que escribir un libro era muy divertido. Donna Leon.

Pensé que escribir era mi oficio hasta que me di cuenta de que se trataba de algo más. Es un oficio pero también una forma de vida. Elvira Lindo.

También porque no hay muchas más cosas que sepa hacer. Y porque lo imaginario ayuda mucho a comprender lo que sí nos ocurre, eso que suele llamarse "lo real". Javier Marías.

Escribo porque mientras lo hago estoy tan llena de vida que mi muerte no existe: mientras escribo soy intocable y eterna. Rosa Montero.

Para mí, escribir es una oportunidad de viajar al mundo de los sueños y de la imaginación; de inventar personajes y de vivir otras vidas; pero también de asumir

compromisos, aunque a veces vayan envueltos con el papel del entretenimiento. Julia Navarro

Me preguntan por qué elegí escribir. Yo no lo elegí. Es igual que enamorarse. Amélie Nothomb.

Con la fe en que una historia bien contada me arrebató las lágrimas. Nérida Piñón.

En la vida, el dolor ahoga y la risa es efímera. En el texto, se produce una transformación que la inteligencia no puede explicar. Nos sumergimos en el dolor sin llegar a morir, conquistamos la distancia. Observamos, podemos emocionarnos, escoger, aventurarnos. La incertidumbre de la narración resulta más segura que las certezas de la vida. La palabra se hace enteramente nuestra. Soledad Puértolas

En los tiempos y en las condiciones en que vivimos, creo que la creación artística (musical, poética, etc.) continúa siendo uno de los últimos refugios que existen. Andrzej Kusniewicz

«Escribo para ser rico y para ser estimado» Paul Morand.

«Escribo para no pensar» André Doderet.

«Porque la escritura, en definitiva, es la más libre de las ocupaciones: sólo se necesita un bolígrafo, papel y soledad». Bruce Chatwin.

Escribo porque me encantan las palabras. Escribo porque leo. Escribo porque siempre quiero saber qué ocurrirá a continuación. John Boyne.

Escribo porque contar historias es el oficio más antiguo del mundo. Fernando Iwasaki.

Escriure és com màgic i just quan comences i veus que la cosa funciona t'entra una sensació t'han gran que no es pot descriure, tal i com diu:

Y ese día... palpó el vértigo de lo profundo, vivió la originalidad , la iniciativa, la creatividad.

Richard Bach “Juan Salvador Gaviota”

Per molts motius que es busquin i per molt que es vulgui filosofar sobre els fonaments de per què una persona escriu, la raó principal, encara que moltes vegades no es digui, de tan òbvia, és **“perquè m’agrada”**.

8.- Bibliografia

- IMMA AMADEO i JORDI SOLÉ **Curs Pràctic De La Redacció**
ED EDUCAULA 1996
- GRUP EDEBÉ **Llengua i Literatura 4 ESO** ED EDEBÉ 2008
- ANTONI COMAS **Antologia Escolar De La Literatura Catalana**
ED DIÀFORA 1981
- <http://www.wikipedia.org/>
- <http://www.beat.cat/manualdellengua/capitol5.html>
- http://www.el9nou.cat/noticia_o_0/25109
- http://www.el9nou.cat/tvcarta2_o_0_1/7/5118
- <http://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/13352/jordi/caballeria/presenta/casa/temps/tot/emmerda>
- <http://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/17774/editorial>
- <http://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/12737/santjoani/jordi/caballeria/guany/premi/jaume/maspons>
- <http://relatsencatala.cat/autor/jordi-remolins/74705>
- http://www.bromera.com/pla-lector/pdf/El_llibre_es_presenta_en_sociedad.pdf
- <http://www.eltotdigital.com/2012/04/14/aquesta-setmana-parlem-amb-ricard-perez-un-apassionat-dels-comics-que-acaba-de-presentar-la-seva-primera-novel%C2%B7la-heroes-invencibles/>
- <http://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/514/mencio/especial/daniel/palomeiras>
- El 9 Nou
- La Vanguardia
- Revista Psychologies

Per què s'escriu?

La descoberta d'un procés apassionant

Annex 1: Entrevistes a escriptors i
editors

Índex

1.- Entrevista 1: Shimone Natasha Thorn (Escriptora)	113
2.- Entrevista 2: Albert Bosch (Esperit aventurer)	118
3.- Entrevista 3: Anna Sadurní (Editora).....	123
4.- Entrevista 4: Pema Maymó (Editora)	129
5.- Entrevista 5: Irene Solà (Escriptora).....	133
6.- Entrevista 6: Daniel Palomeras (Escriptor).....	143
7.- Entrevista 7: Jordi Caballeria (Escriptor-Editor)	147
Editor.....	148
Escriptor	149
8.- Entrevista 8: Jordi Remolins (Escriptor-Editor)	152
Editor.....	152
Escriptor	154
9.- Entrevista 9: Joan Maluquer Ferrer (Editor)	157
10.- Entrevista 10: Ricard Pérez Braña (Escriptor).....	160
11.- Entrevista 11: Antoni Pladevall (Escriptor).....	164

Índex d'imatges

Figura número	1	Shimone Natasha Thorn	113
Figura número	2	Diario de una belieber	113
Figura número	3	Justin Drew Bieber	113
Figura número	4	Un dels moments de l'entrevista	115
Figura número	5	Cartell de la pel·lícula " <i>Never say never</i> " (Mai diguis mai) sobre la vida de Justin Bieber.	117
Figura número	6	Albert Bosch	118
Figura número	7	Albert Bosch a l'arribada del Pol Sud	118
Figura número	8	"Espíritu de aventura"	119
Figura número	9	Anna Sadurní	123
Figura número	10	<i>Cincuenta sombras de Grey</i> (Trilogía Cincuenta Sombras 1)	124
Figura número	11	Imatge de l'apartat <i>Help! Editor</i>	126
Figura número	12	La Vanguardia	127
Figura número	13	Revista Psychologies	128
Figura número	14	(D'esquerra a dreta començant per dalt) Editorials Columna, Destino, Mina i Planeta.	129
Figura número	15	Irene Solà	133
Figura número	16	<i>Bèstia</i> , Irene Solà	133
Figura número	17	<i>l'india</i>	134
Figura número	18	Per en Xevi, espero que el treball de recerca et vagi genial i que ens tornem a veure, Irene. Llibre firmat per l'autora.	141
Figura número	19	Jo i la Irene el dia de la presentació de <i>Bèstia</i> al Temple Romà de Vic	142
Figura número	20	Daniel Palomeras	143
Figura número	21	<i>El secret del comte</i>	143

Figura número	22	Jordi Caballeria	147
Figura número	23	El temps, que tot ho emmerda	147
Figura número	24	Neurosi	147
Figura número	25	Jordi Remolins	152
Figura número	26	Joan Maluquer	157
Figura número	27	Edicions Galerada	157
Figura número	28	Ricard Pérez Braña	160
Figura número	29	<i>Héroes Invencibles</i>	160
Figura número	30	Antoni Pladevall	164
Figura número	31	Terres de lloguer.	164

1.- Entrevista 1: Shimone Natasha Thorn (Escriptora)

Shimone Natasha Thorn (nascuda el 13 d'Abril del 1997 a Girona) és una noia catalana, que viu a Campdevànol i té 15 anys. Però fa menys d'un any, quan tenia 14 anys, va publicar el seu primer llibre (2011). El llibre es diu «*Diario de una belieber*» i és de l'editorial Pasión por los libros. És una clara reflexió del que és ser un fan de Justin Bieber. La Shimone és una Belieber al 100% que explica com viu la seva passió per en Justin Bieber. Concerts, anècdotes, cançons, i més coses és el què està escrit a les pàgines d'aquest llibre.

Bé, en Justin Drew Bieber va néixer a l'1 de març de 1994 i és un cantant pop comercial canadenc. La seva residència a Stratford, Canadà i actualment té 18 anys i és un dels cantants més joves i famosos del món.

XR: Hola!

SN: Hola!

XR: Per què va escriure un llibre sobre en Justin Bieber?

SN: Bé, doncs unes amigues i jo som molt fans d'en Justin i vaig pensar que així m'agradaria poder expressar el que sentia per ell.

XR: Com se li va acudir el llibre?

SN: Doncs, bé, estava a les xarxes socials i tothom va començar a parlar sobre què sentia quan escoltava una cançó seva, al final del concert com s'ho havien passat... I jo vaig començar a escriure, per exemple, com el vaig conèixer i coses d'aquestes... I llavors, anava escrivint cada dia més, cada dia més i va acabar sent el llibre.

XR: Molt bé. Quan va trigar a escriure el llibre?

Fig. 1: *Shimone Natasha Thorn*

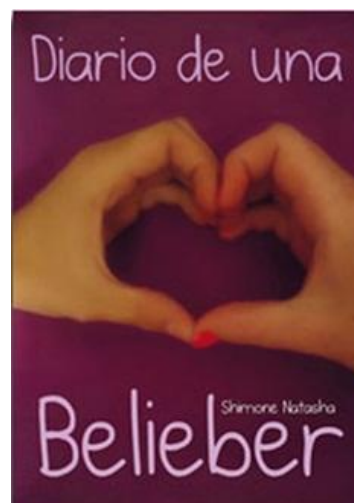

Fig. 2: *Diario de una belieber*

Fig. 3: *Justin Drew Bieber*

SN: Doncs uns cinc mesos més o menys...

XR: Quina és la diferència entre ser belieber i un fan?

SN: Bé, molta gent diu això.. Una fan seria, per exemple, sé qui és en Justin, m'agraden les seves cançons... I una belieber seria: sé qui és en Justin, saber-ho quasi tot... Molta gent diu com una obsessió. *(Riu)*

XR: A llavors, abans d'editar el llibre per la pàgina web-editorial "passionporloslibros" es va platejar editar el llibre per una editorial de nom o de reconeixement?

SN: Bé, ma mare va buscar per internet com contactar amb editorials de gran pes i tal, però després va dir que era massa feina i vam contactar amb Passión por los Libros i els hi va agradar la idea i vam publicar en aquest.

XR: Quan va sortir a la venda el llibre?

SN: Va sortir, l'any passat a finals de desembre.

XR: Està escrivint algun altre llibre ara mateix?

SN: Sí! *(Riu)*

XR: Està relacionat amb el primer?

SN: No, no.. és mol diferent, o sigui, no té res a veure amb en Justin.

XR: Havies escrit quelcom abans d'aquest?

SN: Llibre, no.

XR: I alguna narració o...

SN: Bé, sí però no... No gaire important. Coses que em passaven pel cap...

XR: O sigui alguna narració o alguna cosa així?

SN: Sí, de fet, vaig guanyar (on vivia abans) a Vilafranca, sempre fèiem concursos a l'escola i sempre els guanyava jo. *(Riu)*

XR: Desitja ser escriptora o és una vessant a part de la professió en què es voldrà dedicar en el futur?

SN: M'agradaria ser escriptora, però vull dedicar-me a ser forense científica.

XR: Llavors, t'ha estat difícil compaginar els estudis amb la publicació del llibre?

SN: Una mica sí, perquè al principi faltava molt per les entrevistes i tot això.. Sí una mica sí.

XR: Per què va escriure el llibre en llengua castellana?

SN: Bé, al principi vaig pensar:estic a Catalunya, doncs l'escriuré en català. O en anglès, perquè hi ha molta més gent que parla en anglès. Però vaig pensar, ja que és el meu primer llibre, l'escric en castellà i així es podria vendre a Espanya i Amèrica Llatina (hi ha molta gent que parla castellà). I a llavors vaig dir, és més fàcil escriure'l en castellà i si després sorgeix quelcom ja el traduirien a altres idiomes.

XR: Sap en Justin Bieber de l'existència del llibre?

SN: Que jo sàpiga no. *(Riu)*

Fig. 4: *Un dels moments de l'entrevista*

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

SN: De petita. Ma mare sempre em feia dibuixos, per exemple, un conill al costat d'un arbre i jo sempre a sota escrivia la història d'un conill que vivia sota d'un arbre. Sempre, de petita, sempre m'ha agradat escriure.

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

SN: Com t'acabo de dir, eren petites historietes així, per passar l'estona.

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

SN: Bé, quan em ve una idea, de vegades penso, o sigui, em penso la idea, penso què podria venir després. I després ho escric en un full.

XR: Vostè és una escriptora que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

SN: Bé, normalment abans d'escriure ja tinc en un full pensat què aniré escrivint.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure?

SN: Doncs, m'agrada molt llegir i de vegades m'inspiro en altres llibres.

XR: L'ha influït algun escriptor particular?

SN: Sí! Hi ha un escriptor que m'agrada molt català que és l'Albert Espinosa.

XR: llavors, mentre escriu sol fer alguna altra cosa? Com per exemple: escoltar música...

SN: Normalment sí, escolto música.

XR: Res més? Música i prou?

SN: No, normalment sí, només música i ja està.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

SN: Normalment, sí.

XR: O sigui mai li ha passat què has d'arreglar alguna cosa?

SN: Sí a vegades. O sigui llegeixo, ho acabo de llegir i penso que està acabat i després ho llegeixo i dic no, no m'agrada i torno a començar un altre cop.

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

SN: Normalment quan tinc estona i sí, hi ha vegades que no tinc ganes d'escriure, però hi ha vegades que dius allò: ai, vull escriure! A llavors, ja començo a escriure.

XR: I la pregunta més clau, per què escriu?

SN: Doncs, més que res, per expressar coses que sentim o vols explicar coses que has viscut i no saps com fer-ho. De vegades t'és difícil parlar en persona i escrivint-ho de vegades t'és més fàcil.

Vaig anar a fer l'entrevista a casa seva. Va ser entrar a l'habitació i veure més de la meitat de les parets plenes de pòsters, notícies, entrades..., d'en Justin Bieber. Tenia penjada una cadena de papers, cada anell de la cadena tenia un número, eren els dies que faltaven per el concert d'en Justin. Shimone Natasha anirà al concert d'en Justin Bieber a Barcelona el proper 16 de març del 2013, on abans del concert el podrà conèixer i parlar-li sobre el llibre. Em va ensenyar les entrades de quan va anar a veure la seva pel·lícula al cinema, l'entrada del concert de l'any passat, el tiquet del AVE²¹ de quan va anar a Madrid a veure en Justin durant la seva visita al programa de televisió *El Hormiguero*²² de Antena 3.

Fig. 5: Cartell de la pel·lícula "Never say never" (Mai diguis mai) sobre la vida de Justin Bieber.

Veure vídeo

²¹ És la marca comercial utilitzada per la companyia ferroviària espanyola Renfe Operadora per als seus trens d'alta velocitat de més gamma

²² És un talk show de televisió produït per 7 y acción per a la cadena espanyola Cuatro (fins a setembre de 2011) i Antena 3 (a partir de setembre de 2011), estrenat el 24 de setembre de 2006. Els seus continguts giren al voltant de l'humor, les entrevistes i els experiments de divulgació científica. Està presentat i dirigit per Pablo Motos, en col·laboració amb els titelles Trancas, Barrancas i Petancas.

2.- Entrevista 2: Albert Bosch (Esperit aventurer)

Viure experiències intenses per aprendre cada dia.

L'Albert Bosch va néixer el 1966 a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès, Girona). Està casat i té tres fills. Va estudiar Ciències Empresarials i M.B.A. a E.S.A.D.E.

Es defineix com aventurer i emprenedor, a qui li agrada plantejar-se grans reptes, preparar-se a fons per aconseguir-los, i organitzar tot el projecte per a obtenir el millor resultat tant en la part de repte esportiu, com a nivell professional o personal. Els seus punts forts són la capacitat estratègica, la resistència física i mental, la perseverança, i la capacitat de reacció en situacions crítiques.

Fig. 6: *Albert Bosch*

Entre moltes altres aventures, ha creuat l'Antàrtida sense assistència des de la costa fins el Pol Sud (1.152Km. – 98% en solitari), ha participat en 8 Dakars (2 en moto i 6 en cotxe), corredor habitual d'Ultra Maratons, ha fet més de 100 curses de diferents disciplines d'esports extrems, i ha completat el projecte '7 Cims' (Escarlar les muntanyes més altes de cada continent, amb l'Everest com a punt final).

Fig. 7: *Albert Bosch a l'arribada del Pol Sud*

És empresari des dels 26 anys, i el 2004 va fundar INVERGROUP, com a plataforma per a gestionar diferents projectes d'emprenedoria, i per a promoure projectes d'inversió en l'àmbit de l'energia i el medi ambient.

"*Esperit d'aventura*" o "*Espíritu de aventura*" és el seu primer llibre i va sortir a la venda el 25 d'octubre de 2010. Quines són les similituds entre un Emprenedor i un apassionat per les aventures? Que tots dos han d'enfrontar-se als mateixos 7 reptes per a avançar:

- Acostumar-se a viure amb una incertesa constant
- Estar preparat per a prendre riscos
- Saber gestionar bé la relació entre l'èxit i el fracàs
- Tenir la intuïció necessària
- Ser molt ambiciós en els seus objectius
- Entendre que la solitud formarà part essencial del viatge en moltes ocasions, i...
- Comptar amb la Bona Sort com aliada

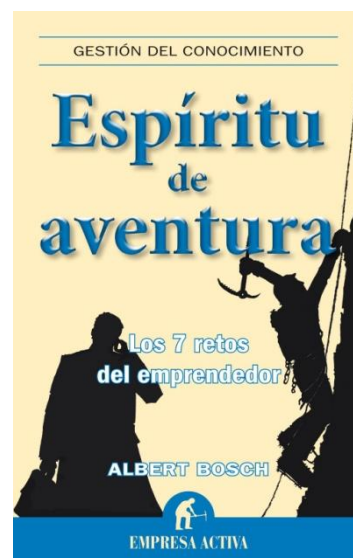

Fig. 8: "*Espíritu de aventura*"

Aquests són els factors que haurien de formar part, necessàriament, de la manera de ser i de viure d'un emprenedor i de tothom qui tingui l'Esperit d'Aventura necessari per a VIURE. A part també escriu articles i diferents escrits a la premsa.

XR: Si no hagués estat un aventurer, hauria escrit mai cap llibre?

AB: És difícil de dir, però vull pensar que sí. A mi m'agrada molt escriure i comunicar idees, i suposo que si no ho hagués fet partint del meu posicionament com aventurer, ho hagués fet des d'algun altre punt de vista.

XR: El fet de ser famós, li va facilitar la publicació del seu llibre?

AB: Jo diria que de famós no gaire... pot ser una mica notori en els meus entorns. Precisament el primer llibre que vaig escriure, que es titula "Esperit d'Aventura", va ser el 2010, quan tot i ser ja una mica conegut, no era tant públic com ara, després d'haver fet l'expedició al Pol Sud. Però suposo que tenir una certa imatge pública, i esperant que aquesta sigui més bona que dolenta, sempre ajuda per poder convèncer a un editor que et publiqui un llibre.

XR: L'escriptura, al no ser la seva tasca habitual, li va costar gaire esforç i temps?

AB: Per mi va ser com una aventura més, doncs tot i que sempre m'ha agradat escriure i que me'n he fet un fart, atrevir-me a fer un llibre era entrar en una zona desconeguda i assumir uns certs riscos. Va ser un important esforç, però que vaig fer molt gustós perquè notava que cada hora invertida en aquest projecte era un any d'aprenentatge, i a més em permetia treballar i expressar conceptes molt importants per a mi.

XR: Té projectes de futur com a escriptor?

AB: Sí. Ara mateix estic a punt d'acabar el meu segon llibre. L'he d'entregar la primera setmana de novembre i encara no sé com el titularé. El procés de tancament és una pressió molt forta, i molt gustosa. I m'agradaria realment que el tema anés bé, ja no tant per l'èxit personal, sinó perquè em permetés anar avançant com a escriptor i poder fer-ho encara més en el futur.

XR: Quina experiència ha tingut sent escriptor, al no dedicar-s'hi professionalment?

AB: Ha estat una experiència molt gratificant en tots els sentits. De totes maneres, intento pensar que tot i no ser escriptor professional, sí que forma part de la meva professió en general, doncs també em genera una imatge i un posicionament que m'aporta molt valor per a la meva feina, tant en la vessant de conferenciant com en la de gestor de projectes d'inversió en temes mediambientals.

XR: Ho ha considerat una gran aventura?

AB: Ja ho he dit abans. Per mi cada projecte on veig que tinc unes certes capacitats, però que no domino al 100% i que em suposa, per tant, entrar en una dimensió que m'és desconeguda i incerta, és viure una aventura. Això pot ser al Pol Sud, fent un tema professional, donant una conferència, muntant un projecte musical com estic fent ara, o escrivint un llibre. La vida és una aventura molt interessant si l'agafes amb aquesta actitud.

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

AB: Sempre m'ha agradat força. Però pot ser va ser a la universitat i en les primeres feines, on gaudia molt quan em tocava redactar coses. Penso que el fet de comunicar és un dels trets que ens fa més humans.

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

AB: Era un assaig que aportava una reflexió entre la similitud que hi havia entre els emprenedors i els aventurers. Parlava d'uns factors molt comuns en ambdues actituds. I pretenia la finalitat de valorar i divulgar l'actitud activa, emprenedora, aventurera, valenta i innovadora a la vida; contra l'actitud passiva, "apalancada", victimista, crítica, conservadora i atemorida.

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

AB: Si només és una idea, l'escric en un full. Sempre porto un boli i un paper plegat a sobre per anotar conceptes, cites, idees. Només em poso a redactar quan he de fer un text, sigui per un article, una entrevista, un post a la web o un capítol d'un llibre.

XR: Vostè és un escriptor que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

AB: Com a aspirant a escriptor o escriptor novell, no em puc permetre deixar-me portar, i necessito estructurar mínimament el què vull escriure abans de posar-m'hi. Però certament em passa que sovint, i cada vegada més, quan em poso a teclejar, em comença a fluir el text, com si sortís tot sol, i expandint-se molt respecte a l'estructura prèviament marcada per mi mateix.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure? L'ha influït algun escriptor particular?

AB: Les meves inspiracions venen de les experiències vitals que he pogut anar experimentant en la vida d'aventures i en la vida normal. També el llegir, escoltar o conversar m'inspira sovint, però he de reconèixer que jo no sóc pas un gran lector. Dedico tant de temps a l'acció a la vida, que no me'n queda tant per l'estudi, per la teoria, per la lectura profunda.

XR: Mentre escriu sol fer alguna altra cosa? Com per exemple: escoltar música...

AB: Intento centrar-me només en escriure. I escoltar música mai... ni quan escric ni quan faig esport o aventura. Faci el què faci, sempre intento concentrar-me al màxim en el moment, tant per intentar fer-ho bé, com per gaudir-ho al màxim i expressar al màxim l'experiència.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

AB: Estic molt d'acord amb aquella expressió que diu que un llibre o una pel·lícula mai s'acaba, sinó que es tanca. Si un hagués d'estar del tot satisfet de la seva obra abans de donar-la per acabada al 100%, no l'acabaria mai. Un sempre té alguns dubtes i li agradaria millorar o canviar coses a cada lectura; però ha de concloure i entendre que la perfecció no és el millor camí, i millor fer-ho que no acabar-ho per voler-ho tenir tan polit.

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

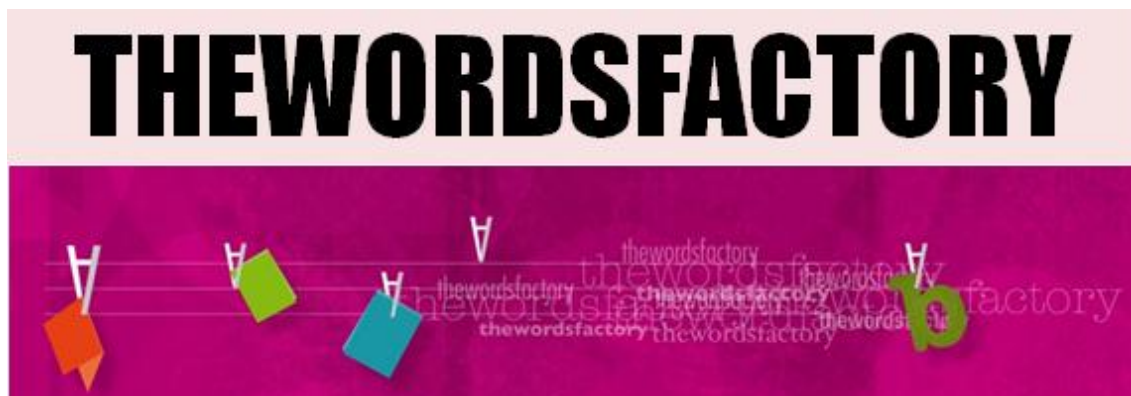
AB: La meua vida és massa anàrquica com per poder-me permetre el luxe d'establir una hora determinada per l'escriptura. Porto tanta activitat, que he d'escriure quan puc. O fins i tot diria que si escrigués quan puc, encara hauria d'omplir el meu primer full, doncs en realitat no puc mai. He de forçar de cercar espais de temps mínimament tranquils i creatius (moments on estigui una mica inspirat i no contaminat per altres temes); i això no sempre és fàcil.

XR: Per què escriu?

AB: Perquè m'ajuda a gaudir més de tot el que faig, veig o penso. Perquè em permet de ser molt més conscient de la vida i del perquè de la vida. Perquè m'agrada molt divulgar conceptes potents i aportar idees que puguin ser útils o inspiradores als demés. Perquè m'ajuda a ordenar idees, crear conceptes i millorar el meu posicionament com a ponent. I sobre tot, perquè m'agrada molt. Si em preguntessin que vull ser de gran, jo diria que escriptor. A part d'estar en contacte amb la natura on sigui i de la manera que sigui, i d'estar amb els meus fills, és clar; el que més feliç em fa és estar assegut davant de l'ordinador escrivint alguna cosa.

3.- Entrevista 3: Anna Sadurní (Editora)

Pensar en un llibre i veure'l després a les teves mans no té preu.

L'Anna Sadurní és una Coordinadora editorial, editora, redactora, correctora, Tècnica editorial i, amb molt d'orgull, becària de 38 anys.

Ha treballat a Edicions 62, Baula, Mc Graw, Pau Education, Edebé, Castellnou, Random House Mondadori... i en moltes d'altres.

Té un blog que explica totes les seves experiències editorials:

<http://thewordsfactory.wordpress.com/>

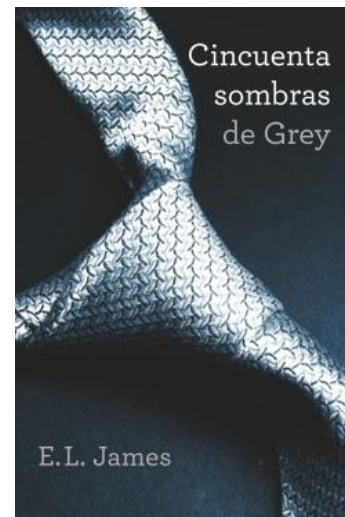
Fig. 9: Anna Sadurní

XR: Quin és el procés que un editor ha de dur a terme per saber si una novel·la es pot editar?

AS: El més important és que s'ajusti a l'editorial i als llibres que publica l'editorial; és a dir pot ser un molt bon llibre, però no es pot editar en l'editorial que es presenta l'original. Molta gent envia obres sense saber on les envia i això és una pèrdua de diners i de temps. Si l'original s'envia en el lloc correcte, es valora que estigui ben escrit, ben estructurat i que enganxi.... Pensa també que hi ha moltíssimes editorials i no totes són literàries. Així que si tens alguna cosa en ment, pensa que a Espanya hi ha més de 200 editorials.

XR: En temps de crisi influeix la selecció d'una novel·la? Heu canviat les tècniques?

AS: Molt bona pregunta. En temps de crisi, l'editor no s'arrisca. Això vol dir que en les editorials infantils s'han tornat a reeditar els clàssics (contes populars de tota la vida). Ara el *best seller* és *Cincuenta Sombras de Grey*: Els de la mateixa editorial no s'ho expliquen. La temàtica és sexual i sembla ser que és perquè la gent està cansada de llegir notícies sobre la crisi i prefereixen temes que els allunyin de la realitat i que els facin evadir.

XR: Quins són els trets que ha de tenir un llibre, per què sigui editat?

Fig. 10: *Cincuenta sombras de Grey* (Trilogía *Cincuenta Sombras I*)

AS: Tal com t'he dit abans la pregunta principal és: A on s'envia? Bàsicament que estigui ben escrit, que tingui "ganxo" i que s'ajusti als nostres temps. També hi ha un apartat molt important que és l'aspecte comercial. Un autor mediàtic ven molt més que un desconegut. El volum de fans del facebook o si un autor té un blog pot determinar si es publica o no.

XR: Davant el dubte de saber si editar o no una novel·la, què preferiu editar-la vosaltres o rebutjar-la?

AS: En temps actuals, rebutjar-la. Les pèrdues són importants.

XR: Ha passat mai que hagueu rebutjat una novel·la i després hagi estat una èxit? Quin cas?

AS: En una editorial on estava abans van rebutjar al Zafón²³ perquè l'original que va enviar no s'ajustava als criteris de la casa.

XR: Es pot tenir el pressentiment que un llibre serà un *best seller* o no?

²³ Carlos Ruiz Zafón (Barcelona, 25 de setembre de 1964) és un escriptor català. Viu a la ciutat californiana de Los Angeles des de 1993, on es va dedicar uns anys a escriure guions de cinema al mateix temps que desenvolupava la seva carrera com novel·lista. La seva primera novel·la per a adults, *L'ombra del vent*, va ser un gran èxit de vendes.

AS: Hi ha estudis de màrqueting molt potents on es pot predir. Ara amb internet tot és avaluable.

XR: Un cop escollida l'obra quin és el procés d'edició?

AS: A cada editorial es diferent, però bàsicament:

1. Editor fa la paginació del llibre.
2. Editor es reuneix amb equip de disseny i de màrqueting per parlar de les característiques.
3. Editor ho passa al redactor per tal que ho envii a corregir.
4. Redactor ho envia a maquetador.
5. Maquetador entrega proves i editor i redactor ho revisen.
6. Editor ho envia a autor.
7. S'incorporen esmenes autor.
8. S'envien PDF's a imprimir.

XR: Un cop ja editada, quin procés se segueix per donar-la a conèixer?

AS: Es pot fer una presentació o es mou per les xarxes socials: web, facebook, twitter...

XR: A nivell català, el dia de la Diada de Sant Jordi, quines estratègies s'utilitzen per popularitzar una novel·la?

AS: Sobretot s'escullen autors mediàtics: Buenafuente, Espinosa... Atrauen a molt de públic.

XR: Per a la popularitat d'una novel·la és important tenir una bona publicitat, però és clar, suposo que no es pot fer en totes les novel·les. Per tant quin tipus de novel·la escolliu?

AS: Tot es mou per Internet i pel boca a boca. També està molt de moda els books-trailers. Aquest és el meu preferit:

<http://www.youtube.com/watch?v=PrmMFFpKxgw>

Són vídeos del llibre.

XR: Influeix la moda? Per exemple quan es van posar de moda els vampirs, es venien més els llibres de vampirs que la resta?

AS: Sí, la moda influeix molt. Però els llibres de moda són passatgers... Però un bon llibre, mai morirà. A vegades em lleigeixo Papasseit i penso que encara està viu.

XR: Creu que els llibres digitals són el futur?

AS: Una part del futur sí. Sobretot llibres de viatges, de notícies actuals com els de medicina que han d'estar molt al dia. Crec que el digital és un complement del paper.

XR: Per què creu que s'escriu?

AS: Perquè agrada i és una manera d'alliberar els pensaments.

XR: Gaudeix amb la seva feina?

AS: Molt. Em passo 9 hores a la feina i quan arribo a casa a vegades em torno a posar a escriure i no sé com se'm passa el temps...

Anna Sadurní

<http://thewordsfactory.wordpress.com/about/>

El blog de l'Anna Sadurní era molt original. Hi havia un apartat sobre ella mateixa. Però en lloc de definir-se a ella mateixa, volia que la gent la definís i expliqués alguna bona estona que hagin passat junts treballant, editant un llibre...

I després hi havia un apartat titulat: *Help! Editor*. Un espai pensat per a tota aquella gent que sempre ha volgut fer una

pregunta a un editor i no s'ha atrevit mai a fer-la o senzillament una pàgina per compartir opinions i sensacions del món editorial.

Un bloc relacionat amb l'escriptura, amb els llibres que he editat i a tota la gent que he conegut...

L'Anna Sadurní després de quedar-se a l'atur li va costar trobar feina un altre cop del que li agradava, no obstant no va tirar mai la tovallola. Algunes revistes i diaris li van fer entrevistes sobre la crisi i el fet de ser editora:

Fig. 11: Imatge de l'apartat *Help! Editor*

Salir adelante es posible

1. MARÍA ZAPATA

Con 59 años, acaba de abrir su primer negocio, Reborn, una tienda/taller ubicada en el barrio del Born dedicada al diseño, fabricación y venta de muebles reciclados

María Clara, colombiana de 59 años, trabajaba como arquitecta en el área de urbanismo de una empresa de ingeniería desde hacía diez años. Pero debido a la crisis la despidieron hace un año. "No sabía qué hacer, quería continuar ejerciendo de arquitecta pero era consciente de que mi edad era un *handicap* para acceder a un trabajo así, pues las empresas prefieren personas más jóvenes con una remuneración menor", asegura.

En este proceso de reflexión, su hijo Pablo, que se dedicaba puntualmente al diseño de muebles, le planteó montar una tienda/taller donde podían diseñar, fabricar y vender muebles reciclados. "Me pareció una buena idea porque me permitía dar continuidad a mi carrera profesional al lado de mi hijo", apunta.

Pero le empezaron a surgir dudas sobre la viabilidad del negocio, "sobre todo en cuanto al alquiler del local, los clientes potenciales y la financiación", añade. Sabía que en Barcelona Active ofrecían asesoramiento y formación para emprendedores, por lo que decidió acudir allí para que la orientasen.

"Fue de gran ayuda el apoyo que tuve de este equipo de profesionales, que me acompañaron en todo el proceso de creación de la empresa", explica María Clara. Se apuntó al programa de creación de empresas "Emprende en el sector del comer", un tipo de formación pensada y diseñada para asesorar a los emprendedores en la elaboración del plan de empresa, para mejorar las habilidades emprendedoras y de gestión empresarial.

En el plan de empresa definieron los clien-

tes potenciales, decidieron la ubicación, a través de uno de los locales que ofrece el Ayuntamiento a emprendedores, y concretaron la financiación, que fue mediante econiocréditos, además de la capitalización del paro que hizo.

"No sé lo que pasará -manifiesta María Zapata-. En todo caso, estoy más segura de mí misma y sé que cuando una puerta se cierra, se abre otra".

El pasado mes de octubre, María Clara y su hijo vieron como su sueño se hacía realidad. Abrieron el local, al que llamaron Reborn. "Nunca imaginé ser empresaria a mi edad, pero ahora que lo soy veo que el esfuerzo personal y económico ha valido la pena", apunta.

2. ANNA SADURNÍ

Tras quedarse en el paro, Anna acudió a Barcelona Active para recibir asesoramiento y formación para encauzar su carrera profesional. Al mes consiguió trabajo.

Anna Sadurní, de 38 años, filóloga catalana de profesión, tiene una amplia experiencia como editora. Pero, como tantos otros profesionales cualificados, este año se quedó en el paro.

Cuando empezó a buscar trabajo le surgieron dudas acerca de su CV y de las competencias que debía reforzar para ser más atractiva para las empresas. "Sin pensármelo dos veces, acudí a Barcelona Active, donde ya había realizado algún curso anteriormente, y en una primera sesión de asesoramiento personalizado planteé todas mis dudas", explica. Le recomendaron que se acogiera al programa "Activa't per l'ocupació", que ofrece un amplio abanico de actividades formativas orientadas a conocer las oportunidades profesionales que hay en la ciudad, definir

los objetivos profesionales, mejorar el CV, preparar la entrevista de trabajo y mejorar el perfil profesional en las redes sociales.

Anna participó en diferentes cursos, para aprender, por ejemplo, a preparar un CV competencial. "Tenía claro que para encontrar trabajo debía promocionarme mucho más, y que esto pasaba por resaltar mis puntos fuertes". A los pocos días le llamaron de una editorial para cubrir una vacante de seis meses.

3. JAUME MARTÍNEZ

Tiene 21 años y trabaja como auxiliar de Restaurante bar en el hotel Four Points Barcelona Diagonal, tras acogerse al programa Joves amb Futur

Hace un año, Jaume Martínez tenía un contrato de prácticas en una empresa como informático. Aunque aprendió mucho, no le motivaba lo suficiente como para dedicarse a ello. Si que le interesaba, en cambio, el sector de la hostelería. Un día decidió dar un giro a su carrera profesional y aprender este oficio. Acudió al Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) y le informaron del programa *Joves amb Futur*, impulsado por Barcelona Active, que ofrece orientación, formación especializada en un sector y la posibilidad de acceder a un contrato laboral en prácticas durante seis meses.

Fue así como después de realizar un curso formativo en hostelería accedió al hotel Four Points Barcelona Diagonal como auxiliar de restaurant bar. "Este curso me permitió aprender los principios básicos de esta profesión, pero también otras habilidades que desconocía, como el trabajo en equipo o la importancia de los riesgos laborales", explica Jaume.

Le han anunciado que le renovarían y le han propuesto trabajar por un tiempo en el restaurante en otro hotel de la cadena fuera de España. "Dije que sí al momento, es una oportunidad para seguir aprendiendo", afirma.

Fig. 12: La Vanguardia

Anna, 35 años, editora

"Aunque la crisis tenga connotaciones negativas, en mi caso he podido encontrar el lado positivo. Me adapté a la situación y, a pesar de que al principio tuve que hacer cosas que antes me hubieran parecido impensables, ahora vuelvo a trabajar en lo que me gusta y me he vuelto más tolerante, más empática con la gente. El simple hecho de levantarme cada mañana sabiendo que trabajo en algo que me gusta me hace sentir bien conmigo misma. Estoy convencida de que ahora trabajo mejor que antes. En ningún momento perdí la esperanza.

Pienso que ante la crisis hay dos maneras de reaccionar, o te hundes o empiezas a buscar soluciones. No hay que olvidar nunca qué es lo que quieres, lo que te gusta. Puedes hacer otro tipo de trabajo temporalmente, pero saber que vas hacia allí, y no decir: 'hay crisis, así que tiro la toalla y ya no intento volver a lo que me gusta'. Creo que cuando quieres una cosa y crees en ello, aunque tu entorno esté en contra, puedes conseguirlo. No debes dejarte influenciar por los comentarios del tipo 'todo está muy mal', 'no lo vas a conseguir'. También

la crisis me ha demostrado que tengo muy buenos amigos y que mi familia siempre está a mi lado. Incluso gente que no me esperaba se ha movido para ayudarme. Hizo que me diera cuenta de que tengo un entorno de gente que me quiere y que cuando he logrado salir de esa situación se ha alegrado por mí. También me ha servido para aprender a decir que no a según qué deseos materialistas, algo que creo que también es bueno porque nos ha hecho reflexionar a todos un poco. Por último, he podido comprobar cómo ahora disfruto más de las pequeñas cosas."

"NUNCA HAY QUE OLVIDAR
QUÉ ES LO QUE QUIERES,
LO QUE TE GUSTA HACER"

PSYCHOLOGIES - 103

Fig. 13: Revista Psychologies

4.- Entrevista 4: Pema Maymó (Editora)

Pema Maymó és l'encarregada del Departament d'Edició de les editorials Columna, Planeta, Destino i Mina.

Columna edicions va ser fundada l'any 1985 i va irrompre amb èxit en el món editorial català

Edicions Destino té un projecte editorial que combina prestigi i creació en narrativa i assaig.

L'editorial Mina és una editorial jove, creada el Sant Jordi del 2005.

L'editorial Planeta basa el seu èxit en un catàleg que desperta l'interès d'un gran nombre de lectors....

Fig. 14: (D'esquerra a dreta començant per dalt) Editorials Columna, Destino, Mina i Planeta.

XR: Quin és el procés que un editor ha de dur a terme per saber si una novel·la es pot editar?

PM: El més important per a un editor és llegir. Llegir molt. Quan un original cau a les nostres mans hem de tenir un criteri que determini si aquell llibre té viabilitat o no. Cada editor té el seu, però hi ha punts imprescindibles, com un estil personal, una versemblança en allò narrat, un interès per part del lector...

XR: En temps de crisi influeix la selecció d'una novel·la? Heu canviat les tècniques?

PM: Cada editorial té la seva línia pròpia. En el nostre cas Columna Edicions és una editorial generalista i de caire comercial. Això fa que estiguem força atents a les tendències de tota mena per poder arribar a allò que el lector busca en un moment precís. De totes maneres, també tenim autors “marca de la casa” que no segueixen cap mena de tendència. I apostem, com una altra via, per autors novells que tenen alguna cosa a dir diferent del que s’ha publicat fins ara.

Això sí, la crisi ha fet que els tiratges no siguin tan alts i que siguem més acurats a l’hora d’escollir quins títols publiquem.

XR: Quins són els trets que ha de tenir un llibre, per què sigui editat?

PM: Bàsicament, qualitat literària i comercialitat. Si entrem a definir aquests trets, podem parlar de versemblança, estil propi, correcció estilística, originalitat, interès per part del nostre lector...

XR: Davant el dubte de saber si editar o no una novel·la què preferiu editar-la vosaltres o rebutjar-la?

PM: El dubte existeix en algunes ocasions, però com que tenim un equip editorial que es reuneix cada setmana per parlar d'originals, compartim amb les altres editores aquests possibles dubtes i veiem quina decisió es pren. Però el *feeling*²⁴ també és necessari, sigui per acceptar o rebutjar una novel·la... I pot sortir bé o no! El risc també forma part de la nostra feina!

XR: Ha passat mai que hagueu rebutjat una novel·la i després hagi estat una èxit?

PM: En els tres anys que treballo a Columna no hem tingut cap cas sonat, però segur que ha passat. A tots els editors els ha passat algun cop!

XR: Es pot tenir el pressentiment que un llibre serà un *best seller* o no?

PM: Es pot tenir el pressentiment, però perquè resulti ser un *bestseller* han de confluïr molts altres factors, interns i externs a l'editor. El moment en què un llibre arriba a les llibreries marca moltíssim el seu camí. I quan parlem de moment ens referim a moment social, històric, però també amb quines altres novetats haurà de "lluitar" a la taula de novetats.

XR: Un cop escollida l'obra quin és el procés d'edició?

PM: Un cop l'autor signa el contracte, treballem amb ell per arrodonir el llibre (si cal). És l'editing. Després, un cop entregat l'original definitiu, aquest llibre es maqueta, passa per diverses correccions, es treballa una coberta, uns textos de contracoberta, es fa el pla de comunicació i màrqueting, es presenta a la comercial, als llibreters...I finalment es porta a impremta, es produeix i es distribueix a llibreries.

XR: Un cop ja editada, quin procés se segueix per donar-la a conèixer?

²⁴ Sensació

PM: Cada llibre té el seu propi pla de comunicació, però en línies generals, tots es penjen a la pàgina web de l'editorial, s'envia nota de premsa i exemplars del llibre als mitjans de comunicació, es fa un butlletí comercial per a les llibreries (mesos abans que surti el llibre).

Segons el llibre es pot fer un pla de màrqueting i comunicació més complet: des de falques de ràdio fins a anuncis a mitjans de comunicació, passant per *newsletters* específics a lectors d'un tipus de novel·la (novel·la negra, p.ex.), entrevistes amb l'autor, presentacions a llibreries, etc.

XR: A nivell català, el dia de la Diada de Sant Jordi, quines estratègies s'utilitzen per popularitzar una novel·la?

PM: Les apostes de Sant Jordi solen publicar-se el mes de febrer i març. Són llibres que acompanyem d'una campanya de comunicació important, amb falques de ràdio, anuncis a diaris i revistes, campanya intensiva de l'autor als mitjans, promoció al punt de venda (expositors), etc.

XR: Per a la popularitat d'una novel·la és important tenir una bona publicitat, però és clar, suposo que no es pot fer en totes les novel·les. Per tant quin tipus de novel·la escolliu?

PM: Les prioritats són: els premis (Ramon Llull, Josep Pla, Prudenci Bertrana), els autors importants (tipus Martí Gironell²⁵, en el cas de Columna) o els llibres aposta d'aquell Sant Jordi.

XR: Influeix la moda? Per exemple quan es van posar de moda els vampirs, es venien més els llibres de vampirs que la resta?

PM: Sí, això passa. Les novel·les d'Stieg Larsson²⁶ van fer créixer les vendes de novel·la negra sueca. Ara passa amb les novel·les eròtiques, arran del *boom* de "Cinquanta ombres de Grey".

²⁵ Martí Gironell i Gamero (Besalú, 1971) és un periodista i escriptor català. Llicenciat en periodisme per la Universitat Pompeu Fabra i en filologia anglesa per la Universitat de Barcelona, va començar la seva carrera periodística quan tenia 14 anys a Ràdio Besalú. La va continuar a Ràdio Olot, a RAC 105 i a Catalunya Ràdio, on ha fet diversos programes. Actualment treballa als Serveis Informatius de Televisió de Catalunya. És autor de *La ciutat dels somriures* (Cossetània, 2005) i de la novel·la *El pont dels jueus* (Columna, 2007). L'any 2008 va rebre el premi Nèstor Luján per la novel·la *La venjança del bandoler*.

XR: Creu que els llibres digitals són el futur?

PM: Són una part del futur. No tot el futur, encara. Però el mig-llarg termini costa de predir, en aquests moments!

XR: Per què creu que s'escriu?

PM: Molts autors diuen que escriuen “perquè no poden evitar-ho, com respirar”. M’agrada pensar que és així, encara que sigui una idea romàntica de l’escriptura! Suposo que qui escriu és perquè sent que té alguna cosa a dir, a explicar, com qui pinta un quadre o qui fa una cançó.

XR: Gaudeix amb la seva feina?

PM: Sí, és una feina que barreja gestió, una certa creativitat, confiar en l’instint, conèixer gent nova, llegir molt i arriscar-se molts cops. Escrit així no sona gens malament, oi?

²⁶ Karl Stig-Erland Larsson, conegut com Stieg Larsson va ser un periodista i escriptor suec, famós per l’èxit de la publicació pòstuma de la sèrie de novel·les de misteri "Millennium". És una trilogia formada pels títols *Els homes que no estimaven les dones*, *La noia que somiava un llumí i un bidó de gasolina* i *La reina al palau dels corrents d'aire*.

5.- Entrevista 5: Irene Solà (Escriptora)

Irene Solà (nascuda el 17 d'agost del 1990 a Malla) és estudiant de Belles Arts. Recentment, ha guanyat el 48è Premi de Poesia Amadeu Oller per a poetes inèdits (menors de trenta anys) amb l'obra 'Bèstia' (Editorial: Galerada). El jurat del guardó, compost per Carles Miralles, David Castillo, Lluïsa Julià, Isabel Pijoan, Antoni Pladevall, Joan Maluquer i Ferrer i Pius Morera, n'ha destacat la poesia "suaument violenta, colpidora i tènue", plena d'idees i amb "incorporacions d'objectes aparentment impoètics", en un "univers surrealista molt suggerent i ben sostingut". El Premi és un dels més antics que ininterrompudament s'atorguen en llengua catalana.

Anteriorment l'han guanyat, entre altres, Núria Martínez Vernis (2000), Andreu Gomila (2001), Manuel Forcano (1992), Carles Torner (1984), Víctor Sunyol (1980), Francesc Codina (1974), Joaquim Sala Sanahuja (1973), Ramon Pinyol (1972), Miquel Desclot (1971) o Carles Miralles (1965).

El guardó fou instituït per la Parròquia de Sant Medir de Barcelona i aquests darrers anys n'ha sortit un grup de poetes que han consolidat la

difusió del premi, com Estel Solé (2011), Laia Noguera (2002), Àngels Gregori (2003), Maria Cabrera (2004), Irene Tarrés (2005), Mireia Calafell (2006), David Caño (2007), Anna Ballbona (2008), Marc Rovira (2009) i Sònia Moya (2010).

Irene Solà viu entre Malla i Barcelona, on estudia Belles Arts. En la investigació artística transdisciplinària en què treballa conflueixen els estudis universitaris i la inquietud per la literatura, que ja ha estat premiada en diversos certàmens des del 2004,

Fig. 15: Irene Solà

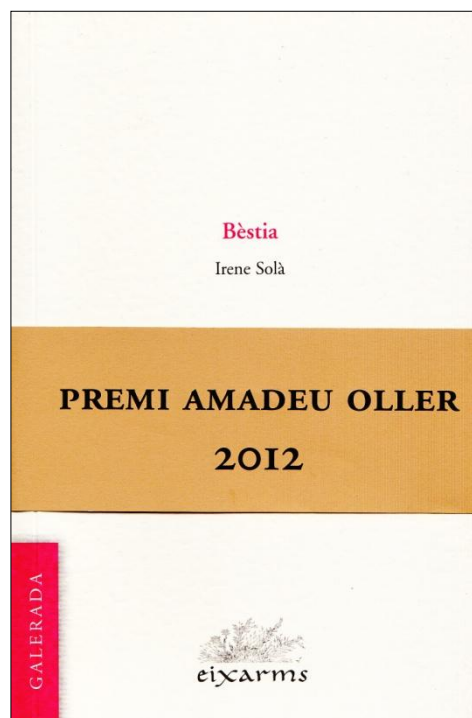

Fig. 16: *Bèstia*, Irene Solà

entre els quals destaquen la publicació del conte 'L'Ahir es diu Júlia, i l'endemà també', en el recull 'Aprenents i altres contes', accèssit al XXVI Premi Antoni Bofarull de narrativa i en el 21è Premi Miquel Martí i Pol.

És cofundadora del 'fanzine' de creació contemporània 'Vols Russos', participa en diversos projectes col·lectius i va preparar al juny del 2012 una exposició a Vic. La seva investigació arribarà a través d'un projecte literari i artístic a Islàndia el 2013.

Ens vam trobar el bar l'Indià de Vic on vam estar parlant durant una llarga estona sobre música i altres característiques que teníem en comú. Ella va demanar un te fred de llimona i jo un te de canyella i vainilla. Me'l van servir amb una tassa marroquina. Posteriorment, vam dur a

Fig. 17: *l'indià*

terme l'entrevista.

XR: Com a estudiant de Belles Arts, quina afició li va cridar l'atenció primer de les disciplines artístiques? Arts escèniques, literàries, plàstiques, visuals

IS: Com a estudiant de Belles Arts, dins del món de les belles arts, nosaltres pràcticament només tractem el que són les arts molt plàstiques: escultura, pintura, gravat, vídeo, fotografia... Entre totes aquestes, al primer moment, la que em va interessar més va ser la pintura. Després m'he anat acostant més al que és l'art contemporani, i l'art més conceptual, on també hi cap, potser, la poesia i arts així menys concretes, menys pintura i pinzells, sinó arts de més concepte. Però també t'he de dir, que abans d'entrar a belles arts, jo ja escrivia, o sigui, que la meva afició per la literatura i per l'escriptura no té a veure amb belles arts, perquè ja venia d'abans, sinó que és més aviat com paral·lela.

XR: Un dels grans títols que he llegit de les seves obres publicades és: 'L'Ahir es diu Júlia, i l'endemà també', aquesta Júlia és una persona coneguda?

IS: Aquesta obra és un conte llarg. La Júlia era un personatge totalment imaginari, perquè a més a més li passaven tot un seguit de coses que en realitat a mi no m'havien passat mai. No m'havia passat res ni molt menys semblant, sinó que era un personatge

molt inventat. Júlia era un nom de noia que m'agradava quan era més petita i suposo que el vaig posar per això.

XR: Quina és la raó que l'impulsà a participar a concursos literaris en lloc de la publicació per a una editorial?

IS: Més que res, perquè jo quan vaig començar a escriure era molt petita i sempre havia fet una mica el beneit d'escriure contes i històries. Però després quan tenia 12 anys o així, des de l'institut ens van fer participar a un concurs de redaccions de la Coca-Cola. Llavors a cada classe feien un seguit de redaccions i triaven dues de cada classe i van triar la meva, i llavors me'n vaig anar a Girona. Molt sorprenentment per part meva vaig quedar primera a nivell de Catalunya.

XR: A si?

IS: I és clar jo vaig *flipar*,²⁷ i tal i com t'he dit, sempre havia escrit i havia fet cosetes així, però va ser la primera vegada que algú molt seriosament em va dir: "*fes-ho perquè te'n surts!*"

XR: Però és molt, eh, per això!?

IS: Sí clar! Va ser brutal! Vaig anar a Londres, em van regalar un ordinador portàtil, una impressora, vaig anar a la Generalitat.. O sigui, va ser un boom a la meva vida i no m'ho esperava gens i va ser com molt intens. Després d'això, vaig posar-me a escriure més seriosament, el que anava fent i deixava oblidat en llibretotes o en documents de word, doncs ara era més professional i intentava acabar les coses que començava. I llavors va ser quan vaig provar d'enviar-ho a concursos literaris. I ho enviava a concursos literaris i no a editorials, perquè tenia 14 anys i en aquells moments enviar-ho a una editorial no sabia ni per on començar! No sabia ni a quines editorials enviar, tenia clar que no em farien gens ni mica de cas i els concursos literaris, com que n'hi ha per gent jove, i com que ja entenen que potser el que estàs fent és un procés d'aprenentatge i que potser encara no està a punt encara per publicar i encara tens 14, 15 anys... Per aquesta raó, vaig començar a provar sort en els concursos literaris.

XR: I ara que ja és més gran, encara continua preferint els concursos literaris abans que una editorial?

²⁷ Al·lucinar

IS: Continua sent un pèl difícil. Si et dic la veritat, a mi em van donar l'Amadeu Oller dient-me que vaig guanyar i em van publicar el llibre i jo vaig al·lucinar, tampoc m'ho esperava. No m'havia plantejat abans si anar a una editorial o concurs literari. Les editorials són una mica difícils, no saps ben bé quan comences si encara no... Fins i tot ara tinc la sensació d'estar començant i des ser molt jove encara i de no tenir molta experiència en aquest món. Doncs, no sé ben bé com anar a una editorial i ficar la pota i enviar-los-hi un mecanoscrit. Un concurs literari és com una manera més fàcil de provar sort. També és més lenta, perquè en un concurs literari tu envies un text o el que sigui i no et diuen res fins al cap de 5 o 6 mesos, i a més a més, mentre tu has enviat aquell document al concurs literari no el pots enviar enlloc més. O sigui, tu no pots enviar la mateixa història o el mateix full de poemes a dos concursos literaris alhora. Això és molt lent i t'has d'esperar i, de vegades, potser que no et surti absolutament res. A vegades no la gran majoria dels casos potser que no tinguis sort. Ara estic continuant escrivint i és una cosa que haig de començar a plantejar-me. Ara quan acabi el que estic fent, què faig? Si vaig a provar un concurs literari o si provo directament en el món editorial? Si et dic la veritat, no sé què faré i crec que demanaré consell a algun professor de literatura que havia tingut o algun poeta més gran que jo i més experimentat que conec. Els hi deixaré llegir i els hi diré: Què haig de fer? Vaig a picar a la porta d'una editorial o provo de presentar-me a un concurs literari? A veure què em diuen...

XR: Vostè és la cofundadora del *fanzine* de creació contemporània 'Vols Russos' ben bé de què es tracta?

IS: **Vols Russos** és un *fanzine* de creació contemporània. Un *fanzine* és una espècie, per dir-ho vulgarment, de revista *cutre*, és a dir, una revista autoeditada en la que no hi ha d'haver gaires diners i que bàsicament té l'aparença de fotocòpies plegades. Tot acostuma a ser en blanc i negre o amb poques tintes, per tant és editar una revista de manera que surti molt barata i com que surt tant barata tu la pots vendre molt barata. I de creació contemporània significa que ens hem ajuntat gent molt jove, gent que produeix. Produeix en àmbits molt diferents, gent que fa producció artística, des de fotografia passant per dibuix, pintura o art conceptual; gent que escriu, tant poesia com contes; gent que fa vídeos; gent que fa investigació... Gent amb coses molt molt diferents, fins i tot gent amb música. I jo crec que una de les gràcies de **Vols Russos** és que intenta aglomerar tot això, i normalment la gent jove ningú li fa gaire cas i costa

molt que la gent jove pugui anar produint. Alguns tenen sort i disparen el seu grup de música i guanyen un sobresou. Però en general, els de creació artística i literària és una mica difícil. El que fem és ajuntar-nos i conèixer-nos entre nosaltres, perquè també és molt interessant conèixer gent i treballar junts, i finalment acabar traient aquest *fanzine*. El que fem a més a més, totes les coses que no caben en el paper, com són concerts de música, videoart o recitals de poesia, aquestes coses es fan el dia de la presentació.

XR: Què prefereix la poesia o la narrativa?

IS: Quina pregunta tan complicada! Per què? Per fer-la, per produir-la, per escriure-la o per llegir-la?

XR: Bàsicament per escriure-la, és a dir, què se li dóna més fàcil o què li agrada més...

IS: Si et dic la veritat, diria que és una difícil elecció, m'agraden molt totes dues. Crec que corresponen a moments diferents i a coses diferents. Crec que la poesia, en el meu cas si més no, és un art molt visceral, la fas quan la sents, o sigui, no et pots despertar a les 9 del matí i dir: "Avui estaré 3 hores escrivint poesia!", no! Hi ha vegades que et surten versos i hi ha vegades que se t'ocorren coses i hi ha vegades que et passen coses que et venen ganes de recordar-les als poemes, però no pots forçar-ho. En canvi la narrativa, que també m'agrada molt i és molt divertit escriure narrativa, és molt més lenta, és un procés molt més llarg. Pots dir: "Avui em llevo a les 9 i estic 5 hores escrivint" i vas treballant i ho guardes. L'endemà t'ho mires i treus i poses... és molt més d'anar fent i refent, fent i refent, fent i refent... i llençant i dedicar-hi moltes hores. En canvi en la poesia, també la repasses i també treus coses i també lences poemes, però, en el meu cas i és el que penso, el que sento i com a mi em surt i potser algú altre et diu el contrari, la poesia és més visceral.

XR: Però potser a vostè li surt més fàcil fer poesia, o no?

IS: No ho sé, no et pensis, eh! Perquè hi ha vegades en què no pots escriure poemes, o sigui, en què ni que volguessis podries, perquè no et surt ni tens res a dir... Hi ha vegades que et surt més fàcil i altres vegades no. I la narrativa també, però la narrativa es pot treballar més, pots dedicar-li més hores. És un treball com una labor, una feina d'anar construint totxo rere totxo, rere totxo... També s'ha d'estar inspirat, és clar. La narrativa és més de construir històries, és més de pensar els personatges, és més de pensar què els hi passarà, les històries, com són cada un... En canvi la poesia és com un

cop damunt la taula, com una vomitada, molt sincera i llavors la deixes allà. Tanmateix un conte, sempre el podries tocar, sempre el podries refer, sempre podria ser millor, sempre podries retallar i enganxar, sempre hi podries treballar més. No s'acaba mai. En No obstant els poemes, formen part d'un moment, d'un sentiment, una sensació, també es poden treballar.

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

IS: Tal com t'he dit, de molt petita. A mi sempre m'han agradat molt molt les històries. Ma mare sempre explica molts contes i m'encantaven les històries i els contes. Sempre cantava cançons, i m'enamoren les cançons. I des de petita jo ja explicava contes, m'inventava contes. Després vas creixent i es una cosa que vas treballant i vas fent...

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

IS: Crec que la primera vegada que vaig escriure una cosa molt seriosa va ser per la Coca-Cola.

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

IS: Depèn de per què ho facis. Normalment la treballo molt a dins del cap, si em ve una idea. Si em ve un vers molt concret, l'escric en un full o al mòbil o el què tingui a mà. Però si és només una idea, per exemple, en narrativa et venen idees normalment, no et venen frases de la història que escriuràs. Aquesta idea la vaig treballant dins del cap i quan la tinc clara la començo a redactar. I a vegades si veig que les idees em comencen a bombardejar, i em fa por oblidar-me'n, agafo un paper i les escric.

XR: Vostè és una escriptora que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

IS: Em deixo emportar totalment per l'escriptura! Ho faig molt malament això, no sé mai com s'acabaran les històries, com s'acabaran els poemes, ni els contes. Sempre van sols i jo estic allà... De vegades invento i llavors apareixen coses i hi ha idees que m'interessen més i hi ha idees que no tant. Però jo crec que també està bé. Cadascú fa e que vol, és més espontani.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure?

IS: En general, de la gent que m'envolta, les coses que em passen, que sento, que veig..., del meu voltant. Dels poemes, sobretot, són experiències meves, de coses bones i dolentes, que a mi em passen, que jo sento o que han passat i que d'alguna manera m'han deixat una marca, m'han quedat gravades o m'han agradat molt i vull guardar-les i conservar-les i que el temps no les desgasti. En narrativa sovint del què m'ha passat a mi, però també engloba el que li ha passat a la gent del meu voltant.

XR: L'ha influït algun escriptor particular?

IS: En poesia m'han influït: Anne Sexton, Silvia Plath, Mireia Calafell, Rimbaud, Panero i Josep Riera. En narrativa: Salinger, Tolkien, Alice Munro, Kerouac, Capote...

XR: Mentre escriu sol fer alguna altra cosa? Com per exemple: escoltar música...

IS: No. Normalment quan escric, només escric. Hi tinc alguna cosa per beure, perquè agafo molta set i internet a punt, perquè a vegades hi ha coses que vull buscar, informacions que no tinc clares o paraules que se m'ocorren en català o en castellà i busco sinònims. O simplement informacions vàries que van apareixent al conte i penses: "Ai això que potser t'ho estàs inventant i no és veritat" i ho busco. A vegades, però, quan escric un poema o un conte tinc ganes d'escoltar una cançó, llavors paro d'escriure, l'escolto i després hi torno. Em costa molt concentrar-me si hi ha música. Hi ha gent que es concentra escoltant música, i jo sóc al contrari, necessito silenci per concentrar-me.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

IS: No, però quan no ho estic ho llenço. Intento arreglar-ho, però sinó no. De vegades faig la broma de dir que estic operant un conte o un poema i miro si ha de sobreviure o no. I si veig que no me'n surto i no sobreviuen, és que no tenen cap mena d'importància, que no funcionen i deixen d'interessar-me, ja no tenen cap mena de gràcia.

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

IS: En poesia, no ho sé mai. Hi ha vegades que de cop i volta em ve una idea al cap o uns versos i els he d'escriure sigui com sigui, encara que sigui molt tard de la nit, a classe, o quan surto de festa amb els meus amics al mòbil, o a on sigui. En narrativa, em començo a organitzar més, per exemple dic: "Avui de 4 a 8 escric". Però tampoc tinc una hora molt concreta per escriure. Hi ha gent que diu que li va molt bé al matí, hi ha gent que diu que li va molt bé a la nit, a mi em va bé a qualsevol hora.

XR: Per què escriu?

IS: Et diré perquè escric jo, perquè si t'he de dir per què s'escriu, no en tinc ni idea. Jo escric perquè m'agrada molt i m'apassiona molt. Perquè em fa sentir molt bé. Perquè quan escric tinc una sensació molt estranya i molt agradable. No sé si et passa que quan estàs escrivint i veus que funciona, et vas emocionant i emocionant i vas escrivint; et ve una sensació molt estranya, molt agradable que només et passa quan estàs escrivint o pintant, en el meu cas, o potser en una obra de teatre quan veig que funciona molt bé. M'agrada molt aquesta sensació i la tinc molt poques vegades. També escric perquè m'agrada molt la literatura i m'interessa molt. Escric poemes perquè crec que em van bé per explicar-me al món i tot el que em passa, ja que escric per conservar els records i tot el que m'envolta, així puc compartir els meus records i romandran per sempre. Més o menys crec que escric per això.

La Irene m'explicà que envià el seu mecanoscrit cap al Nadal del 2011 al Premi Amadeu Oller. Cap a l'Abril o al Maig del 2012, li va trucar un senyor dient-li que havia guanyat, ella va al·lucinar. El que li va estranyà fou que fossin les 12 de la nit passades i llavors es va pensar que era una broma, però resultava que just acabaven de sortir de fer el veredict, el jurat s'havia reunit i havia decidit que ella guanyava. I clar si reps a les 12 de la nit una trucada dient "Tinc una bona notícia!", obvi que pensis que és una broma. Després li va dir: "Truca'm d'aquí mitja hora queestic a l'estació de Sants i no et sento". Va penjar el telèfon i es va estar mitja hora pensant neguitosa. El va trucar i resulta que era tot veritat i la va citar la setmana següent a una llibreria per començar a parlar de l'edició del llibre. Aquell dia li va dir les dates de la recollida de premis, de la presentació del llibre, la sortida al mercat del llibre, la roda de premsa, visites a la ràdio a la televisió... El dia del lliurament de premis va haver de llegir alguns dels seus poemes davant del públic, el jurat explicà perquè li varen donar el premi a ella... Al cap d'uns dies la va trucar l'editor que ja tenien el llibre a punt d'impressió, l'únic que faltava era la seva revisió final que consistia en revisar faltes d'ortografia, de puntuació, alguna paraula que no li agradava a l'editor, que en cap moment ella va voler canviar. Després la van trucar de l'Avui, l'Ara, el 9 Nou... Ara ja es trobava al Juny i durant aquest mes es va fer la Presentació oficial del llibre a Barcelona, i a finals de Juny es va posar a la venda. Però com que molts dels membres del jurat i ella són d'Osona, va voler fer una segona Presentació Oficial a Vic, després de l'estiu, per tal que tota la gent de

Vic que no va poder anar a Barcelona pogués assistir a la presentació; a part de ser una tàctica comercial.

El dia 26 d'Octubre de 2012 vaig anar al Temple Romà de Vic, on es feia la presentació del seu llibre. Com a ponents de la presentació hi havia la Irene Solà, l'Antoni Pladevall (representant del jurat) i Joan Maluquer (editor). Acabada la presentació la Irene em va firmar el llibre:

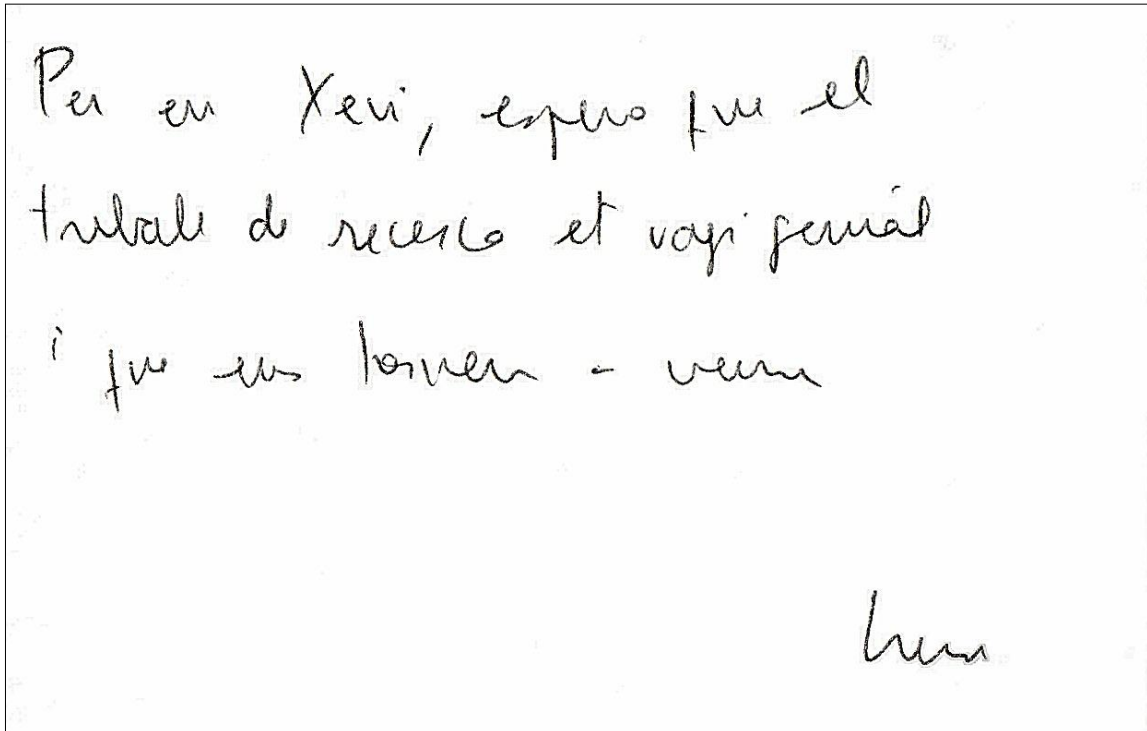

Fig. 18: *Per en Xevi, espero que el treball de recerca et vagi genial i que ens tornem a veure, Irene. Llibre firmat per l'autora.*

Fig. 19: Jo i la Irene el dia de la presentació de Bèstia al Temple Romà de Vic

Veure vídeo

6.- Entrevista 6: Daniel Palomeras (Escriptor)

Daniel Palomeras Casadejús va néixer el 1949 a Santa Maria d'Oló (Bages). Actualment viu a Ripoll i exerceix de metge.

Una de les seves aficions més destacades és la d'escriptor. Ha escrit diferents llibres i ha obtingut diferents premis literaris.

Col·labora amb els diaris *El 9 Nou* i *El Punt*. Algunes de les seves obres han estat traduïdes al Castellà i al Gallec. Va guanyar el premi Josep M. Folch i Torres l'any 1988 amb l'obra *El secret del comte* el qual el portà a la fama. També va guanyar el Gran Angular l'any 1996 amb l'obra *El temps feliç*. Ha escrit altres obres com: *L'automòbil negre*, *Veles corsàries*, *El meu germà* i *El naufragi*. També ha escrit el *Diccionari mèdic essencial*.

A més, va rebre una menció especial del jurat del 25è Premi Sant Joan Caixa Sabadell que es va celebrar el 21 de Juny del 2005. Daniel Palomeras es va presentar al concurs amb l'obra "Decúbit" i hi havia sis finalistes més. El guanyador del concurs va ser el lleidatà Pep Coll, amb la novel·la "El salvatge dels Pirineus".

XR: Quina afició li va cridar primer l'atenció: l'escriptura o la medicina?

DP: Tot té una seqüència natural: El gust per la lectura fa que a alguns ens tempti travessar la tènue frontera que porta a escriure. Però segueix sent un gust més que un ofici. En el meu cas, de tota la vida recordo haver volgut ser metge: El meu pare ja ho era i, tal volta, aquest fet em va condicionar.

XR: A "El Secret del Comte" va utilitzar els personatges inspirats en persones reals, ho sol fer sempre?

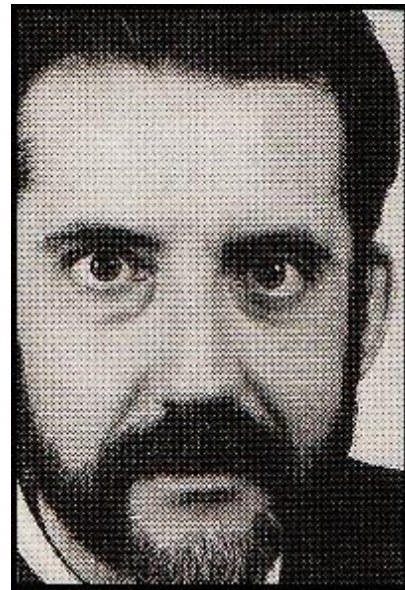

Fig. 20: Daniel Palomeras

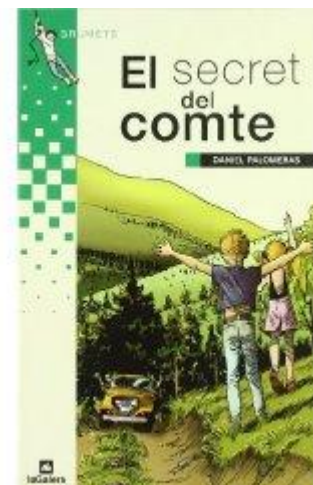

Fig. 21: *El secret del comte*

DP: En “El secret del comte” vaig utilitzar els meus fill com a protagonistes. Vaig tornar-ho a fer a “Els viatgers de l’alba”. En altres casos he cercat personatges reals i els he novel·lat, amb més o menys fidelitat, de forma gairebé biogràfica com a “L’home de l’any mil” o només per inspirar-m’hi (“L’automòbil negre”).

XR: De les novel·les que ha escrit quina és la que en guarda un record especial? Per què?

DP: Hi ha dues novel·les que m’han “marcat” molt especialment. La primera fou “L’automòbil negre”. Vaig quedar finalista d’un premi literari, em va entreobrir les portes del món editorial i em va satisfer força personalment. També “El secret del comte” em fou especial pel detall que abans esmentava. Va ser escrita per a divertiment dels meus fills, en una edat en la qual en van gaudir molt, i jo també.

XR: Segons les meves fonts, "El Secret del Comte" fou la primera novel·la que publicà, li va costar trobar una editorial que li publicués?

DP: En el meu cas, el camí dels premis literaris va significar una facilitat per publicar. “El secret de comte” va guanyar el Folch i Torres i això comportava l’edició. Amb “El temps feliç”, guanyadora del premi Gran Angular, va passar el mateix. Altres vegades he escrit per encàrrec, i també en una ocasió vaig quedar finalista i vaig tenir una menció extraordinària del premi Sant Joan i no vaig aconseguir publicar l’obra.

XR: Segurament, la resta de novel·les li devia ser més fàcil de publicar, veritat?

DP: Crec que amb el abans explicada queda aclarit que no. També és veritat que fa ja uns anys que treballo més amb guions de cinema, juntament amb alguns productors, que amb novel·les. Algun dia, però, m’hi tornaré a posar.

XR: Quan sol tardar a escriure una novel·la?

DP: Mai hi tardo menys de mig any, i en el cas de “L’automòbil negre” “ n’hi vaig trigar quatre, entre documentació, plantejament, escriptura i diverses reescriptures.

XR: A part de narrativa, ha escrit mai poesia?

DP: Si. He publicat dos llibres de poesia o de prosa poètica. Un "Bestiolari" a la col·lecció Senhal i El Bes de les Ones. Dissabte passat es va fer una representació teatral a la sala *La Planeta* de Girona amb aquests darrers textos.

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

DP: Escrivia anàrquicament ja des de jove, però no vaig començar a fer-ho seriosament fins als 35 anys.

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

DP: Amb L'automòbil negra volia recuperar la vida, els personatges i el lèxic del Ripoll de fa 100 anys.

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

DP: Abans de començar a escriure, treballo llargament la idea. Fins i tot redacto un guió que resumeix des del principi fins al final el camí que prendrà l'obra. Altra cosa és que a mesura que vaig escrivint hi introdueixo un gran nombre d'idees noves.

XR: Vostè és una escriptora que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

DP: Tinc l'estructura ben meditada abans de posar-m'hi.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure?

DP: Des de sempre he intentat tenir un cert "estil propi".

XR: L'ha influït algun escriptor particular?

DP: Les influències que podria reconèixer serien inacabables. Sobretot lectures juvenils: Dickens, Stevenson, Mark Twain, Juli Verne...

XR: Mentre escriu sol fer alguna altra cosa? Com per exemple: escoltar música...

DP: De vegades poso música, però reconec que quan estic concentrat no la sento.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

DP: Mai estic del tot content del resultat final. Però això no em desanima gaire.

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

DP: Abans escrivia més disciplinadament: cada dia, els vespres... Actualment ho faig més quan em ve de gust: caps de setmana, vacances, etc.

XR: Per què escriu?

DP: En algun moment vaig experimentar aquest desig, vaig provar-ho, em va agradar i ja no ho he deixat mai. Per tant, crec que el motiu més profund és la satisfacció personal.

7.- Entrevista 7: Jordi Caballeria (Escriptor-Editor)

Jordi Caballeria és traductor tècnic de professió i dirigeix una empresa de traducció d'àmbit internacional a Sant Joan de les Abadesses. Apassionat de la física, l'escriptura i la interpretació de la vida en clau científica, intenta explicar fets de la infantesa, de l'adolescència, els fets quotidians i també fets inexplicables del món, amb una poderosa narrativa inexorable en el seu llibre "*El Temps, que tot ho emmerda*" guanyador del premi literari Jaume Maspons i Safont al 19 d'Octubre del 2012, dotat amb 5000€ i la publicació del llibre.

L'empresa CaballeriaTASL, de Sant Joan de les Abadesses, va crear una editorial per publicar llibres en format digital. La iniciativa sorgeix arran de la col·laboració entre l'impulsor de l'empresa, Jordi Caballeria, i el periodista Jordi Remolins, que van tirar endavant a quatre mans el bloc literari *Foc Creuat*. De fet, la voluntat de publicar-lo –està format per tretze relats que a partir d'un inici comú es desenvolupa per camins divergents- ha motivat la creació de l'editorial. A banda de *Foc creuat*, l'editorial digital CaballeriaTASL reeditarà en aquest format *El Temps, que tot ho emmerda*, així com *Pecats regionals*, recull de contes de Jordi Remolins aparegut fa deu anys amb el fanzine torellonenc *Elforat*. Els llibres es podran adquirir a través d'iBookstore i també d'Amazon.

A més de l'obra duet Caballeria-Remolins, CaballeriaTASL també incidirà en la publicació digital de novel·les i llibres originals d'altres autors, tant en català com en castellà, així com la traducció a aquestes llengües d'obres d'escriptors estrangers. El nom d'aquesta editorial de CaballeriaTASL, s'anomena Neurosi.

Fig. 22: Jordi Caballeria

Fig. 23: *El temps, que tot ho emmerda*

Fig. 24: Neurosi

Editor

XR: Quines raons li han dut de crear l'editorial digital CaballeriaTASL?

JC: L'editorial digital de Caballeria TASL té el nom de NEUROSÍ. Després de guanyar el Maspons 2010 i veure que no hi havia manera de saber l'estat de les vendes del meu llibre pels canals tradicionals, vaig decidir crear una editorial digital per poder saber en tot moment l'estat de les vendes de les obres que pogués publicar.

XR: Quin és el procés de creació d'un llibre només en format digital?

JC: El procés és molt més simple que en una editorial normal. Actualment, la major part de creadors de textos (autors) ja escriuen usant alguna programa informàtic de tractament de textos. Si ens passen aquest primer arxiu, NEUROSÍ el corregeix ortogràficament i sintàctica, se li dóna forma en el procés que es coneix com a maquetació i finalment es transfereix a la plataforma de venda (Apple i Amazon en el nostre cas), seguint els protocols i normatives de cada una.

XR: La publicació d'aquest llibre a través d'Internet com funciona?

JC: Un cop s'han complert els protocols i formats descrits en el punt anterior, es transfereix l'obra a la plataforma en qüestió i aquesta l'exposa al seu portal des d'on qualsevol persona amb connexió a Internet i compte a les seves empreses la pot comprar amb pocs clics i descarregar-se-la al seu dispositiu digital de lectura.

XR: Quin és el procés que un editor ha de dur a terme per saber si una novel·la es pot editar?

JC: En principi, es pot editar qualsevol obra que reuneixi els requisits de qualitat que l'editorial imposi i que l'autor s'avingui al repartiment de beneficis proposat. A partir d'aquí, mentre es compleixin els protocols d'Apple i Amazon (restrictius a voltes) no hi ha cap altre impediment.

XR: En temps de crisi influeix la selecció d'una novel·la?

JC: No, tot i que potser les crisis augmenten les frustracions, aquestes les neurosis i aquestes les obres de literatura...

XR: Heu canviat les tècniques?

JC: No, potser tan sols evitar pujar preus.

XR: Quins són els trets que ha de tenir un llibre, per què sigui editat?

JC: Que sigui interessant, que expliqui alguna cosa que ens fascini i amb una tècnica narrativa entenedora, clara.

XR: Davant el dubte de saber si editar o no una novel·la què preferiu editar-la vosaltres o rebutjar-la?

JC: És una decisió que sempre es pren amb l'autor ja que ell, com nosaltres, arrisca alguna cosa amb la publicació.

XR: Creu que els llibres digitals són el futur?

JC: Sí sense cap mena de dubte, el futur entès com a present. Ara ja són a l'abast de tothom, només cal ser-ne conscient de la seva existència i usar-los. El futur no sé com serà, però serà la hòstia.

Escriptor

XR: Quan va escriure la seva obra: "El temps que tot ho emmerda", per què va decidir enviar-la a un concurs literari en lloc d'una editorial?

JC: Va ser una qüestió d'impuls. No va ser en cap moment una decisió freda ni lògica, sinó visceral.

XR: Té cap llibre en projecte?

JC: Sí, uns quants i, no solament en projecte, sinó en elaboració.

XR: Què prefereix la poesia o la narrativa?

JC: Sóc un poeta que ha tendit cap a la prosa, encara que a voltes pensi que potser sóc un prosista poeta. De fet, no en prefereixo cap però sí ambdues.

XR: Quina és la raó que siguis un escriptor-editor?

JC: Per la frustració de no haver sabut mai el número de vendes del meu llibre. Simplement.

XR: Per quina raó vas passar els escrits del teu bloc a la publicació en forma de llibre?

JC: D'alguna manera, escrivia el blog (prefereixo la forma original anglès) de forma visceral, potser irreflexiva, sense saber ben bé perquè. Afirmo Gabriel Garcia Márquez que un escriptor no decideix fer un llibre sinó que és el llibre que decideix fer-se a través de l'escriptor. D'alguna manera, en un moment incert vaig saber, vaig tenir consciència, que tenia un llibre.

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

JC: Un escriptor sempre escriu i, de tant en tant, ho passa a text. Escric des de sempre.

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

JC: Descriure les coses sempre m'ha fascinat. Escriure és descriure i descriure és reviure i reviure és viure. Més o menys, diguem que m'agrada la recreació.

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

JC: Miro si tinc algun estri a mà per fixar la idea, paper, format electrònic, el que sigui, però que quedi fixada. Si no arribo a fixar-la enlloc intento memoritzar-la, encara que sovint la meva memòria volàtil em traeix i la idea, lamentablement, es perd. Si tinc totes les condicions, redacto directament i conservo còpies de seguretat de tot a tot arreu.

XR: Vostè és un escriptor que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

JC: Normalment començo a escriure ja amb una estructura subjacent que pot ser tan inconscient com conscient. És un tot, escrius perquè ja tens l'estructura i sovint, l'estructura impulsa a escriure's a si mateixa.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure?

JC: L'observació de la realitat i la seva posterior interpretació és suficient com a font d'inspiració. Sentiments, situacions, successos, tot ajuda...o provoca.

XR: L'ha influït algun escriptor particular?

JC: Márquez i els del realisme màgic. Pere Calders, Rabindranath Tagore, Jorge Luís Borges, Isaac Asimov, i un munt d'altres.

XR: Mentre escriu sol fer alguna altra cosa? Com per exemple: escoltar música...

JC: La música em sol ser un excel·lent catalitzador encara que tinc la capacitat de poder-me abstreure en gairebé qualsevol lloc, per a desesperació d'amics, coneguts i familiars.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

JC: Arriba un punt en què sí, un està content i es veu clar que la cosa ha acabat. Tanmateix mai res no surt a la primera (potser alguna vegada, però poques) i en general cal un procés de polir i repolir constant. Però sí, hi ha moments que un diu, sí, així és correcte. En revisions posteriors, no obstant, un tendeix a modificar-ho tot.

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

JC: Els processos de la ment solen ser imprevisibles. Depenc, com tots els humans, de les irregularitats de la meva bioquímica i també dels agents externs. Puc escriure en qualsevol lloc, no tinc horaris.

XR: Per què escriu?

JC: No ho sé. Només sé que no podria estar-me'n.

8.- Entrevista 8: Jordi Remolins (Escriptor-Editor)

Jordi Remolins va néixer a Ripoll el 1970. La seva infantesa transcorria plàcidament fins que una pilota mal dirigida va trencar el vidre de l'últim pis d'un edifici del pati dels salesians. La sort o la desgràcia va voler que sota mateix de la pluja de bocins de cristall que es va produir, hi hagués el seu crani de deu anys. La recerca del fragment de vidre incrustat va resultar infructuós, però a partir d'aquell moment un nou ventall d'inquietuds va remoure el seu cervell. Impenitent operari metal·lúrgic per imperatiu vital, periodista aficionat i columnista a estones perdudes (El 9 Nou, La Marxa, El Ripollès,

Fig. 25: *Jordi Remolins*

Osona Comarca, Diari de Girona), ha estat impulsor del fanzine Fimosis, ha col·laborat a Elforat, on ha publicat la sèrie de relats Els pecats regionals, i a Ruta 66 amb el pseudònim de Renzo Montagnani II. El seu activisme subcultural s'ha ampliat també a la televisió i ràdio locals, que han estat testimonis d'engendres audiovisuals com *Els homes durs no ballen* (TVR), *La gran estafa del rock'n'roll* (RMC) i *Sang Fresca per Mamífers Voladors* (Ràdio Ripoll). Actualment és el redactor del lloc web dedicat a l'erotisme www.eroscatala.com i té el blog <http://remohead.blogspot.com>. *Subcampions en sèrie* (2004 Edizioni Vitali) va ser el seu debut literari, un recull de setze contes sota la influència de Bukowski, Welsh, Ellis, Iceberg Slim - d'autors clàssics de la novel·la negra com Burnett o Himes, i del subgènere hard-boiled - tot plegat adobat amb dosis de surrealisme. Remolins és el segon i últim col·laborador de Neurosi, l'editorial de format digital de l'empresa CaballeriaTASL.

Editor

XR: Quines raons li han dut de crear l'editorial digital CaballeriaTASL?

JR: En el nostre cas, l'editorial va ser creada a iniciativa de Jordi Caballeria. Tots dos vam escriure un blog amb el nom de Foc Creuat. Un cop enllestit vam creure que es podia publicar en forma de llibre. En Caballeria sempre ha estat aficionat a les tecnologies digitals i va creure convenient crear una editorial -sota el paraigua de la seva empresa- no només per donar sortida a Foc Creuat, sinó també a treballs d'altres autors.

XR: Quin és el procés de creació d'un llibre només en format digital?

JR: La principal feina és sobretot la creació de l'obra, com més original millor, i evidentment corregit per evitar-hi incorreccions gramaticals i ortogràfiques. A diferència d'una editorial convencional en paper, t'evites tota la tasca d'impressió. En canvi necessites igualment una portada amb la qual poder presentar el llibre. I també el número ISBN, d'identificació que serveix perquè sigui considerat com a llibre registrat. Un cop tens obra i portada cal adaptar-ho als formats de les plataformes a través de les quals es publica finalment.

XR: La publicació d'aquest llibre a través d'Internet com funciona?

JR: L'editorial la posa a disposició del públic a través de les plataformes que existeixen. En el nostre cas ho fem amb Amazon i Apple, les més accessibles per als lectors. Evidentment els lectors han de tenir els seus dispositius de llibre electrònic per poder-los visualitzar. Un cop publicat comença la tasca de promoció, de donar a conèixer aquest llibre entre els seus possibles lectors. En aquest cas es pot fer a través de la xarxa, però també amb presentacions físiques, en una biblioteca o en un cafè.

XR: Quin és el procés que un editor ha de dur a terme per saber si una novel·la es pot editar?

JR: Ha de prevaldre el criteri de l'editor. Creure en un autor i en la seva obra és primordial. Publicar pot publicar-se absolutament tot. Ara bé, una bona obra sempre hauria de tenir més possibilitats de tenir molts lectors. Desgraciadament no sempre és així, i en la literatura, tal i com passa en cinema, teatre o música, de vegades es publiquen autèntiques porqueries. Aquí és on intervé un factor totalment subjectiu, però que a la llarga acaba fent bona o no a una editorial: el criteri que abans esmentava.

XR: En temps de crisi influeix la selecció d'una novel·la? Heu canviat les tècniques?

JC: Com que en el cas d'internet les despeses disminueixen considerablement respecte a l'edició tradicional, la crisi no ha influït gaire en aquest àmbit. En el cas de *Neurosi* l'autor que vol publicar-hi té una despesa de 150 euros, per tant pot considerar-se una editorial on els autors s'autoediten, més que no pas una editorial que busca autors o obres d'un determinat target.

XR: Quins són els trets que ha de tenir un llibre, per què sigui editat?

JR: Primordialment en el nostre cas són els trets que no han de tenir. No hi ha cap mena de censura, i de fet no ens hem trobat amb cap d'aquests casos, però m'imagino que si arribés un llibre que fes negacionisme de temes delicats com l'holocaust nazi, ens plantejaríem seriosament si publicar-lo o no.

XR: Davant el dubte de saber si editar o no una novel·la què preferiu editar-la vosaltres o rebutjar-la?

JR: Suposant que s'arribés a un d'aquests casos, m'imagino que valoraríem pros i contres, i decidiríem segons el més adient per l'editorial. Personalment sóc bastant permeable a donar la màxima llibertat en tots els àmbits de la literatura, inclosos els que s'aproximen l'erotisme, la pornografia, la violència o el cinisme. Com explicava abans no ens hem trobat encara davant d'aquesta disjuntiva.

XR: Creu que els llibres digitals són el futur?

JR: Els llibres digitals tenen molt futur, però en cap cas crec que siguin l'única opció. De fet és probable que en el decurs de la nostra vida coneguem nous formats per llegir un llibre, o sigui que no descarto absolutament res. Tampoc penso que els llibres tal i com els hem conegut fins ara deixin de publicar-se, sobretot tenint en compte que caldrà resoldre d'alguna manera el problema de la pirateria també en l'àmbit de l'edició literària digital.

Escriptor

XR: Escriurà algun llibre encara que no sigui novel·la negra?

JR: Els que he escrit fins ara -Subcampions en sèrie, Pecats regionals i Foc Creuat (aquest darrer a mitges amb Jordi Caballeria)- no són estrictament de novel·la negra. Tots ells són de contes relativament breus, on no manquen els apunts de crítica social i que pretenen abordar el seu contingut amb sarcasme. M'agradaria escriure una novel·la, però m'ofego cada vegada que intento abordar una narració més aviat llarga. I m'encantaria que fos una novel·la negra, un gènere sovint menystingut, però que pot contenir ingredients universals sobre les misèries humanes.

XR: Segons les meves fonts sé que és impulsor del 'fanzine' ben bé de què es tracta?

JR: A la dècada dels noranta vaig impulsar el fanzine Fimosis, amb continguts subculturals del món del cinema, la música, la literatura, el còmic... Es distribuïa per

correu o bé a través de bars o botigues de discos, i era en un format de fulls DINA-4 fotocopiats i doblats, sense ni tan sols grapar-los. En van aparèixer vuit números, aproximadament. Més tard vaig col·laborar amb el fanzine torellonenc Elforat, i fa tres anys vaig treure un altre fanzine íntegrament literari anomenat Circumcisió, que de moment no ha tingut continuïtat. L'aparició dels blogs d'internet afavoreixen que la vella escola del fanzine tingui un caire molt residual actualment.

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

JR: Mai vaig ser un alumne brillant. En canvi els mitjans de comunicació escrits em van interessar des de jove. Amb catorze o quinze anys vaig col·laborar fugaçment amb El 9 Nou. Després d'un parell d'anys desvinculat de la premsa, vaig tornar al mateix mitjà a partir del 1988. Hi vaig estar tretze anys, i a partir de llavors he estat col·laborador d'altres periòdics, com La Marxa, El Ripollès o el Diari de Girona. Escriure en premsa et limita bastant la creativitat, excepte als articles d'opinió. Per això quan em van oferir l'oportunitat de participar al fanzine Elforat, vaig triar fer-ho a través de contes, que posteriorment integrarien els Pecats Regionals. Devia tenir poc més de trenta anys quan vaig donar aquest pas.

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

JR: No crec que en tingués cap de concreta. Amb els anys crec que escriure té un punt d'egolatria, de voler-te mostrar als demés. I això crea addicció. Escriure és un exercici solitari, igual com ho és la lectura. Per això saber-te llegit és una gran recompensa a la teva dedicació.

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

JR: Normalment m'anoto la idea, a ser possible millor en un paper que mentalment. Fa molta ràbia oblidar una idea que creies que era bona. Si la idea segueix sent bona -més enllà de l'eufòria inicial de creure que has fet una troballa- és el moment de desenvolupar-la.

XR: Vostè és un escriptor que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

JR: Per escriure contes no calen grans estructures. De fet crec que el meu dèficit radica en no saber crear un esquelet per desenvolupar narracions més llargues.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure?

JR: Quan veus una bona pel·lícula o llegeixes un bon llibre, t'empenta no a imitar-lo, però si a intentar crear material que pugui arribar a ser igual d'encomanadís. En aquest sentit directors de cinema com Terry Gilliam o Federico Fellini, o bé escriptors com Charles Bukowski, Irvine Welsh o WR Burnett em motiven a engegar l'ordinador i embrutar unes quantes k del Word.

XR: Mentre escriu sol fer alguna altra cosa? Com per exemple: escoltar música...

JR: Sempre ho faig amb música de fons. Tan se val l'estil, però a ser possible que la lletra no em distregui. Bukowski deia que escrivia escoltant obres de música clàssica. Jo tinc més tirada pel rock de guitarres distorsionades i melodies potents. Algunes vegades també faig algun combinat amb alcohol per acompanyar l'acte literari.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

JR: No. Un professor dels Salesians ens recomanava posar sempre perspectiva respecte al que escrivíem. En el meu cas, per cada text que crec que pot llegir-se, en deixo un pilot més reposant en carpetes de l'ordinador que potser mai més s'obriran.

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

JR: Quan puc. Crec que només els escriptors professionals poden permetre's el luxe de tenir un horari gairebé laboral per crear. En el meu cas puc estar setmanes sense escriure -a banda de la tasca més periodística- o bé motivar-me i passar-me alguns dies consecutius fent-ho.

XR: Per què escriu?

JR: Pel que comentava abans. Per alimentar l'ego. Hi ha qui prefereix maquillar-se o estar hores davant del mirall i agradar als altres a través de l'aspecte físic. D'altres *tunejar-se* el cotxe o tenir un pis espectacular. En el cas dels que provem d'escriure em sembla que volem crear ponts d'afinitat i complicitat a través de la nostra obra amb els possibles lectors: egolatria suposo.

9.- Entrevista 9: Joan Maluquer Ferrer (Editor)

Joan Maluquer i Ferrer és el director d'edicions Galerada. Edicions Galerada fou creada l'any 1995 amb l'objectiu d'editar llibres rigorosos, tant des d'un punt de vista del contingut com formalment. Les línies d'edició principals són l'assaig històric, la poesia i la narrativa. En narrativa, s'han especialitzat en literatura occitana. També tenen una

Fig. 26: *Joan Maluquer*

col·lecció de cuina i cultura i una altra de manuals, fets amb la voluntat de normalitzar l'ús del català en l'àmbit universitari.

XR: Quin és el procés que un editor ha de dur a terme per saber si una novel·la es pot editar?

G A L E R A D A

JM: En una editorial gran, si no hi ha una recomanació

explícita d'un prescriptor, els originals que arriben es passen normalment a lectors externs perquè en facin un informe i, a

Fig. 27: *Edicions*

partir de l'informe, s'hi dedica atenció o no per a plantejar-ne una possible edició. En una editorial modesta, puntualment es recorre a un lector extern, però habitualment és una tasca assumida personalment per l'editor.

XR: En temps de crisi influeix la selecció d'una novel·la? Heu canviat les tècniques?

JM: En una època com l'actual, en què pleguen llibreries i fan fallida distribuïdores, vendre llibres és difícil. Només venen determinats autors, i encara. Llançar un autor novell es fa més arriscat, perquè, per exemple, si no hi ha un premi al darrere, difícilment els mitjans de comunicació en parlaran, pas necessari per a interessar-hi els lectors.

XR: Quins són els trets que ha de tenir un llibre, per què sigui editat?

JM: Darrere d'una novel·la, hi ha d'haver una història interessant i que sembli original. La temàtica també té pes. La qualitat va en segon o tercer lloc. Dir que una novel·la està molt ben escrita no és un argument de venda suficient.

XR: Davant del dubte de saber si editar o no una novel·la què preferiu editar-la vosaltres o rebutjar-la?

JM: Per a prendre la decisió d'editar una novel·la cal calcular sempre els exemplars que se'n podran vendre. Els autors reconeguts tenen un públic, els novells poden tenir un àmbit d'influència prou gran (municipal, comarcal, professional...) perquè puguin ser editats. Això, ho ha de saber veure l'editor. De vegades també pot ser una aposta estratègica en la política editorial de l'empresa. En cas de dubte raonable, l'opció és rebutjar la proposta.

XR: Ha passat mai que hagueu rebutjat una novel·la i després hagi estat una èxit?

JM: Quan dirigia l'editorial Thassàlia no vaig poder atendre una obra de Jordi Cabré, que no havia publicat res encara.

XR: Es pot tenir el presentiment que un llibre serà un *best seller* o no?

JM: Sí, però molt sovint en una editorial modesta falten els recursos per a fer una campanya adequada que pugui permetre que un llibre sigui realment un *best seller*.

XR: Un cop escollida l'obra quin és el procés d'edició?

JM: En un primer estadi es poden arribar a suggerir canvis estructurals en l'obra. Tot seguit es passa a correcció. Aquest procés normalment comporta un diàleg amb l'autor per a aclarir punts a esmenar. Un cop es té l'original totalment corregit i revisat, es passa a compaginació i el llibre compaginat se sol tornar a sotmetre al vistiplau de l'autor. Mentrestant es redacten els textos de la contracoberta i les solapes i s'encarrega el disseny de la coberta. A continuació es duu a impremta i, un cop imprès, es lliura a l'empresa distribuïdora perquè el faci arribar als punts de venda. Simultàniament se'n fa la campanya mediàtica de difusió.

XR: Un cop ja editada, quin procés se segueix per donar-la a conèixer?

JM: Cada llibre té unes característiques determinades i requereix, doncs, una estratègia de difusió diferent. Normalment, se'n fa una roda de premsa i s'intenta que aparegui als mitjans de comunicació com a notícia. Alhora, es fa arribar a crítics perquè, més endavant i amb més profunditat, en parlin des dels seus mitjans. També cal fer una bona política de presentacions en llibreries o espais culturals.

XR: A nivell català, el dia de la Diada de Sant Jordi, quines estratègies s'utilitzen per popularitzar una novel·la?

JM: Cal tenir capacitat d'inversió, tant per a ser present als taulells de venda com per a invertir en publicitat. De fet, cada vegada més, Sant Jordi s'ha convertit en la festa de les grans editorials i dels autors mediàtics (siguin o no escriptors d'ofici).

XR: Per a la popularitat d'una novel·la és important tenir una bona publicitat, però és clar, suposo que no es pot fer en totes les novel·les. Per tant quin tipus de novel·la escolliu?

JM: Editorialment, la nostra aposta és per la narrativa de qualitat i per la traducció de narrativa occitana.

XR: Influeix la moda? Per exemple quan es van posar de moda els vampirs, es venien més els llibres de vampirs que la resta?

JM: Si en època de moda de vampirs ens hagués arribat una bona novel·la de vampirs, l'hauríem publicada. Però hauria d'haver estat una bona novel·la, ben escrita, amb personalitat i estil.

XR: Creu que els llibres digitals són el futur?

JM: Segurament. Però el procés perquè això sigui així serà llarg. Les editorials catalanes que han apostat pel llibre digital ho han fet més com a imatge d'estar al dia que no pas perquè aquesta nova plataforma els aportí uns ingressos que els compensin les despeses que els genera.

XR: Per què creu que s'escriu?

JM: Per diversos motius. A mi, només m'interessen els escriptors amb la voluntat de fer una aportació ambiciosa i de qualitat a la nostra literatura. Defujo els escriptors compulsius i els que tenen la dèria de fer diners, sense mirar-se què deixaran com a llegat literari. Però de tot hi ha d'haver en aquest món, també en la literatura catalana.

XR: Gaudeix amb la seva feina?

JM: M'agrada editar bé. Si hagués de fer segons quina mena de llibres, ho deixaria córrer.

10.- Entrevista 10: Ricard Pérez Braña (Escriptor)

Ricard Pérez Braña, va néixer a Barcelona el 2 d'Agost de 1967. És el fill menor de tres germans i des de molt jove es va interessar pels còmics, llegint i devorant tots els que podia. Es va educar i va créixer a Badalona, ciutat amb la què se sent absolutament identificat, i és on va cursar tots els seus estudis.

Fig. 28: Ricard Pérez Braña

S'ha interessat per la literatura, el cinema i el teatre i, des del principi, sempre imaginava herois fabulosos que salvaven el món de situacions estranyes i impossibles.

Actualment està casat i amb dues filles, treballa com a administratiu en una petita empresa familiar, i és en les seves estones lliures quan es dedica a escriure tot el que passa per la seva ment, per tal de no poder deixar d'imaginar. *Héroes Invencibles* és la seva primera novel·la, amb un estil completament nou i deferent. Ha estat tot un èxit, ja que en poques setmanes va esgotar la primera i la segona edició i s'està plantejat d'una tercera. Per descomptat, aquesta novel·la no serà l'última, ja que està escrivint la seva continuació.

Fig. 29: *Héroes Invencibles*

XR: Aquest llibre és fruit de la seva passió pels còmics de súper herois. Com es va aficionar a aquest gènere?

RP: De molt petit. Des de llavors i fins la data d'avui, mai he pogut deixar de llegir aquest tipus de còmics. De fet, tampoc he pogut deixar de llegir cap tipus de còmic. Només m'agradaria deixar clar, que *Herois Invencibles* no és un llibre de Súper herois. Aquesta història, narra la vida d'uns adolescents amb habilitats especials, però de cap manera són súper. Ni tampoc tenen capa, ni antifaç. Són membres d'una espècie humana que com els seus avantpassats (aquells que als homes comuns marquen com Déus) són capaços de fer coses extraordinàries. Dic això, perquè m'agrada puntualitzar el tema, ja que per exemple, Zeus o Ra, tenien habilitats especials i no eren súper herois.

XR: Quan va tardar a escriure la novel·la?

RP: En principi quatre anys. Va començar com una cosa molt senzilla. Un relat curt i ha acabat convertint-se en un llibre, que marca l'inici d'una trilogia.

XR: Li va costar trobar alguna editorial que li publicués el llibre essent un escriptor novell?

RP: De cap manera. En el meu cas particular, vaig trobar editorial un mes després de difondre la seva existència. En això, puc dir que he tingut molta sort. El que si és difícil, a part de publicar, és que les llibreries comprin articles d'autors novells o simplement, les distribuïdores que s'encarreguen de repartir, s'ho prenguin una mica seriosament.

XR: Com se sent davant la bona acollida que ha tingut el llibre?

RP: Estic absolutament al·lucinat. Tenia molt clar que *Herois Invencibles*, tenia una temàtica nova. Però per descomptat, mai vaig poder imaginar que en cinc mesos, s'esgotés la primera i la segona edició i ara, a Madrid, estiguin pensant en crear una tercera edició.

XR: Quan va decidir que la seva obra podria ser una trilogia: abans, durant o després d'acabar d'escriure "Héroes Invencibles"?

RP: A meitat de la novel·la. Va ser llavors quan vaig decidir escriure el final de la meua història. He de dir que llavors, quan vaig concloure la seva escriptura, em vaig adonar que la temàtica que tracto és tan enorme que bé es mereix més espai. Dos llibres més, era el just. Tampoc volia ficar-me en una saga interminable que acabés destrossant els personatges i cansant el lector. Ara, estic acabant la seva segona part, que serà publicada al març del 2013 i que es titularà "Soy Provectus". Si tot funciona, el març de 2014, publicaré la tercera i definitiva part, a la qual titularé "El angel de la muerte". I llavors, aquests personatges, van a descansar., si més no, una bona temporada.

XR: Per què va escriure la novel·la en llengua castellana?

RP: Perquè és una llengua que m'agrada, la sé escriure correctament i és una llengua en la qual em sé expressar molt bé. A més, abasta un bon territori de possibles lectors. De totes maneres, mai vaig contemplar la idea d'escriure *Héroes Invencibles* en altres llengües. No obstant això, coincidint amb la publicació de la segona part, es posarà a la venda la versió en anglès del llibre i si tinc temps, en català. Però només en la seva versió digital, que inclourà portada nova...

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

RP: De gran. Quan era petit, només volia llegir còmics i dibuixar-los.

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

RP: Un relat curt. Un conte de ficció. Vaig començar amb un capítol auto conclusiu, i ja veus com em trobo ara. De feina i idees, fins al coll

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

RP: Començo a redactar. "A saco". La resta ve sola.

XR: Vostè és un escriptor que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

RP: Em deixo portar. M'agrada que les meves històries prenguin vida pròpia. Que es moguin per si soles. I creu-me, si et dic això és perquè ho fan. Les meves històries decideixen elles mateixes com acaben. Jo, només poso la lletra i potser, alguna cosa més.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure?

RP: Les idees les tinc de totes les coses. Tot pot crear inspiració. Des d'un home que coneixes i que pots adaptar-lo a un personatge, fins a un paisatge, on pots imaginar coses fantàstiques

XR: L'ha influït algun escriptor particular?

RP: Les idees les tinc de totes les coses. Tot pot crear inspiració. Des d'un home que coneixes i que pots adaptar-lo a un personatge, fins a un paisatge, on pots imaginar coses fantàstiques.

XR: Mentre escriu sol fer alguna altra cosa? Com per exemple: escoltar música...

RP: No. He de estar sol. En silenci. Ficat dins de la història.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

RP: I tant!

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

RP: Escric quan les meves muses em deixen. Quan m'arriba la inspiració. De vegades, fins i tot he deixat d'escriure durant molts mesos. Les idees sempre arriben.

XR: Per què escriu?

RP: Perquè m'agrada explicar històries. Imaginar el que em dóna la gana i compartir amb els altres. Per cert... Ja has llegit *Héroes Invencibles*?

11.- Entrevista 11: Antoni Pladevall (Escriptor)

Hi ha dues coses en aquesta vida sobre les quals no tinc ni una ombra de dubte. La primera és que el poder de la paraula és extraordinari, i la segona, que escriure em fa sentir més viu. Sobre la resta, ja no em veig amb cor d'opinar amb tanta seguretat.

Antoni Pladevall i Arumí va néixer a Taradell l'any 1961. És un escriptor i professor català. Doctor en filologia clàssica i professor de llatí i grec, es va presentar com a

Fig. 30: Antoni Pladevall
escriptor amb el poemari *Les noies de l'hoste* inclòs en el llibre col·lectiu *6 poetes* 83. Escriu en diferents publicacions periòdiques, entre les que destaca AUSA, el butlletí del Patronat d'Estudis Osonencs, de la qual fou director entre 1990 i 1994.

Com a escriptor ha publicat l'assaig *La il·lustració a Vic. Les aportacions de Francesc de Veyan i Mola i Lluçà Gallissà i Costa* (2000), el dietari *La mentida original* (2000), les proses breus *Quadern de Can Garbells* (2002) i les novel·les *La lliça bruta* (2001) i *Massey Ferguson 35* (2003). Ara bé, l'èxit de crítica i públic li va arribar amb la novel·la *Terres de lloguer* premi Pin i Soler de Tarragona 2005 i el premi Carlemany de novel·la de 2008 amb *La papallona negra*.

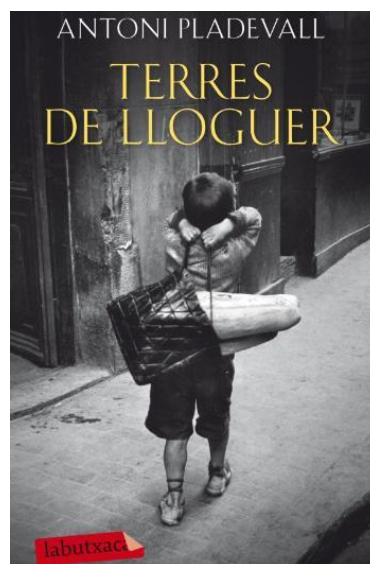

Fig. 31: Terres de lloguer.

XR: Quan li va venir l'afició d'escriure, de petit o de més gran?

AP: Tenia catorze anys quan se'm van disparar els primers versos lliures.

XR: Quan va escriure per primera vegada, quina finalitat tenia la seva obra?

AP: M'empenyia la necessitat de purgar un disgust. Els versos eren una explosió de ràbia contra una persona propera que m'havia ofès profundament.

XR: El fet que estudiés filologia clàssica, tenia alguna relació en la seva afició a l'escriptura?

AP: Ben cert. M'interessava conèixer de primera mà els autors principals que fundaren la literatura a l'àmbit del Mediterrani i que, doncs, també apuntalen la literatura catalana.

XR: Quan li vingué l'èxit fou quan guanyà el premi Pin i Soler de Tarragona 2005 amb l'obra *Terres de lloguer*, per què decidí enviar l'obra a concurs en lloc d'una editorial per publicar-la?

AP: Per una simple raó economicoliterària. M'explico: guanyar el premi em va permetre comprar temps per començar a escriure la novel·la següent

XR: Un cop ja era reconegut va escriure *La papallona negra*, guanyadora del premi Carlemany de novel·la 2008, per què continuà decidint l'opció d'enviar-la a concurs?

AP: Per les mateixes raons exposades anteriorment.

XR: Quan li ve una idea què és el primer que fa, l'escriu a un full o ja comença a redactar?

AP: Començo a redactar de manera intuïtiva. Em paro la trampa a mi mateix d'escriure un primer capítol, a veure si obtinc el perfil d'uns primers personatges, una determinada atmosfera, un cert to que em puguin estimular a continuar l'experiment.

XR: Vostè és un escriptor que es deixa portar per l'escriptura o és dels que ja té l'estructura general prevista quan es posa a escriure?

AP: Oscil·lo entre la intuïció inicial i, a partir d'un cert nombre de pàgines, d'un càlcul creixent en què sospeno aspectes tant de l'argument i de la trama com dels personatges. Em situo a mig camí, per tant, de la intuïció i el càlcul.

XR: D'on treu les inspiracions per poder escriure? T'ha influït algun escriptor particular?

AP: El meu coneixement directe de la vida rural –vaig viure 25 anys en una masoveria de Taradell dita la Caseta del Puig– continua sent el punt de partida de la majoria de les meves ficcions. Paral·lelament, he llegit i admiro obres que retraten de manera

extraordinària la vida dura dels pagesos, sobretot les novel·les del nord-americà William Faulkner i del mallorquí Miquel Àngel Riera.

XR: Mentre escriu sol fer alguna altre cosa? Com per exemple: escoltar música...

AP: Solc escriure en silenci, tempejant la màxima concentració possible.

XR: Sempre està content del resultat final de la seva obra?

AP: Em costa estar-ne. En qualsevol cas, reescric una vegada i una altra cada frase i cada paràgraf fins que em sembla que diuen el que han de dir. Sóc porfidiós de mena i esmeno contínuament.

XR: Sol escriure quan pot, quan vol o té una hora determinada per a l'escriptura?

AP: Evidentment, quan puc, sobretot durant els caps de setmana i en períodes de vacances. Si tinc temps obert, lliure dels horaris habituals de la feina, puc escriure matí i tarda, de manera seguida, sovint vuit hores diàries durant setmanes i mesos.

XR: Per què escriu?

AP: Suposo que escric per dir-me el que em fa viure i desviure i, en definitiva, per viure més intensament.

